

แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

ขอระย้า บุญเชียง

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

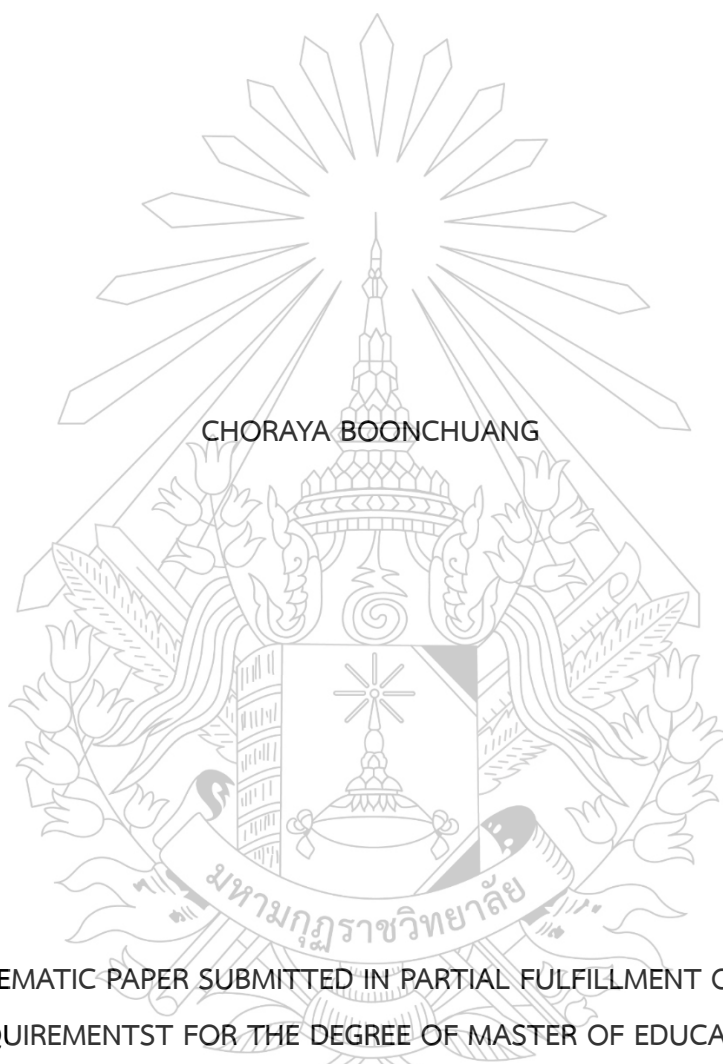
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

GUIDELINES FOR MANAGING DUAL SYSTEM EDUCATION IN THE DIGITAL
AGE FOR SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER ROI ET PROVINCIAL OFFICE
OF VOCATIONAL EDUCATION, PRIVATE SECTOR

CHORAYA BOONCHUANG

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTST FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN EDUCATION ADMINISTRATION

FACULTY OF EDUCATION

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

2025

COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

หัวข้อสารนิพนธ์	แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร
ชื่อนักศึกษา	ช่อระยา บุญเชื้อง
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	2568
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(พระครูศรีวิฑูรย์คุณสุนทร , ผศ. ดร.)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์:

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมย์ไธสง)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร พลหาญ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ ผั่นสว่าง)

กรรมการ

(ดร.พรทิวา ชนะโยธา)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

หัวข้อสารนิพนธ์	แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร
ชื่อนักศึกษา	ช่อระย้า บุญเชื่อง
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	2568
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ดร.ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาดังกล่าว และ 3) ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัล กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 28 คน และครูผู้สอน 131 คน รวม 159 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.66–1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เทคนิค PNI Modified และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการจัดทำหลักสูตร 2) ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัล พบว่า ด้านที่มีความต้องการสูงสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ และ 3) แนวทางที่ได้จากการวิจัยมีความครอบคลุมทั้งด้านการเรียนรู้ การบริหารจัดการ และการประเมินผล เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพที่ช่วยยืนยันและเสริมความชัดเจนให้กับผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) ที่ผ่านมา โดยเน้นย้ำถึงความจำเป็นของการใช้ระบบสารสนเทศในการจัดการฐานข้อมูลและการสื่อสารเพื่อประสิทธิภาพองค์กร

คำสำคัญ: การจัดการศึกษา, ระบบทวิภาคี, ยุคดิจิทัล, อาชีวศึกษา, ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

Thematic Paper Topic	GUIDELINES FOR MANAGING DUAL SYSTEM EDUCATION IN THE DIGITAL AGE FOR SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER ROI ET PROVINCIAL OFFICE OF VOCATIONAL EDUCATION, PRIVATE SECTOR
Student's Name	CHORAYA BOONCHUANG
Degree Sought	Master of Education
Program	Education Administration
Anno Domini	2025
Advisor	Dr. Theeraphat Thinsandee

The purposes of this thesis were

- 1) to study the current and desirable states of dual vocational education management in the digital era among administrators of private vocational education institutions under the Roi Et Provincial Vocational Education Office
- 2) to examine the needs for dual vocational education management in the digital era and
- 3) to explore guidelines for managing dual vocational education in the digital era.

The sample group consisted of 28 administrators and 131 teachers, totaling 159 participants. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire with content validity ranging from 0.66 to 1.00 and a reliability coefficient of 0.98. The statistics employed were frequency, percentage, mean, standard deviation, and the PNI Modified technique. Qualitative data were analyzed using content analysis.

The research findings revealed that

- 1) The overall current state of dual vocational education management in the digital era was at a high level, with the highest mean score in the area of online assessment and evaluation. The desirable state was at the highest level, with the highest mean in curriculum development.
- 2) The most needed aspect of dual vocational education management was online assessment and evaluation.

3) The proposed guidelines covered learning management, administration, and evaluation, confirming and supporting the quantitative findings. These emphasized the necessity of utilizing information systems for database management and communication to enhance organizational efficiency.

Keywords: Educational Management, Dual Vocational System, The Digital Age, Vocational Education, School Administrators

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความเมตตาของอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ดร.ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ปรับปรุง แก้ไข สารนิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูชัยรัตน์กร, ดร. อาจารย์มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ปรับปรุง แก้ไข สารนิพนธ์ นายอาคม จันทน์นาม ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา รศ.ดร.สุเทพ เมย์ไธสง อาจารย์มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ผู้เชี่ยวชาญด้านระเบียบวิธีวิจัย และ ดร.เพิ่มพูล ร่มศรี ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ถ้อยคำและภาษา ที่เมตตาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จด้วยดี ดร.กรณ์เชษฐ์ ดอกบัว ผู้รับใบอนุญาตวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการพลานุชัยร้อยเอ็ด และนายตะวัน ดอกบัว ผู้จัดการวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการพลานุชัยร้อยเอ็ด ที่กรุณาให้กำลังใจและสนับสนุนทุนการศึกษาโดยตลอด ดร.กรณ์พงศ์ ดอกบัว ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษากาฬสินธุ์ และนางพวงพยอม ศุภมิตร ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยียางตลาด ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลในการทดลองเครื่องมือก่อนนำไปใช้

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ทุกท่าน ที่เมตตาตอบแบบสอบถามข้อมูลเพื่อการวิจัย

คุณงามความดีอันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ ร.ต.ต.พงษ์ชัย พันระชัย คุณแม่โถมยงค์ พันระชัย ตลอดทั้งครอบครัว พี่น้อง เพื่อนทุกท่าน และบูรพาคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ซึ่งเป็นผู้ให้กำลังใจช่วยเหลือสนับสนุนจนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

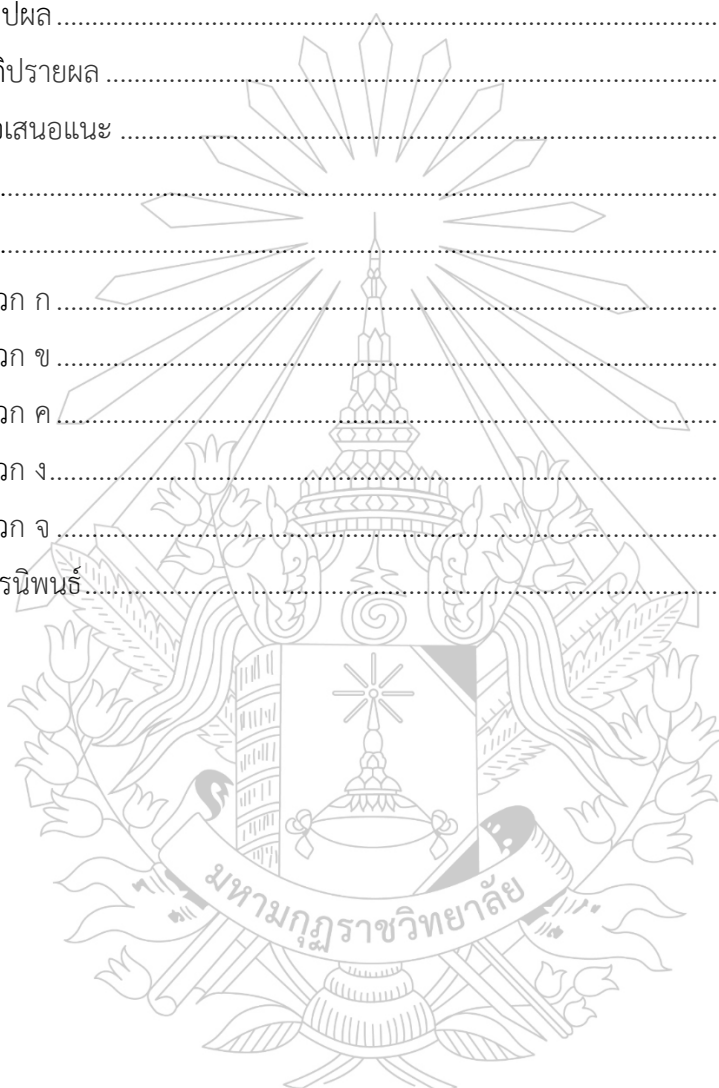
ช่อระย้า บุญเชื้อ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	จ
ABSTRACT	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฌ
สารบัญ.....	ญ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญรูปภาพ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2. วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
1.3. ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.5. นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา	9
2.2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน.....	14
2.3. แนวคิดการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล.....	30
2.4. แนวคิดการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี	44
2.6. สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย.....	72
2.7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	77
2.8. กรอบแนวคิดในการวิจัย	87
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	88
3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	88
3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	89
3.3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	90
3.4. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	91
3.5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	91

3.6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	93
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
4.1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	95
4.2. ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
4.3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	96
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	131
5.1. สรุปผล	131
5.2. อภิปรายผล	136
5.3. ข้อเสนอแนะ	144
บรรณานุกรม.....	148
ภาคผนวก.....	161
ภาคผนวก ก	162
ภาคผนวก ข	163
ภาคผนวก ค	168
ภาคผนวก ง.....	184
ภาคผนวก จ	195
ประวัติผู้เขียนสารนิพนธ์.....	200

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 2.1. การสังเคราะห์ตัวแปรการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา.....	57
ตาราง 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างบุคลากร สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ปีการศึกษา 2567.....	89
ตาราง 4.1. จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	96
ตาราง 4.2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s.d.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบ ทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน โดยรวมและ รายด้าน.....	97
ตาราง 4.3. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s.d.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบ ทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการจัดการ เรียนการสอนแบบออนไลน์.....	99
ตาราง 4.4. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s.d.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบ ทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านความ ร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ.....	102
ตาราง 4.5. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s.d.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบ ทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการจัดทำ หลักสูตร.....	105
ตาราง 4.6. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s.d.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบ ทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการบริหาร จัดการด้วยระบบดิจิทัล.....	108
ตาราง 4.7. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s.d.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบ ทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการวัดผล และประเมินผลแบบออนไลน์.....	111
ตาราง 4.8. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s.d.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบ ทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการนิเทศ การฝึกอาชีพแบบออนไลน์.....	114
ตาราง 4.9. ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน.....	116

ตาราง 4.10. ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์	117
ตาราง 4.11. ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับ สถานประกอบการ	119
ตาราง 4.12. ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการจัดทำหลักสูตร	121
ตาราง 4.13. ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล	123
ตาราง 4.14. ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์	125
ตาราง 4.15. ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์	127
ตาราง 4.16. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน.....	128

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพ 2.1. กรอบแนวคิดในการวิจัย	87
-------------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2579) ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนด ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีเป้าหมายให้สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษา ผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน ในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น ร้อยละของสถาบันการศึกษาจัดการศึกษารูปแบบทวิภาคี สหกิจศึกษา หลักสูตรโรงเรียนในโรงงานตามมาตรฐานที่กำหนดเพิ่มขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนทั้งในระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยีในทุกสาขาวิชาให้มีคุณภาพมาตรฐานตามความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน สังคม ตลาดแรงงาน รวมทั้งประกอบอาชีพอิสระ ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีทั้งในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่เน้นการ ฝึกปฏิบัติจริง โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ควบคู่ไปกับการฝึกอาชีพ ในสถานประกอบการหรือแหล่งวิทยาการต่าง ๆ ซึ่งผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์การทำงานโดยตรงจากแหล่งสถานที่ทำงานจริงและมีรายได้ระหว่างเรียน และในส่วนของพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 กำหนดไว้ในมาตรา 8 ให้การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพโดยมีรูปแบบการจัดการดังต่อไปนี้ 1) การศึกษาในระบบ 2) การศึกษานอกระบบ และ 3) การศึกษาระบบทวิภาคี เป็น การจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงเพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนาากำลังคน สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดการศึกษาในหลายรูปแบบรวมกันก็ได้ ทั้งนี้สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันนั้นต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560)

สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคเอกชน ได้ มุ่งเน้นให้ความสำคัญในเรื่องการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจาก ข้อตกลงระหว่างสถานศึกษา หรือสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี พบปัญหาและอุปสรรคอยู่ไม่น้อยในการดำเนินการ จากงานวิจัยพบว่า

นักเรียนนักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่มีความรู้ไม่เพียงพอสำหรับประกอบอาชีพในอนาคต เอกสารประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอ การจัดสรรงบประมาณในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคียังไม่ชัดเจน ทำให้เกิดผลกระทบการจัดสรรงบประมาณในการจัดหาวัสดุฝึก อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในวิชาชีพ การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการในการนิเทศ การจัดฝึกอบรมเรื่องการผลิตสื่อการสอน การชี้แจงเกี่ยวกับเกณฑ์การวัดผลการศึกษาให้นักเรียนเข้าใจก่อนเริ่มสอน การติดตาม ประเมินผลการฝึกอาชีพ ส่งผลให้การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีไม่เกิดประสิทธิภาพอย่างแท้จริง คุณภาพของผู้เรียนยังไม่เป็นไปตามความต้องการและยังไม่เป็นที่ยอมรับ ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนมาก ยังด้อยคุณภาพไม่พร้อมที่จะทำงานในสถานประกอบการ (ราชัญ เสนาช่วย, 2560)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด ได้รายงานข้อมูลการติดตาม ประเมินผล การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2567) แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนในระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ภาคเอกชน มีผลการทดสอบระดับชาติ V-NET ปีการศึกษา 2566 ระดับ ปวช.3 ระดับสถานศึกษา จำนวน 14 สถานศึกษาที่เข้าร่วมการทดสอบสถิติภาพทั้ง 3 ด้าน มีค่าเฉลี่ยดังนี้ ด้านสมรรถนะพื้นฐานในการเข้าสู่อาชีพ (45.33) ด้านสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (36.10) และด้านสมรรถนะด้านภาษา (อังกฤษ) สำหรับอาชีพ (34.43) ซึ่งค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมคิดเป็น 38.62 ถือว่าต่ำเป้าหมายร้อยละ 50 ขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนนักศึกษารวมทั้งสิ้น 6,496 คน แยกเป็นระดับ ปวช. จำนวน 5,626 คน และระดับ ปวส. จำนวน 870 คน เมื่อเทียบกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ ที่มีจำนวนนักเรียนนักศึกษารวมทั้งสิ้น 14,610 คน แยกเป็นระดับ ปวช. จำนวน 9,462 คน และระดับ ปวส. จำนวน 4,757 คน ถือว่ามีจำนวนต่างกันมากและมีท่าทีว่าจะลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้การจัดการศึกษาในระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ภาคเอกชน ดำเนินการได้เพียงบางสาขาวิชา นอกจากนี้สถานประกอบการประสบปัญหาการบริหารจัดการ เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตร และแผนการฝึกอาชีพ ส่งผลให้รับนักศึกษาในระบบทวิภาคีจากสถานศึกษาอาชีวศึกษา ภาคเอกชน ได้น้อย (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด, 2567) ซึ่งมีปัญหาสอดคล้องกับงานวิจัยของราชัญ เสนาช่วย ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ช่างอุตสาหกรรม สถาบันอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดสกลนคร พบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในนักเรียนระบบทวิภาคี ที่เกิดปัญหาในเรื่องยอดผู้เรียนออกกลางคันที่มีปริมาณที่สูง และปัญหาที่เกิดกับผู้เรียนที่ออกฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการ รวมถึงแผนการสอนการฝึก ที่ไม่มีความชัดเจน การขาดการติดต่อประสานงานระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ส่งผลถึง

ผลสัมฤทธิ์และสมรรถนะที่นักเรียนนักศึกษาควรได้รับนั้นไม่ตรงตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา (ราชัญ เสนาช่วย, 2560)

จากข้อมูลและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน มีความสนใจศึกษาถึงแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัล โดยมุ่งเน้นที่ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน

1.2. วัตถุประสงค์การวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ ดังนี้

- 1.2.1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน
- 1.2.2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน
- 1.2.3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

1.3. ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ไว้ดังนี้

1.3.1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน จำนวนสถานศึกษา 14 แห่ง จำนวน 264 คน (สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน, ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2567)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ในปีการศึกษา 2567 ได้กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 28 คน และครูผู้สอน จำนวน 131 คน รวมทั้งสิ้น 159 คน จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and morgan) และเลือกตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการเทียบสัดส่วน (Simple Random Sampling) (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 44)

1.3.2. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยจากการทำตารางสังเคราะห์ แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน อาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ประกอบด้วย 1) ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ 2) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ 3) ด้านการจัดทำหลักสูตร 4) ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล 5) ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ 6) ด้านการนิเทศการ ฝึกอาชีพแบบออนไลน์

1.3.3. ด้านพื้นที่

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่ในการศึกษาเฉพาะสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน อาชีวศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน จำนวน 14 สถาบัน ที่จัดการศึกษาระบบทวิภาคี

1.3.4. ด้านระยะเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในระหว่างปีการศึกษา 2568

1.4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1. บุคลากรได้ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

1.4.2. ทราบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ตำแหน่ง ประสพการณ์ทำงาน ระดับการศึกษา

1.4.3. ผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับการบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

1.5. นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันผู้วิจัยได้กำหนดคำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ไว้ดังนี้

1.5.1. แนวทาง หมายถึง กรอบหรือวิธีการที่เสนอขึ้นเพื่อให้ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการ การศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทของยุคดิจิทัล โดยเน้นทั้งด้านนโยบาย การวางแผน การ ปฏิบัติ และการประเมินผล

1.5.2. การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี หมายถึง การวางแผน การประสานงาน และการ ประเมินผลในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ประกอบด้วย ด้านจัดการเรียนการสอนแบบดิจิทัล ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา กับสถาน ประกอบการ ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล ด้าน การจัดและพัฒนาหลักสูตร และด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อให้การศึกษาระบบทวิภาคีดำเนิน ไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5.3. ยุคดิจิทัล หมายถึง การนำเทคโนโลยีดิจิทัล อินเทอร์เน็ต ปัญญาประดิษฐ์ ระบบ สารสนเทศ และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มาใช้ในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในด้านการเรียนการสอน ด้านการจัดและพัฒนาหลักสูตร ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา กับ สถานประกอบการ ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพ ด้านการบริหารจัดการ และด้านการวัดผลและ ประเมินผล

1.5.4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผน กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เช่น ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หรือ ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้บริหารงานในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา

1.5.5. สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด หมายถึง หน่วยงานในระดับจังหวัดที่สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีหน้าที่กำกับ ดูแล และสนับสนุนสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในเขตรับผิดชอบ โดยเฉพาะภาคเอกชน ในจังหวัดร้อยเอ็ด

1.5.6. สถานศึกษาอาชีวศึกษา ภาคเอกชน หมายถึง สถานศึกษาอาชีวศึกษาของเอกชน สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ที่ดำเนินการเปิดการจัดการเรียนการสอน ในระดับประกาศนียบัตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และปริญญาตรีสายเทคโนโลยี โดยมี การดำเนินการจัดการเรียนการสอน ทั้งในระบบ นอกระบบ และทวิภาคี ประกอบไปด้วยภาควิชา อุตสาหกรรม ประเพณีวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ ประเพณีวิชาศิลปกรรม ประเพณีวิชาคหกรรม ประเพณีวิชาเกษตรกรรม และประเพณีวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีจำนวนสถานศึกษาเอกชนที่สังกัด สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน รวมจำนวนทั้งสิ้น 14 สถาบัน

1.5.7. การอาชีวศึกษา หมายถึง กระบวนการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพในอนาคต

1.5.8. รูปแบบหรือขอบข่ายการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน หมายถึง การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้ความเห็นชอบแล้ว มี 5 รูปแบบ และสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน นำมาใช้ในการจัดการศึกษาเป็นรูปแบบที่ 3 (Model C) การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีบางสาขาวิชา ตามความพร้อมของสถานศึกษาและสถานประกอบการ

1.5.9. ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอน และประเมินผล การเรียนในรายวิชาตามตารางเรียนของนักศึกษาทั้งในช่วงเรียนในสถานศึกษา และในสถานประกอบการ ตามการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

1.5.10. การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ หมายถึง กระบวนการวางแผน ออกแบบ ดำเนินการ และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ในเรื่องการคิดเชิงระบบ การประยุกต์ใช้ความรู้ และการสร้างนวัตกรรมจากโครงงานวิชาชีพ ของผู้เรียนให้เกิดขึ้นทุกที่ ทุกเวลา และเอื้อต่อการเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร ทั้งในรูปแบบออนไลน์ (Online Learning), แบบผสมผสาน (Blended Learning) และแบบเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed Learning) ผ่านระบบหรือแพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น ระบบห้องเรียนอัจฉริยะ (Smart Classroom) สื่อดิจิทัล หรือระบบ LMS เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ และเกณฑ์ของระบบอาชีวศึกษาทวิภาคี

1.5.11. ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ หมายถึง กระบวนการที่สถานศึกษาและสถานประกอบการมีบทบาทร่วมกันอย่างเป็นระบบและมีเป้าหมายร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยเฉพาะในการจัดการเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตร และการประเมินผลผู้เรียน โดยมีข้อตกลงความร่วมมือ (MoU) อย่างเป็นทางการ กำหนดนโยบาย วางแผน และดำเนินงาน ครอบคลุมกระบวนการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การนิเทศ และการประเมินผล ตามเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อพัฒนาสมรรถนะและทักษะวิชาชีพของนักเรียนหรือนักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและภาคธุรกิจในยุคดิจิทัล

1.5.12. การจัดทำหลักสูตร หมายถึง กระบวนการวางแผน ออกแบบ ปรับปรุง และดำเนินการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยยึดหลักความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ความต้องการของผู้เรียน สถานประกอบการ และบริบทของสังคม ด้วยการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของระบบทวิภาคี และบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI), AR/VR หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ เข้าในหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่เศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ พัฒนาทักษะสมรรถนะที่จำเป็น และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงหรือในโลกของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5.13. การบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล หมายถึง กระบวนการวางแผน ประสานงาน ควบคุม และติดตามกิจกรรมขององค์กรโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือหลัก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน สร้างความคล่องตัว เปิดเผยข้อมูล และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เกี่ยวข้องได้อย่างทันทั่วถึง

1.5.14. การวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ หมายถึง กระบวนการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ระบบประเมินผลออนไลน์ หรือฐานข้อมูลกลางในการเก็บ วิเคราะห์ และรายงานผล พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาทักษะ ส่งเสริมสมรรถนะ และปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมจริงและลักษณะงานในสถานประกอบการ

1.5.15. การนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ หมายถึง กระบวนการติดตาม กำกับ ดูแล และให้คำปรึกษาผู้เข้ารับการฝึกอาชีพผ่านสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล โดยเน้นความต่อเนื่อง ความสะดวกในการเข้าถึง และความรวดเร็วในการสื่อสาร ช่วยให้การประเมินผล แก้ไขปัญหา และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้ฝึกอาชีพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบสื่อสารทางไกลเป็นเครื่องมือหลักในการนิเทศ อาทิ การประชุมทางวิดีโอ (Video Conference), แพลตฟอร์มการสื่อสารออนไลน์ เช่น LINE, Google Meet, Microsoft Teams หรือระบบนิเทศออนไลน์ที่พัฒนาขึ้นโดยสถานศึกษา ซึ่งสามารถดำเนินการได้แบบเรียลไทม์หรือแบบออนไซต์-ออนไลน์ผสมผสานกัน

1.5.16. สถานประกอบการ หมายถึง บริษัท ห้างหุ้นส่วน ร้านค้า ที่ร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

1.5.17. ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

1.5.18. ตำแหน่ง หมายถึง คุณลักษณะของงานหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน จำแนกเป็น 1) ผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) ครูผู้สอน

1.5.19. ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดที่ได้รับตามระบบการศึกษาปัจจุบัน ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็น 1) ปริญญาตรี และ 2) สูงกว่าปริญญาตรี

1.5.20. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งของผู้ตอบ แบบสอบถาม จำแนกเป็น 1) น้อยกว่า 5 ปี 2) 5-10 ปี และ 3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน และผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

- 2.1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
- 2.2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
- 2.3. แนวคิดการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
- 2.4. การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี
- 2.5. สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย
- 2.6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา หลักการแนวคิดในการบริหารภาพรวมของการบริหาร ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการบริหารสถานศึกษามีความเหมาะสม ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงประเด็นดังกล่าว เพื่อให้เกิดความเข้าใจและมุมมองในการบริหารสถานศึกษาอย่างชัดเจนต่อไป

2.1.1. ความหมายของการบริหารการศึกษา

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 2) ให้ความหมายของการบริหารการศึกษา เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเจริญเติบโตของบุคคลและสังคม ผ่านการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การอนุรักษ์วัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ และการพัฒนาองค์ความรู้จากสภาพแวดล้อมทางสังคม พร้อมทั้งสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตของบุคคล

กระทรวงศึกษาธิการ (2560, หน้า 69) ให้ความหมายของการบริหารการศึกษา เป็นการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยัง

สถานศึกษา ซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชน องค์กร และหน่วยงานในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสถานศึกษามีอิสระในการตัดสินใจดำเนินการภายใต้การกำกับของคณะกรรมการสถานศึกษา

ธัญดา ยงยศยิ่ง (2560, หน้า 19) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล เช่น ครูใหญ่ร่วมกับครูน้อยในโรงเรียน อธิการบดีร่วมกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย และรัฐมนตรีร่วมกับอธิบดีกรมต่าง ๆ ซึ่งร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพของบุคคล การพัฒนานี้ต้องอาศัยการดำเนินการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่และพัสดุ การสรรหาบุคลากร การปกครองนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัย และอื่น ๆ การดำเนินงานเหล่านี้รวมเรียกว่าภารกิจทางบริหารการศึกษา

สัมมา รธนิตย์ (2560, หน้า 93) ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาว่า หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และมีการสั่งการ ควบคุม และจัดการ เพื่อให้ทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีจุดมุ่งหมายคือ ผลผลิต หรือผู้เรียนต้องมีคุณภาพสูงสุด

อาภัสสร วันดี (2560, หน้า 57) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารและครูอาจารย์ที่จะต้องร่วมมือในการดำเนินการจัดกิจกรรมโดยใช้ทรัพยากรการบริหารอันได้แก่คน เงิน วัสดุ และการจัดการมาดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพผู้บริหารที่ดีควรใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานด้วยความสุจริตและจริงใจ โดยปราศจากอคติสิ่งสำคัญคือคุณภาพของผู้บริหารและครูอาจารย์ในโรงเรียน ถ้าผู้บริหารครูอาจารย์มีคุณภาพแล้วผลผลิตคือนักเรียนย่อมเป็นนักเรียนที่มีคุณภาพด้วย

อร่าม วัฒนะ (2561, หน้า 38) กล่าวว่า การบริหารมีความสำคัญในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานรับผิดชอบร่วมดำเนินการมีรูปแบบ ขั้นตอนโดยเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่ดีในการเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

พระมหากันดินันท์ เฮงสกุล (2564, หน้า 5) ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษา หมายถึง เป็นกระบวนการหรือกิจกรรมทางการศึกษา ที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ ในการบริหารเพื่อให้บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการอย่างมีระบบ ระเบียบ กฎเกณฑ์ มีการประสานความร่วมมือกัน โดยใช้ทรัพยากรและเทคนิคต่าง ๆ ในการบริหารอย่างเหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการเรียนรู้ที่ได้วางไว้

ธัญญาภรณ์ นาจำปา (2564, หน้า 24) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาหมายถึง การทำกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษาที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการ โดยใช้ศาสตร์และศิลปะในการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

อัมพล เจริญนนท์ (2566, หน้า 12) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นกระบวนการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการอย่างมีระบบ ระเบียบ กฎเกณฑ์ มีการประสานความร่วมมือกันภายในองค์กร โดยใช้ทรัพยากรและเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ร่วมกัน

Sergiovanni (1980, pp. 2-9) การบริหาร คือ การทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่รวมปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

Barnard (1968, p. 243, อ้างถึงใน สุภาพ อัยยะ 2552, หน้า 36) การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลาย ๆ อย่างที่บุคคลร่วมกันกำหนดโดยใช้กระบวนการอย่างมีระบบและให้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

สรุป การบริหารการศึกษา หมายถึง เป็นกระบวนการหรือกิจกรรมทางการศึกษาที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการ มีการประสานความร่วมมือกันโดยใช้ทรัพยากรและเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการเรียนรู้ที่ได้วางไว้

2.1.2. ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2547, หน้า 11) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารการศึกษา เป็นการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา ปัจจุบันสถานศึกษาทุกแห่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งการเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาเกิดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ มาตรา 35 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 34 (2) เฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล การเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาดังกล่าวนอกจากเป็นสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการแล้ว ยังมีลักษณะนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายมหาชน และกฎหมายเอกชนด้วยเหตุนี้สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลจะต้องมีสิทธิและหน้าที่ และมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวทั้งการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับสถานภาพเป็นนิติบุคคลโดยบัญญัติในมาตรา 35 แห่งระเบียบพระราชบัญญัติระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546

สัมมา รณิธย์ (2560, หน้า 94) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารการศึกษา เป็นกระบวนการที่เป็นภารกิจหน้าที่หลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน และเทคนิคต่าง ๆ โดยนำทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับองค์การ นำมาใช้เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินการเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ถูกต้องและมีคุณภาพจากสถานศึกษา บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ของสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาการศึกษาของคนในชาติ

พระมหากันดินันท์ เฮงสกุล (2564, หน้า 6) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารการศึกษา เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งทางด้านการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันการศึกษาที่มีนักศึกษาจำนวนมาก หรือมีวิชาจำนวนมากที่เปิดให้นักศึกษาเลือกเรียนตามความถนัด และความต้องการ ดังนั้นผู้บริหารการศึกษาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องทราบข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ในการจัดเตรียมงบประมาณ จัดเตรียมห้องเรียนได้ตามความต้องการ จัดครูหรืออาจารย์ผู้สอนได้ตามความถนัดของผู้สอน และมีชั่วโมงการสอนพอเหมาะทุกคน รวมทั้งการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในแต่ละสาขาวิชา ถ้าจะผลิตนักศึกษาเหล่านั้นจะต้องลงทุนอีกเท่าใด และถ้าเพิ่มจำนวนนักศึกษาขึ้นอีกจะมีผลทำให้ต้องเพิ่มบุคลากร อาคาร ห้องเรียน และงบประมาณเป็นเท่าใด เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้การบริหารจัดการของผู้บริหารการศึกษา การสื่อสารและการประสานงานด้านการบริหารการศึกษา และการปฏิรูปการศึกษามีความสะดวกรวดเร็วและมีคุณภาพ

อัมพล เจริญนนท์ (2566, หน้า 13) กล่าวว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา โดยผู้บริหารมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดรูปแบบ ขั้นตอน วิธีการ และมีกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานที่น่าเชื่อถือได้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณภาพทั้งในด้านบุคลิกภาพ ความรู้ ทักษะ เจตคติ พฤติกรรม และคุณธรรมเพื่อให้มีค่านิยมตรงกับเป้าหมายของการเรียนรู้และความต้องการของสังคม

โดยสรุป การบริหารการศึกษามีความสำคัญมาก เพราะการศึกษาของเยาวชนหรือคนในประเทศจะดีหรือเลวจะทำให้คนในประเทศแข่งขันกับคนในประเทศอื่น ๆ ได้ดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการบริหารการศึกษา หากนักบริหารการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล

มีความเข้าใจงานด้านการศึกษาและผลกระทบของการศึกษาต่อความก้าวหน้าของประชาชนและประเทศชาติแล้ว ประเทศนั้นก็จะมีความเจริญรุ่งเรืองในทุก ๆ ทาง

2.1.3. กระบวนการของการบริหารการศึกษา

นักวิชาการหลายท่านและองค์กรต่าง ๆ หลายองค์กรได้กล่าวถึง กระบวนการของการบริหารการศึกษา ไว้ดังนี้

พระครูสังฆรักษ์ (ไชยรัตน์ ชยรัตน์) (2558, หน้า 3) กล่าวว่า กระบวนการของการบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการอย่างมีระบบ ระเบียบ กฎเกณฑ์มีการประสานความร่วมมือกันภายในองค์กรโดยใช้ทรัพยากรและเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ร่วมกัน เป็นการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ระเบียบ โดยใช้ปัจจัยหรือทรัพยากรการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

สัมมา ธนินิธิ์ (2560, หน้า 94) กล่าวว่า กระบวนการบริหารจัดการศึกษา หมายถึง เป็นการประยุกต์กระบวนการบริหารเข้ามาใช้ในวงการศึกษ ประกอบด้วย การตัดสินใจ การวางแผน การนำ แผนสู่การปฏิบัติ การจัดการ การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยความสะดวก การจัดสรรทรัพยากร การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การควบคุมงาน การประเมินผลงาน และการปรับปรุง รวมทั้งการกระตุ้นหรือการจูงใจ

อัมพล เจริญนนท์ (2566, หน้า 15) กล่าวว่า กระบวนการของการบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และคุณธรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีต่อบุคคล การพัฒนาบุคคลตรงตามเป้าหมายของสังคม และให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

Gulick and Urwick (1937, p.13) ได้เสนอกระบวนการบริหารไว้ 7 ประการ เรียกว่า หลัก "POSDCoRB" ซึ่งประกอบไปด้วยรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. การวางแผน (Planning - P) หมายถึง การวางแผนในการปฏิบัติงาน ตลอดจนวิธีการปฏิบัติงานล่วงหน้า เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน
2. การจัดองค์การ (Organizing - O) หมายถึง การจัดโครงสร้างอำนาจหน้าที่ การแบ่งส่วนงานการจัดสายงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์

3. การจัดตัวบุคคลเข้าทำงาน (Staffing - S) หมายถึง การบริหารงานด้านบุคลากร อันได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การควบคุม และการปฏิบัติงาน

4. การอำนวยการ (Directing - D) หมายถึง การดำเนินงานในการตัดสินใจ และการสั่งการในกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดำเนินไปอย่างมีระเบียบแบบแผนทั้งในลักษณะทั่วไปและลักษณะเฉพาะ ตลอดจนการให้คำแนะนำ และการควบคุมการปฏิบัติงาน

5. การประสานงาน (Coordinating - Co) หมายถึง การร่วมมือในการปฏิบัติตนในส่วนต่าง ๆ ให้ประสานสอดคล้องและกลมกลืนกัน

6. การรายงาน (Reporting - R) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงานได้ทราบความเคลื่อนไหว และความก้าวหน้าของกิจการต่าง ๆ ในหน่วยงาน

7. การบริหารงบประมาณ (Budgeting - B) หมายถึง การควบคุมการใช้จ่ายให้รอบคอบและรัดกุม รวมถึงการจัดสรรงบประมาณ การจัดทำบัญชี เป็นต้น

สรุป กระบวนการบริหารการศึกษา หมายถึง การประยุกต์กระบวนการบริหารเข้ามาใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย การตัดสินใจเพื่อการดำเนินการ (Decision Making) การวางแผน (Planning) ปฏิบัติการตามแนวทางเลือกที่ตัดสินใจเลือกแล้ว การจัดองค์กร (Organizing) การติดต่อสื่อสาร (Communicating) ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการทั้งภายในและภายนอกองค์กร การจูงใจ (Influencing) ให้ทุกคนในองค์กรปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ การประสานงาน (Coordinating) และการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน (Evaluating)

2.2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน มีผู้ศึกษาไว้มากมายแต่ในที่นี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับความหมายของอาชีวศึกษา หลักการจัดการอาชีวศึกษา และสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ดังนี้

2.2.1. ความหมายของอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2551, หน้า 2) พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551 มาตรา 4 ให้ความหมาย การอาชีวศึกษาว่า เป็นกระบวนการศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพในอนาคต

พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ฉบับบัณฑิตยสถาน (2555) ได้ให้ความหมายว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง ระบบการศึกษาที่จัดหลักสูตรโดยมีเนื้อหาสาระ การฝึกทักษะ และการปฏิบัติ และเจตคติ ที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะการจัดให้มีการฝึกปฏิบัติจริงในสถานประกอบการนอกเหนือจากการฝึกปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และคุ้นเคยกับแนวทางการทำงาน เครื่องมือ เครื่องจักร และเทคโนโลยีตามสภาพของความเป็นจริง จนสามารถนำความรู้ ความสามารถในทางปฏิบัติไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติ หรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้

ทรายทอง สมเป้า (2561, หน้า 8) การอาชีวศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาสายอาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ที่เน้นการฝึกปฏิบัติให้เกิดทักษะในการทำงาน

เดโชวัต ทักคุ่ม (2562, หน้า 14) การอาชีวศึกษา หมายถึงการจัดการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เน้นทักษะการปฏิบัติงาน เพื่อเตรียมกำลังคนเข้าสู่อาชีพและโลกการทำงาน โดยใช้กระบวนการที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงาน และเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพตามที่ได้เลือกเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ตามระดับของการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี

ศูนย์อาชีวศึกษาและฝึกอบรมอาชีพนานาชาติแห่งองค์การยูเนสโก (UNESCO-UNEVOC International Centre, 2013) ให้ความหมาย อาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาว่า คือการศึกษาที่มีความหมายครอบคลุมถึงกระบวนการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่เน้นทักษะการปฏิบัติงาน เจตคติ ความรู้ และความเข้าใจที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีอาชีพในหลายสาขาที่สัมพันธ์กับเศรษฐกิจและการดำรงชีวิตในสังคม

สรุปความหมายของการอาชีวศึกษาได้ว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการปฏิบัติจริงเพื่อเพิ่มทักษะการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ รวมถึงคุณธรรมจริยธรรมที่เพียงพอต่อการเข้าชีพในอนาคต

2.2.2. หลักการของการจัดการอาชีวศึกษา

การจัดการอาชีวศึกษา มีแนวคิดและหลักการที่เน้นการฝึกทักษะให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนและสอดคล้องกับตลาดแรงงาน ซึ่งมีผู้กล่าวไว้ ดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ราชกิจจานุเบกษา, 2542, หน้า 1-23)

หมวด 3 ระบบการศึกษา

มาตรา 20 การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน
3. ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา
4. ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง
5. ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลตาม มาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ ให้จัดตามความเหมาะสม ของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ

สาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งด้าน ความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากคุณลักษณะในวรรคหนึ่งและวรรคสอง แล้วยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพขั้นสูงและการค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาองค์ ความรู้และพัฒนาสังคม

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบัน สังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการ จัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการ ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547) ได้กำหนดหลักการของการจัดการอาชีวศึกษาไว้ 17 ประการ แบ่งออกเป็น 5 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. หลักการทั่วไปจะต้องจัดทำหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศและต้องคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงาน การศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความสมดุลระหว่างสายสามัญและสายอาชีพ และความสมดุลระหว่างภาครัฐและเอกชน ควรให้เป็นไปตามกลไกของตลาดเช่นกัน จะต้องให้ความสำคัญกับสมรรถภาพในการทำงาน (Competency) ที่เน้นการทำงานได้ ทำงานเป็นมากกว่าการได้ประกาศนียบัตร การฝึกทักษะเฉพาะจะต้องเกี่ยวข้องกับการจ้างงานหรือเข้าสู่ตลาดแรงงานทันที อีกทั้งระบบการศึกษาควรมีความยืดหยุ่นและเป็นระบบเปิดเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. การบริหารให้มีความเป็นเอกภาพในเชิงนโยบายและหลากหลายในการปฏิบัติเน้นเรื่องความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการของสถาบันการศึกษาแต่ต้องตรวจสอบได้ และให้ความสำคัญกับผลผลิตมากกว่าตัวป้อน เปิดโอกาสให้ฝ่ายต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษา โดยต้องอยู่ในฐานะที่ได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันระหว่างสถานศึกษาของรัฐและเอกชน รวมถึงสถานประกอบการ จะต้องส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการให้เกิดระบบทวิภาคี ระบบสหกิจศึกษา และการฝึกอบรมในงานและสถานประกอบการมากขึ้น ควรยกเลิกกฎเกณฑ์และระเบียบปฏิบัติที่ล้าสมัยเพื่อดึงดูดให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมจัดการอาชีวศึกษา

3. การส่งเสริมคุณภาพ ควรกำหนดสมรรถนะหลักของผู้เรียนมัธยมศึกษาทั้งสายสามัญและสายอาชีพ เช่น ทักษะในการแก้ปัญหา การสื่อสาร และการทำงานร่วมเป็นทีม และมีการพัฒนาครูก่อนประจำการและหลังประจำการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสามารถประเมินได้

4. การส่งเสริมประสิทธิภาพ มุ่งเน้นความร่วมมือที่เป็นเครือข่ายเรียนรู้หรือการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อลดการสูญเสียและซ้ำซ้อนควรมีระบบบัญชีเงินเดือนหลากหลายเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู

5. การส่งเสริมความเสมอภาค รัฐพึง จัดบริการการศึกษาให้ทั่วถึง โดยเฉพาะไปยังกลุ่มผู้เสียเปรียบ โดยกำหนดรูปแบบการจัดสรรทรัพยากรที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ และจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 (ราชกิจจานุเบกษา, 2551, หน้า 1-24) หมวด 1 บททั่วไป

มาตรา 6 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้

ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้

มาตรา 7 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดได้ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบันตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 8 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดได้ โดยรูปแบบดังต่อไปนี้

1. การศึกษาในระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเป็นหลัก โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน
2. การศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม
3. การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ

มาตรา 9 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพตามมาตรา 6 มาตรา 7 และมาตรา 8 ให้จัดตามหลักสูตรที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ดังต่อไปนี้

1. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
2. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
3. ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

มาตรา 10 เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 6 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องคำนึงถึง

1. การมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติโดยมีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่สถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบัน
2. การศึกษาในด้านวิชาชีพสำหรับประชาชนวัยเรียนและวัยทำงานตามความถนัดและความสนใจอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องจนถึงระดับปริญญาตรี
3. การมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม และสถานประกอบการในการกำหนดนโยบาย การผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา

4. การศึกษาที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และมีระบบเทียบโอนผลการเรียนและระบบเทียบประสบการณ์การทำงานของบุคคลเพื่อเข้ารับการศึกษและการฝึกอบรมวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

5. การมีระบบจูงใจให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ

6. การระดมทรัพยากรทั้งจากภาครัฐและเอกชนในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงการประสานประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

7. การมีระบบการพัฒนาครูและคณาจารย์ของการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

หมวด 4 ความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ

มาตรา 51 ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีที่เป็นความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และสถานประกอบการ ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือสถาบัน และสถานประกอบการ

มาตรา 52 สถานประกอบการใดที่ประสงค์จะดำเนินการจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยื่นคำขอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อให้ได้รับการรับรองประโยชน์ตามกฎหมาย ทั้งนี้ ให้ถือว่าไม่เป็นการขัดหรือแย้งกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบศูนย์การเรียนรู้ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ การยื่นคำขอและการพิจารณาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงการจัดการอาชีวศึกษาในสถานประกอบการให้จัดการสอนตามหลักสูตรการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ หรือจัดการสอนตามหลักสูตรที่สถานประกอบการร่วมกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันจัดทำขึ้นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินการตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

มาตรา 53 สถานประกอบการหรือภาคเอกชนอาจเข้าร่วมดำเนินการจัดตั้งศูนย์วิจัยห้องทดลองหรือห้องปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันของรัฐหรือเอกชนได้ตามความตกลงของสถานศึกษาหรือสถาบันและสถานประกอบการนั้น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ด้านความร่วมมือในการพัฒนากำลังคน การวิจัยและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างมาตรฐานการอาชีวศึกษาและเพิ่มพูนประสบการณ์ของครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาหรือสถาบัน ให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี รายได้และทรัพย์สินที่เกิดจากการดำเนินการของสถานประกอบการตามวรรคหนึ่งให้เป็นรายได้

ของสถานศึกษาหรือสถาบันนั้น หลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าร่วมดำเนินการของสถานประกอบการหรือภาคเอกชนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา 54 สถานประกอบการ สมาคมวิชาชีพ หรือองค์กรอื่นที่ให้ความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ อาจได้รับสิทธิและประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1. การสนับสนุนด้านวิชาการและทรัพยากรตามสมควรแก่กรณี
2. การเชิญเกียรติแก่สถานประกอบการ สมาคมวิชาชีพ หรือองค์กรอื่น ที่ให้ความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ

มาตรา 55 ครูฝึกในสถานประกอบการตามมาตรา 52 และมาตรา 53 ต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาและผ่านการศึกษาหรือฝึกอบรมวิชาการศึกษาด้านอาชีพ
2. เป็นผู้ชำนาญการด้านอาชีพโดยสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ หรือมาตรฐานอื่นตามที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด
3. เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพเฉพาะสาขาซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีประสบการณ์ในสาขาอาชีพนั้นไม่น้อยกว่าห้าปี หรือสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีประสบการณ์ในสาขาอาชีพนั้นไม่น้อยกว่าสามปี หรือผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติและมีประสบการณ์ในการทำงานในสาขาอาชีพนั้นไม่น้อยกว่าห้าปี
4. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์และประสบความสำเร็จในอาชีพเฉพาะสาขา มีผลงานเป็นที่ยอมรับในสังคมและท้องถิ่น และสามารถถ่ายทอดความรู้ได้

หลักเกณฑ์ในการแต่งตั้ง การทดสอบ การฝึกอบรม และการออกใบรับรองการเป็นครูฝึกในสถานประกอบการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2552) กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาจะต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญต่อไปนี้

1. การมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ โดยมีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่สถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบัน
2. การศึกษาในด้านวิชาชีพสำหรับประชาชนวัยเรียน และวัยทำงานตามความถนัดและความสนใจอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องจนถึงระดับปริญญาตรี

3. การมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม และสถานประกอบการในการกำหนดนโยบายการผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา

4. การศึกษาที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และมีระบบเทียบโอนผลการเรียน และระบบเทียบประสบการณ์ทำงานของบุคคล เพื่อเข้ารับการศึกษและการฝึกอบรมวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

5. การมีระบบจูงใจให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ

6. การระดมทรัพยากรทั้งจากภาครัฐและเอกชน ในการจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงการประสานประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

7. การมีระบบการพัฒนาครูและคณาจารย์ของกรอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2560) กล่าวถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560–2564 กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษา และการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวถึง เฉพาะยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องสอดคล้อง ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 4.1. การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ทุนมนุษย์ของประเทศไทย ยังมีปัญหาในด้านคุณภาพคนในแต่ละช่วงวัย โดยผลลัพธ์ทางการศึกษาของเด็กวัยเรียนค่อนข้างต่ำ การพัฒนาความรู้และทักษะของแรงงานไม่ตรงกับตลาดงาน ในขณะที่คนไทยจำนวนไม่น้อยยังไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งส่งผลต่อวิกฤตค่านิยม ทักษะคนดี และพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต การพัฒนาในระยะต่อไปจึงต้องให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เพื่อให้คนไทยมีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีสุขภาวะที่ดีขึ้น คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น รวมทั้งสถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็ง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย (1) ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ อาทิ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัย และจิตสาธารณะ

(2) พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะ ความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า อาทิ ส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้มีการพัฒนาทักษะทางสมองและทางสังคมที่เหมาะสม เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นมีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ (3) ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต อาทิ ปรับระบบบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีการจัดทรัพยากรร่วมกันให้มีขนาดและจำนวนที่เหมาะสม ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต (4) ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพและให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ อาทิ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมทางสุขภาพและโภชนาการที่เหมาะสมกับวัย ปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายและภาษีในการควบคุมผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ (5) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบสุขภาพภาครัฐและปรับระบบการเงินการคลังด้านสุขภาพ อาทิ ปรับระบบบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานพยาบาลทุกสังกัดในเขตพื้นที่สุขภาพ (6) พัฒนาระบบการดูแลและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสังคมสูงวัย อาทิ ผลักดันให้มีกฎหมายการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว และ (7) ผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง อาทิ กำหนดมาตรการดูแลครอบครัวที่เปราะบาง และส่งเสริมสถาบันการศึกษาให้เป็นแหล่งบริการความรู้ทางวิชาการที่ทุกคนเข้าถึงได้

ยุทธศาสตร์ที่ 4.3. การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนเศรษฐกิจไทยขยายตัวต่ำกว่าศักยภาพอย่างต่อเนื่องเป็นเวลหลายปี ทั้งจากผลกระทบของเศรษฐกิจโลกซบเซา และข้อจำกัดภายในประเทศเองที่เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มผลิตภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันรวมทั้งฐานเศรษฐกิจภายในประเทศขยายตัวช้า การพัฒนา 5 ปีต่อจากนี้ไป จึงเน้นให้เศรษฐกิจเติบโตได้ตามศักยภาพและมีเสถียรภาพ ภาคส่งออกมีการพัฒนาจนสามารถขยายตัวและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยผลิตภาพการผลิตของประเทศเพิ่มขึ้น การลงทุนภาครัฐและเอกชนมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมาจากความร่วมมือกันมากขึ้น ประชาชนและผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบภาษีมากขึ้น และประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูงขึ้น นอกจากนี้ ยังเน้นให้เศรษฐกิจรายสาขามีการเติบโตอย่างเข้มแข็ง ภาคการเกษตรเน้นเกษตรกรรมยั่งยืนและให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมนิเวศ การท่องเที่ยวสามารถหารายได้และแข่งขันได้มากขึ้น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจมากขึ้น ภาคการเงินมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นโดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย (1) การบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวม ทั้งในด้านการคลัง อาทิ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดแผนงาน โครงการ การจัดสรรงบประมาณการบริหาร และการตรวจสอบกระบวนการงบประมาณ และด้านการเงิน อาทิ เพิ่มประสิทธิภาพของระบบการเงินและสถาบันการเงินทั้งในตลาดเงินและตลาดทุนให้

สามารถสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และ (2) การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ มุ่งเน้นการสร้างเชื่อมโยงของห่วงโซ่มูลค่าระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการค้าการลงทุน เพื่อยกระดับศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ โดยยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานต่อยอดความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพปัจจุบันเพื่อยกระดับไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง วางอนาคตรากฐานการพัฒนาอุตสาหกรรม เสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบเพื่อส่งเสริมการค้าที่เป็นธรรมและอำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุน

ยุทธศาสตร์ที่ 4.8. ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา อาศัยการเพิ่มประสิทธิภาพจากปัจจัยความได้เปรียบด้านแรงงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และการนำเข้าเทคโนโลยีสำเร็จรูปจากต่างประเทศ มากกว่าการสะสมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีของตนเอง ทำให้ส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางด้านเทคโนโลยีซึ่งมีมูลค่าเพิ่มสูงตกอยู่กับประเทศผู้เป็นเจ้าของเทคโนโลยี อีกทั้งการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาอย่างไม่เพียงพอที่จะขับเคลื่อนประเทศสู่สังคมนวัตกรรมได้ การพัฒนาจึงเน้นในเรื่องการเพิ่มความเข้มแข็งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ และการเพิ่มความสามารถในการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อยกระดับความสามารถการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย (1) เร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนาและผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม อาทิ ลงทุนวิจัยและพัฒนาในกลุ่มเทคโนโลยีที่ประเทศไทยมีศักยภาพพัฒนาได้เอง และกลุ่มเทคโนโลยีที่นำสู่การพัฒนาแบบก้าวกระโดด ลงทุนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน (2) พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี อาทิ ส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีบทบาทหลักด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีและร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนานวัตกรรม ส่งเสริมการสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านการออกแบบและการจัดการธุรกิจที่ผสมผสานการใช้เทคโนโลยีให้แพร่หลายในกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจของไทยและ (3) พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ด้านบุคลากรวิจัยอาทิ การเร่งการผลิตบุคลากรสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการโดยเฉพาะในสาขา STEM และพัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้มีทั้งความรู้และความเข้าใจในเทคโนโลยี

ยุทธศาสตร์ที่ 4.10. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศของไทยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ยึดหลักคิดเสรี เปิดเสรี และเปิดโอกาส โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและขยายความร่วมมือทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และอื่น ๆ กับมิตรประเทศ และเป็นการขับเคลื่อนต่อเนื่องจากการดำเนินการภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 โดยกำหนดเป็นแนวทางการดำเนินนโยบายการค้าและการลงทุนที่เสรี เปิดกว้าง และเป็นธรรม ดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุกในการแสวงหาตลาดใหม่ ๆ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยไปลงทุนในต่างประเทศ และส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนา กับประเทศในอนุภูมิภาคและภูมิภาครวมทั้งประเทศนอกภูมิภาค ดังนั้น การพัฒนาจึงมุ่งเน้นในเรื่องการมีเครือข่ายการเชื่อมโยงตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและมีการใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพ การเพิ่มระบบห่วงโซ่มูลค่าในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน ประเทศไทยเป็นฐานเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนที่สำคัญในภูมิภาค อนุภูมิภาคอาเซียน และเอเชีย รวมทั้งมีการพัฒนาส่วนขยายจากแนวระเบียงเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคให้ครอบคลุมภูมิภาคอาเซียน เอเชียตะวันออก และเอเชียใต้ และประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญทั้งในระดับ

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย (1) ขยายความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนกับมิตรประเทศ และแสวงหาตลาดใหม่สำหรับสินค้าและบริการของไทย (2) พัฒนาความเชื่อมโยงด้านการคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์ และโทรคมนาคมในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคภายใต้แผนงาน GMS, ACMECS, IMT-GT, BIMSTEC ,และ JDS และภูมิภาคอาเซียนเพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ (3) พัฒนาและส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจบริการ และการลงทุนที่โดดเด่นในภูมิภาค (4) ส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศของผู้ประกอบการไทย (5) เปิดประตูการค้าและพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในลักษณะหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ทั้งในระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาคที่มีความเสมอภาคกัน (6) สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา กับประเทศในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาชาติประเทศ (7) เข้าร่วมเป็นภาคีความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยมีบทบาทที่สร้างสรรค์ (8) ส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาคและนานาชาติ ในการสร้างความมั่นคงในทุกด้านที่เกี่ยวกับเรื่องความอยู่ดีมีสุขของประชาชน (9) บูรณาการภารกิจด้านความร่วมมือระหว่างประเทศและด้านการต่างประเทศ และ (10) ส่งเสริมให้เกิดการปรับตัวภายในประเทศที่สำคัญ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 กำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษา และการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ได้แก่ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพพหุมนุษย์ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน พัฒนาวិทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม และความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศของไทย

โดยสรุป การจัดการอาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาที่จะต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญต่อไปนี้ได้แก่ การมีเอกภาพ การกระจายอำนาจ การศึกษาในด้านวิชาชีพสำหรับประชาชนวัยเรียน และวัยทำงานตามความถนัดและความสนใจอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องจนถึงระดับปริญญาตรี การมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม และสถานประกอบการ การศึกษาที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และมีระบบเทียบโอนผลการเรียน และระบบเทียบประสบการณ์ทำงานของบุคคล และการมีระบบจูงใจให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพตามกฎหมายกำหนด

2.2.3. สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2535) กล่าวว่า การศึกษาเอกชน หมายถึง กิจกรรมการศึกษาที่เอกชนหรือคณะบุคคลเป็นผู้จัดโดยใช้ทรัพยากรหลักทั้งที่เป็นคน ทุนทรัพย์ และวัสดุอุปกรณ์ของภาคเอกชน และจัดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์อันจำกัดสำหรับบุคคลเฉพาะกลุ่มเท่านั้น โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการคือ

- 1) ผู้จัดเป็นเอกชนหรือบุคคล หรือคณะบุคคล ในกรณีที่เป็นการเช่าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องดำเนินการในฐานะของภาคเอกชน ผู้จัดดังกล่าวมีชื่อเรียกต่าง ๆ กันได้แก่ ผู้จัดการเจ้าของ หรือผู้รับใบอนุญาต
- 2) ทรัพยากรที่ใช้ในการจัดการศึกษา ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา สิ่งก่อสร้าง ที่ดิน วัสดุอุปกรณ์และเงินทุน จะต้องมาจากภาคเอกชนเป็นหลัก
- 3) วัตถุประสงค์เป็นการจัดการศึกษา เพื่อประโยชน์อันจำกัดสำหรับบุคคลเฉพาะกลุ่มเฉพาะเหล่า มิได้จัดให้กับบุคคลทั่วไป
- 4) ผู้เรียน โดยปกติผู้เรียนจะเป็นบุคคลที่มีพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจในระดับเดียวกัน ในการนี้หากมีผู้เรียนรวมกันทุกผลัดมากกว่า 7 คนขึ้นไป สถานที่นั้นจะได้ชื่อว่าเป็นสถานศึกษาเอกชนตามกฎหมาย

นอกจากนี้แล้วก็ได้กำหนดเป้าหมายหลักของการจัดการเรียนการสอนไว้ดังนี้

- 1) จัดทำรายละเอียดหลักสูตรของโรงเรียนหรือที่โรงเรียนใช้ให้มีความเหมาะสมกับสภาพความต้องการของชุมชนและสังคม

2) กิจกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระฯมีความเหมาะสมกับความต้องการหรือความสนใจของนักเรียนและสภาพความแตกต่างระหว่างบุคคล

3) จัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยเน้นการฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการวัดประเมินผลที่เอื้ออำนวยต่อการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน และดำเนินการตามเป้าหมายหลักอื่น ๆ ที่โรงเรียนต้องการเน้นโดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต้องมุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถทางปัญญา คุณธรรมจริยธรรมและทักษะในการประกอบอาชีพ การจัดการศึกษาไม่เพียงแต่ผลิตกำลังคนเพื่อสนองความต้องการด้านเศรษฐกิจเท่านั้น แต่จะรวมถึงการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เป็นผู้รักษาระเบียบวินัย เป็นผู้มีส่วนในหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ให้ความร่วมมือป้องกันและแก้ไขมลภาวะอีกด้วย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542) กำหนดว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กล่าวถึงการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน ดังนี้

มาตรา 43 การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ

มาตรา 44 ให้สถานศึกษาเอกชนตามมาตรา 18 (2) เป็นนิติบุคคล และมีคณะกรรมการบริหารประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครองผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 45 ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชน ในด้านการศึกษา การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐของเขตพื้นที่การศึกษาหรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชน โดยให้รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับฟังความคิดเห็นของเอกชน และประชาชนประกอบการพิจารณาด้วยให้สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปริญญา ดำเนินกิจการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความ

คล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา 46 รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อย่างอื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 มาตรา 17 ประเภทอาชีวศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการในระดับต่าง ๆ ได้แก่

(1) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้เป็นการกำลังแรงงานที่มีฝีมือ โดยศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยปกติใช้เวลาเรียนสามปี หลังจากจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า

(2) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้เป็นการกำลังแรงงานระดับชำนาญการ โดยศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยปกติใช้เวลาเรียนสองปีหลังจากจบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

มีรายละเอียด หลักสูตร และประเภทวิชา โดยยึดตามสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังนี้

(1) ประเภทวิชาที่เปิดสอน

1. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
2. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ
3. ประเภทวิชาศิลปกรรม
4. ประเภทวิชาคหกรรม
5. ประเภทวิชาเกษตรกรรม
6. ประเภทวิชาประมง
7. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
8. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
9. ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

(2) ประเภทวิชาที่เปิดสอนระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

1. ประเภทวิชาอุตสาหกรรม
2. ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
3. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
4. ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
5. ประเภทวิชาศิลปกรรม
6. ประเภทวิชาคหกรรม
7. ประเภทวิชาเกษตรกรรม
8. ประเภทวิชาประมง

(3) ระดับหลักสูตรที่เปิดสอน

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เป็นหลักสูตรที่รับผู้สำเร็จการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นหลักสูตรที่รับผู้สำเร็จ การศึกษาระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพ
3. หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นหลักสูตรเทียบเท่าปริญญา ตรีที่รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตครูวิชาชีพ
4. หลักสูตรปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ เป็นหลักสูตรที่รับผู้สำเร็จ การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เข้าศึกษาต่อเนื่อง และจบการศึกษาภายใน 2 ปี
5. หลักสูตรพัฒนาอาชีพเฉพาะทาง เป็นหลักสูตรจัดรองรับผู้มีพื้นฐานความรู้ทุกระดับ การศึกษา มีระยะเวลาในการเรียน 6 - 225 ชั่วโมง และหลักสูตร 108 อาชีพ เปิดการสอนตามวาระ โอกาสต่าง ๆ มีระยะเวลาในการเรียน 1 - 4 ชั่วโมง

ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 127 (2553) กล่าวว่า สถานศึกษา หมายความว่า สถานพัฒนา เด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือ หน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

สรุป สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน หมายถึง สถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนใน ระดับอาชีวศึกษา โดยมีใช่สถานศึกษาของรัฐ แต่เป็นสถานศึกษาที่บุคคลหรือคณะบุคคลเอกชนเป็นผู้ ก่อตั้งและบริหารจัดการ ภายใต้การกำกับ ดูแล และควบคุมมาตรฐานโดยกระทรวงศึกษาธิการผ่าน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)

2.3. แนวคิดการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

2.3.1. แนวคิดเกี่ยวกับยุคดิจิทัลและสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ยุคดิจิทัลเป็นช่วงเวลาที่เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์และการพัฒนาองค์กรในทุกมิติ โดยเฉพาะด้านการศึกษา ที่ต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสมัยใหม่ สถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงมิได้เป็นเพียงแหล่งถ่ายทอดความรู้ หากแต่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ พัฒนาการเรียนการสอน และเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องมีสมรรถนะทางดิจิทัล มีความคิดเชิงนวัตกรรม และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ตลอดจนสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง ยืดหยุ่น และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน ซึ่งมีนักวิชาการได้อธิบายไว้ ดังนี้

WICE Logistics (2560) ได้อธิบายวิวัฒนาการของโลกยุคดิจิทัลออกเป็น 4 ยุค ได้แก่

1) ยุค Digital 1.0 (Internet Era) เป็นช่วงเริ่มต้นของการนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการชีวิตประจำวัน โดยสังคมเริ่มเปลี่ยนจากระบบออฟไลน์ (Offline) สู่ระบบออนไลน์ (Online) มีการจัดทำเว็บไซต์ของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณะ รวมทั้งการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) แทนการส่งจดหมายทางไปรษณีย์ ส่งผลให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก รวดเร็ว และครอบคลุมทั่วโลกตลอด 24 ชั่วโมง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีอิทธิพลอย่างมากต่อการสื่อสารและการดำเนินธุรกิจทั้งภาครัฐและเอกชน จึงทำให้เกิดการปรับตัวเพื่อใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในกิจกรรมต่าง ๆ

2) ยุค Digital 2.0 (Social Media Era) เป็นช่วงที่มีการพัฒนาแอปพลิเคชันต่าง ๆ บนคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือ เพื่อการสื่อสารออนไลน์ผ่านเครือข่ายสังคม (Social Network) จากเดิมที่ใช้เพื่อการสนทนาส่วนบุคคลหรือกลุ่ม ได้ขยายไปสู่การดำเนินธุรกิจ โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคและผู้รับบริการได้อย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ Social Media ยังถูกใช้ในการประชาสัมพันธ์และเสริมสร้างภาพลักษณ์องค์กรสู่สังคมโลกอย่างไร้ขีดจำกัด ปัจจุบันถือได้ว่า Social Media กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน โดยผู้ใช้งานสามารถผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้ทุกที่ทุกเวลา ด้วยต้นทุนที่ต่ำที่สุด

3) ยุค Digital 3.0 (Data Era) เป็นยุคของการใช้ข้อมูล (Data) และการประมวลผลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยเฉพาะข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ร่วมกับระบบคลาวด์ (Cloud Computing) เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดเก็บและใช้ประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ การพัฒนาแอปพลิเคชันและการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในยุคนี้ ทำให้ธุรกรรมขององค์กรเติบโตอย่างรวดเร็ว เกิดการสร้างแพลตฟอร์ม (Platform) สำหรับการซื้อขายสินค้าและบริการ เช่น Facebook, Uber, Airbnb, Alibaba และ YouTube จึงถือเป็นยุคที่ “ใครมีข้อมูลมากก็ย่อมมีอำนาจมาก”

4) ยุค Digital 4.0 (Machine-to-Machine Era) เป็นช่วงที่เทคโนโลยีดิจิทัลได้รับการพัฒนาให้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มีความฉลาด สามารถเชื่อมต่อ สื่อสาร และทำงานได้โดยอัตโนมัติ เช่น การสั่งการผ่านแอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟน หรือการสั่งงานด้วยเสียง นอกจากนี้ยังมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น Mobile Platform, ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI), การพิมพ์สามมิติ (3D Printing), อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง (Internet of Things: IoT) และการเงินดิจิทัล (FinTech) เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน องค์กรต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลง เพื่อใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมดังกล่าวอย่างสร้างสรรค์ และลดผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้น

การเรียนรู้ยุคดั้งเดิมแตกต่างจากการเรียนรู้ยุคดิจิทัล ดังนี้

1. การหาความรู้จากโรงเรียนเพื่อให้เกิด เฉพาะความรู้ทักษะ และความสามารถ
2. การเรียนต้องศึกษาตลอดชีวิตเพื่อพร้อมรับสิ่งใหม่ ให้เกิดทักษะและสามารถประยุกต์ใช้ได้
3. ความสามารถของคนเป็นความสามารถคงที่ไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงอะไรมากมาย เพียงประยุกต์ใช้ความสามารถให้สอดคล้องกับสถานการณ์
4. ความสามารถของคนต้องเรียนรู้ตลอดเวลาเพิ่มขึ้น ต้องสามารถวางแผน พัฒนา วิจัย และนำไปใช้ได้จริง
5. ความรู้จากห้องเรียนสามารถใช้ได้เพียง 10 ปีการศึกษา เริ่มต้นจากวัด โรงเรียน มหาวิทยาลัย
6. ความรู้ที่ได้จากการเรียนต้องไม่หยุดนิ่ง มีการร่วมกันจัดการศึกษาจากหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสร้างแนวทางการศึกษารูปแบบใหม่ขึ้นมาที่ไม่ใช่เรียนที่บ้านหรือโรงเรียนอีกต่อไป
7. การศึกษามีการเคลื่อนไหวอย่างช้า ๆ ครูคนอาจารย์ที่มีอายุมาก มักรู้สึกว่าการเทคโนโลยีคือภัยคุกคามความสุขของตนเอง แต่ยังมีความสุขกับการสอนแบบเดิม ๆ ซึ่งมีการแข่งขันที่น้อย และสอนด้วยการจดบันทึกบนกระดานและจบลงด้วยการจดลงบนสมุดของผู้เรียน

8. การศึกษามีการจัดสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาเป็นแบบสมัยใหม่ มีการจัดแหล่งความรู้ด้วยข้อมูลจำนวนมากเพื่อการค้นคว้าด้วยตนเอง มีระบบอินเทอร์เน็ตให้ใช้งานได้ทุกคน และการนำ เทคโนโลยีมาเปลี่ยนหลักการพื้นฐานในการเรียนการสอนในห้องเรียน

9. การพัฒนาของสถานศึกษายังไม่ค่อยใส่ใจเรื่องการแข่งขันเป็นการพัฒนาความรู้เฉพาะด้านมากกว่าพัฒนาให้เกิดขึ้น ขาดการทำงานเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน มีการกระจายทางความคิดและการทำงาน การเรียนรู้ร่วมกัน จนทำให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

10. การพัฒนาของสถานศึกษาควรเน้นให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกันแบ่งปัน มุมมอง ความรู้คุณค่า และประสบการณ์มีการปรับตัวและพัฒนาให้เกิด

11. ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ซ้ำ ๆ ผ่านข้อล็กและการเขียนกระดาน หรือเสนอผ่าน 프리เซนต์แบบการสอนทางเดียว

12. ครูเป็นผู้ช่วยคอยชี้แนะ เป็นผู้นำทางและสนับสนุนให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ครูและนักเรียนเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีห้องสมุดดิจิทัลในการสนับสนุน โดยไม่ต้องไปพิพิธภัณฑ์ ห้องจัดแสดงทางวิทยาศาสตร์ ไม่จำเป็นต้องออกห้องเรียน ครูมีหน้าที่กระตุ้นให้กำลังใจ และให้คำแนะนำในการสอน

13. ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศจากห้องสมุด แต่สวนสัตว์หรือศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ ยังเป็นทางเลือกหนึ่งของเด็ก ๆ ที่อยู่ห่างไกลและต้องการศึกษาเรียนรู้จากสภาพจริง

14. ระบบการศึกษาต้องเชื่อมต่อเข้ากับทางด่วนสารสนเทศอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อเร่งอัตราการเติบโตของข้อมูลและเทคโนโลยีในทุกแขนงได้อย่างแท้จริง

15. สถานศึกษาแยกตัวเป็นเอกเทศเมื่อถึงเวลาเลิกเรียน ครูและผู้เรียนต่างคนต่างกลับบ้าน ขาดการเชื่อมโยงกันตลอดเวลา

16. สถานศึกษาพัฒนาระบบเทคโนโลยีเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์ในทุกหนทุกแห่ง ในสถานศึกษา โดยร่วมดำเนินงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ด้านเทคโนโลยีแทนที่จะรองบประมาณจากรัฐ

17. หลักสูตรและเนื้อหาการเรียนการสอน ต้องค้นคว้าศึกษาจากตำราเรียนเท่านั้น หลักสูตรการเรียนการสอนสามารถจัดเนื้อหาความรู้ ทักษะชีวิต ศิลปะ และความคิดสร้างสรรค์ ผ่านระบบเครือข่ายและส่งต่อไปยังฐานข้อมูลที่อยู่ภายนอกได้

18. การวัดผลและประเมินผล ยังมุ่งที่จะประเมินความรู้ที่เกิดจากการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น การประเมินที่หลากหลาย

19. การวัดผลและประเมินผล มุ่งให้ครูและผู้เรียนร่วมกันกำหนดแนวทางในการประเมิน เน้นการประเมินเพื่อพัฒนามากกว่าการประเมินเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์

จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนของการปรับตัวของประเทศไทย ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาเพื่อให้สามารถอยู่รอดและเหมาะสมกับสภาพสังคมที่มี การเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นสังคมแห่งยุคดิจิทัล (digital era) ซึ่งเป็นยุคที่เทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้า ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ใน สังคมไม่ว่าจะเป็นข้อความ ภาพ เสียง หรือคลิปวิดีโอ ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่าง รวดเร็วทุกที่และตลอดเวลา รวมทั้งสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลปริมาณมหาศาลผ่านโลกออนไลน์มาก ขึ้น เป็นโลกที่อินเทอร์เน็ตเป็นทุกสรรพสิ่ง อันเนื่องมาจากเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่สามารถเชื่อมต่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่จำนวนมหาศาล ผ่านการวิเคราะห์ ประมวลผลอย่างรวดเร็ว ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการใช้งาน ความเป็นยุคดิจิทัลนี้จึง เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของมนุษย์ไปได้อย่างมากโดยสภาพดังกล่าวนำไปสู่โอกาสอย่างมหาศาล แต่ ในทางตรงกันข้ามทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้อีกมากมายด้วยเช่นกัน ส่งผล กระทบต่อความเป็นอยู่ ทำให้เกิดสภาวะการแข่งขันที่สูงขึ้นในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรม ที่สำคัญคือ ส่งผลให้คุณลักษณะของเด็กเปลี่ยนไป

2.3.2. แนวคิดการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็วสู่ สถานศึกษา โดยเฉพาะการปฏิรูปการศึกษาที่ต้องการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีการวางแผนรับการเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษาให้ทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์ ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาไม่พัฒนาตนเองให้สามารถก้าวเข้าสู่โลกแห่งยุคดิจิทัลได้ ก็อาจเกิดความล้มเหลวในการบริหารสถานศึกษา สำหรับแนวคิดการบริหารสถานศึกษาในยุค ศตวรรษที่ 21 มีนักการศึกษาให้ทัศนะไว้ดังนี้

ธงชัย สมบูรณ์ (2560) กล่าวว่า การที่ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจำนวนมาก ทำ ให้สามารถนำมาวิเคราะห์และใช้ประกอบการตัดสินใจ ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น อีกทั้งการพัฒนาแบบสื่อสาร เช่น ดาวเทียม อินเทอร์เน็ต และดิจิทัล ทำให้โลกเสมือนแคบลง การ ติดต่อสื่อสารทำได้ทุกที่ทุกเวลา ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ที่ต้องปรับตัวให้ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงทั้งในระดับบุคคล องค์กร และประเทศ สังคมดิจิทัลจึงมีลักษณะต้องการความรวดเร็ว ทันใจ มุ่งสู่ความสำเร็จและการยอมรับอย่างฉับไว อีกทั้งยังไม่ยึดติดกับองค์กรเดิม นิยมการทำงานที่ ยืดหยุ่นและอิสระมากขึ้น

ปัทมทัต กาญจนะวสิต (2560) กล่าวว่า สังคมโลกปัจจุบันเป็นยุคดิจิทัลที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างอิสระ ผู้คนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ในทุกด้าน อีกทั้งยังเป็นสังคมที่มีการใช้และพัฒนาเทคโนโลยี รวมถึงอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถสื่อสารและสั่งการทำงานได้โดยอัตโนมัติ (Machine-to-Machine) เช่น การเปิด-ปิดอุปกรณ์หรือสั่งงานผ่านแอปพลิเคชัน และการสั่งงานด้วยเสียงให้ถ่ายภาพหรือเขียนข้อความโดยอัตโนมัติ ส่งผลให้ลักษณะทางสังคมเปลี่ยนแปลงไปสู่ “สังคมไร้ขีดจำกัดของข้อมูลข่าวสาร” (Unlimited Information Society)

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2560, หน้า 74-84) กล่าวว่า ศตวรรษที่ 21 กลายเป็นส่วนสำคัญ ซึ่งได้ถูกกำหนดให้เป็นการทำงานเพื่อการจัดการศึกษาเรียนรู้ในยุคใหม่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ กรอบแนวคิดของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีตัวแบบหรือแบบจำลอง (Model) ที่น่าสนใจเป็นที่รู้จักโดยทั่วไป และหนึ่งในนั้นได้แก่ตัวแบบหรือแบบจำลองของภาคีเครือข่ายเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skill 2007)

จิณณวัตร ปะโคทั้ง (2561, หน้า 261) กล่าวว่า นอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัลแล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่จำเป็นจะต้องเปลี่ยนแปลงก็คือการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของสถานศึกษา โดยปรับกระบวนการคิด ปรับกระบวนการทำงาน ปรับทักษะการใช้เทคโนโลยี และปรับวัฒนธรรมองค์กรสู่องค์กรดิจิทัล

ปณณัฐฐา มาเชค (2565, หน้า 6) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องวางแผนอย่างชัดเจน ถูกต้อง และรวดเร็วแบบเรียลไทม์ ครอบคลุมทั้งการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และงานทั่วไป วิธีการจัดการศึกษาและการเรียนการสอนจึงต้องปรับเปลี่ยนสู่ระบบดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกข้อมูลข่าวสาร ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและพลังจากชุมชนในการขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ

Ducker (2003, p. 213) กล่าวว่า โลกในศตวรรษที่ 21 เป็นโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นความจริงของสังคมใหม่ที่ก่อให้เกิดปัญหาและความท้าทายต่อผู้บริหารการศึกษา ขณะที่กระทรวงศึกษาธิการนิวซีแลนด์ได้พัฒนา Education Leadership Model ซึ่งกล่าวถึงคุณภาพ (Ey) ความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skills) ของผู้นำทางการศึกษา (วีโรจน์ สารรัตน์, 2556, น. 70-75) โดยสรุปว่าผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องนำสถานศึกษาเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาในทุกด้าน ได้แก่

1. ปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียนทุกคน

2. เรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
3. สสำรวจและสนับสนุนการใช้ ICT และ e-Learning
4. พัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้
5. สร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และความสำเร็จ
6. พัฒนาคนอื่นให้เป็นผู้นำ

สรุป การบริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทักษะและกรอบความคิดที่จะเอื้ออำนวยให้บุคคลหรือองค์กรนำพาสมาชิกอื่นในองค์กรให้สามารถอยู่รอดในยุคดิจิทัลได้ ตัวอย่างของทักษะที่จำเป็นในยุคดิจิทัล ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัว ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

2.3.3. แนวคิดการจัดการศึกษาไทยในยุค 4.0

รัฐบาลได้กำหนดวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยหรือโมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล คือ ประเทศไทย 4.0 หรือ ไทยแลนด์ 4.0 หมายถึง การพัฒนาประเทศโดยนโยบายเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ดังนั้น ต้องมีความเข้าใจ เข้าถึง จึงพัฒนาได้โดยใช้ศักยภาพของมนุษย์เป็นต้นนำ ขับเคลื่อนด้วยปัญญาของคน ต้องลงทุนในมนุษย์ให้เป็นผลผลิตที่ดี ทุกคนได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกันและอยู่อย่างยั่งยืน (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2560) สถานศึกษาจึงเป็นแหล่งผลิตเยาวชนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่จะเป็นพลังขับเคลื่อนของประเทศไทยให้มีความก้าวหน้าให้เป็นไทยแลนด์ 4.0 และยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นคนไทย 4.0

กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา (2560, หน้า 8-9) ได้ให้ความหมายของนโยบายไทยแลนด์ 4.0 หมายถึง เป็นนโยบายเศรษฐกิจที่จะนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง กับหลักความเหลื่อมล้ำ และกับดักความไม่สมดุลพร้อม ๆ กับเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ ประเทศในโลกที่หนึ่ง ที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในบริบทของการปฏิวัติอุตสาหกรรมยุคที่ 4 อย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทางที่แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้วางไว้ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายในควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ตามแนวคิด “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยขับเคลื่อนผ่านกลไก “ประชารัฐ”

สุวิทย์ เมษินทรีย์ (2560, หน้า 13) ได้ให้ความหมายของนโยบายไทยแลนด์ 4.0 หมายถึงนโยบายที่สร้างความเข้มแข็งจากภายในเชื่อมโยงเศรษฐกิจไทยสู่โลก พลวัตการเปลี่ยนแปลง

ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ มีอยู่ด้วยกัน 3 กระแสหลัก คือ โลกาภิวัตน์ ภูมิภาควิวัฒน์ และการบริหารแบบท้องถิ่น

ปรีชา ปาโนรัมย์ (2561, หน้า 24) ได้ให้ความหมายของนโยบายไทยแลนด์ 4.0 หมายถึง นโยบายที่มุ่งสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยมีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวคิดสำคัญ มุ่งสร้างความเข้มแข็งจากภายใน เชื่อมโยงสู่ประชาคมโลก เน้นการพัฒนาจากการพึ่งพาเทคโนโลยีภายนอกไปสู่การพึ่งพาตนเอง ผ่านการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เพื่อขับเคลื่อนประเทศด้วยนวัตกรรมและสังคมฐานความรู้

สำหรับวิวัฒนาการของการศึกษาก่อนที่จะมาถึงการศึกษา 4.0 นั้น สุกัญญา แซ่มชัย (2561) ได้อธิบายเทียบเคียงกับวิวัฒนาการของการพัฒนาเศรษฐกิจในแต่ละยุค สรุปได้ ดังนี้

การศึกษา 1.0 เป็นการศึกษาในยุคของเกษตรกร เป็นการศึกษาที่ได้รับอิทธิพลมาจากสังคมเกษตรกรรมที่มีลักษณะเรียบง่าย ทำให้การศึกษาในยุคนี้มีลักษณะของการเรียนหนังสือตามที่ครูสอน เน้นการบอกความรู้ การบรรยายเป็นหลัก และเป็นการเรียนในห้องเรียนเป็นหลัก

การศึกษา 2.0 เป็นการศึกษาในยุคอุตสาหกรรม จากแนวคิดการผลิตในระบบอุตสาหกรรมที่มีลักษณะเป็นการผลิตเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้การศึกษาในยุคนี้เป็นการเรียนให้รู้ และออกไปใช้ระบบอุตสาหกรรม ไม่จำเป็นต้องมีความคิดสร้างสรรค์อะไรมากมาย และลักษณะที่สำคัญอีกอย่างของการศึกษาในยุคนี้คือ เริ่มมีการเข้าถึงข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ดังนั้น นอกจากเป็นการเรียนให้รู้แล้วยังเป็นการเรียนให้สามารถหาความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในอินเทอร์เน็ตได้

การศึกษา 3.0 เป็นการศึกษาในยุคอุตสาหกรรมที่มีความซับซ้อนมากขึ้น และเป็นยุคที่มีการใช้ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความเป็นโลกาภิวัตน์ของโลก ยุคนี้การศึกษาในยุคนี้จึงต้องเป็นการศึกษาที่ต่อยอดจากความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้ในยุค 2.0 ที่ผู้เรียนต้องสามารถคิดวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ใหม่

การศึกษา 4.0 เป็นการศึกษาในยุคเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ดังนั้น การศึกษาในยุคนี้ผู้เรียนต้องสามารถต่อยอดองค์ความรู้ใหม่จากยุค 3.0 ให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นรูปธรรม สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาหรืออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้หรือการดำรงชีวิตในยุคปัจจุบัน โดยอาศัยความเจริญก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ผู้เรียนได้นิยามไว้ว่า การศึกษา 4.0 เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมนั่นเอง

จากความหมายของการศึกษาไทย 4.0 ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปแนวคิดของการศึกษาไทย 4.0 หมายถึง การศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้เกิดเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรม ทั้งนวัตกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียน นวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครู และนวัตกรรมทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3.4. การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

สำหรับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปของการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลที่สำคัญ ๆ ดังกล่าว ได้ส่งผลกระทบอย่างมากมาต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้เรียน การเรียนรู้ ครู และเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา (สุกัญญา แซ่ม้อย, 2558) ดังนี้

1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ให้เหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุด อย่างคุ้มค่าแท้จริง ดังนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงควรเป็นดังต่อไปนี้

(1) กำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ของสถานศึกษาให้ชัดเจนว่าต้องการไปใน ทิศทางใด และจะนำมาใช้กับการบริหารสถานศึกษาในเรื่องใดบ้าง

(2) การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ Hardware, Software, Network และเครือข่ายไร้สายต่าง ๆ ของสถานศึกษา ให้ครู อาจารย์ บุคลากรและนักเรียนทุกคนสามารถใช้และเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว สะดวกต่อการใช้งาน พร้อมทั้งจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนอย่างเพียงพอ

(3) การสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ อย่างแพร่หลายไม่ว่าจะเป็นจัดการเรียนการสอนของครู การบริหารงานสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการให้นักเรียนสามารถใช้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ผ่าน Internet ได้ตลอดเวลา

(4) การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทุกคนของสถานศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

(5) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีสามารถใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ในการปฏิบัติงานอย่างได้เหมาะสม

(6) ส่งเสริมสนับสนุนสร้างแรงจูงใจครูอาจารย์บุคลากรทุกคนของสถานศึกษา ให้นำ ความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้มาสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงาน

(7) จัดให้มีระบบการกำกับ ติดตาม และการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ของสถานศึกษาทั้งครูอาจารย์ บุคลากรทุกคนและนักเรียนว่าสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามนโยบายอย่างถูกต้องเหมาะสมหรือไม่

2) การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา

ปาณัสม์ ชุมภูยาละ (2563, หน้า 58) ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึง ผู้ที่มีภาวะผู้นำที่มีลักษณะเชื่อมโยงกับการนำเทคโนโลยีไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ทั้งในการจัดการเรียนรู้ของครู และการจัดการในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรม เพื่อการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาคือ ปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับผู้เรียน ซึ่งการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงควรต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยี และมีภาวะผู้นำ เชิงเทคโนโลยี ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- (1) การมีวิสัยทัศน์
- (2) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกดิจิทัล
- (3) การปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพ
- (4) การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ และ
- (5) การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล

มณฑนา เฟื่องสาย และ อธิภัทร กุโลภาส (2564) กล่าวว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ในการกำหนดเป้าหมายโรงเรียนในความเป็นผู้นำทางด้านเทคโนโลยี กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานมีการให้การอบรมและให้ความรู้ในเรื่องการใช้เทคโนโลยียุคดิจิทัลในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานบริหารโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยียุคดิจิทัลอีกส่วนหนึ่ง เกิดขึ้นได้จากการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายของสถานศึกษาในทุกภาค นอกจากนั้นการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

สุขญา โกมลวานิช (2563, หน้า 637) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล ให้สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนทิศทางการศึกษา มีวิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้า สามารถคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของการศึกษา โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการตัดสินใจ และสามารถวางแผนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสื่อสารและประชาสัมพันธ์สถานศึกษาให้เป็นที่รู้จักผ่านโซเชียลมีเดีย สามารถกระตุ้นให้ครูผู้สอนและผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาและสามารถร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สามารถปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่ส่งเสริมสมรรถนะครูและทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้ตลอดชีวิต

3) การสร้างวัฒนธรรมองค์กร การทำงานและบรรยากาศของสถานศึกษา

วัฒนธรรมองค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานองค์กรให้บรรลุผลสำเร็จ วัฒนธรรมองค์กรเป็นเครื่องมือที่ช่วยเพิ่มทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง มีผู้ให้ความหมายของวัฒนธรรมองค์กร ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

เกตุสุนทร ปภิรณะ (2556, หน้า 20) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วัฒนธรรมองค์กร หมายถึง ค่านิยม ความเชื่อ บรรทัดฐานประเพณีที่ปฏิบัติต่อ ๆ กันมา พฤติกรรมที่แสดงออกที่บุคลากรในองค์กรส่วนใหญ่ยอมรับ และกำหนดไว้เป็นวิถีการประพฤติในองค์กรเพื่อความมี ประสิทธิภาพและความอยู่รอดขององค์กรที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับสมาชิกใน องค์กร ซึ่งมีอิทธิพลต่อโครงสร้างและพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรอันจะทำให้แต่ละ องค์กรมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป

ฟาริยะ สะอู (2562, หน้า 16) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วัฒนธรรมองค์กร หมายถึง วิถีชีวิต ค่านิยม ความเชื่อ ความเข้าใจและระเบียบแบบแผนที่ปฏิบัติร่วมกันภายในองค์กร เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงลักษณะขององค์กรนั้น ๆ วัฒนธรรมองค์กรเป็นสิ่งที่สามารถสื่อสารกันทั้งภายในและภายนอกองค์กร วัฒนธรรมจะทำให้หน้าที่เป็นกลไกในการสร้างแนวทางเพื่อให้องค์กรอยู่ในสภาพแวดล้อมภายนอกได้และให้องค์กรอยู่รอดและประสบความสำเร็จสูงสุดตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

วิทยากร ท่อแก้ว (2564, หน้า 2) วัฒนธรรมองค์กร หมายถึง “สิ่งที่ทำความเจริญ งามให้แก่หมู่คณะบุคคล ซึ่งหมู่คณะรวมถึงคณะบุคคล หรือสถาบันซึ่งเป็นส่วนประกอบของ หน่วยงานใหญ่ที่ทำหน้าที่สัมพันธ์กันหรือขึ้นต่อกัน” จากความหมายนี้ ชี้ให้เห็นว่า สิ่งที่ทำความ เจริญงามมีหลายลักษณะที่เกิดจาก

ทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อที่ทุกคนในองค์กรมีร่วมกัน และทั้งหมดนี้ยังเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างเป้าหมายขององค์กรให้เป็นภาพใหญ่ที่เป็นอันหนึ่งอันเดียว ทั้งยังเป็นสิ่งที่กำหนดวิธีการทำงานของทุกคนให้เป็นไปตามกลยุทธ์ธุรกิจเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ คำว่า “วัฒนธรรมองค์กร” จึงเป็นเหมือนหัวใจที่ทุกองค์กรควรให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก

การสร้างวัฒนธรรมองค์กรไม่ได้เกิดขึ้นภายในวันเดียว สิ่งเหล่านี้ต้องใช้เวลากับมันนานพอสมควร ที่สำคัญคือต้องมีการวางแผนในการพัฒนาให้เกิดขึ้นด้วย ซึ่งหากวัฒนธรรมองค์กรเกิดขึ้นแล้ว เราก็สามารถใช้ประโยชน์จากวัฒนธรรมองค์กรได้ในระยะยาว โดยปัจจุบันเราสามารถสร้างวัฒนธรรมองค์กรได้ดังต่อไปนี้ (วิทยากร ท่อแก้ว, 2564, น. 2)

1. สร้างการรับรู้ถึงความสำเร็จของพนักงาน การตระหนักรู้ถึงการมีอยู่ของพนักงานนับเป็นความสำคัญอย่างหนึ่ง ยิ่งถ้าหากรับรู้ถึงความสำเร็จในการทำงานของพนักงานนั้น ๆ ก็จะทำให้ส่งผลดีในวงกว้าง โดยเฉพาะผู้บริหารควรจะมีการชื่นชมพนักงานบ้าง เพราะมีผู้เชี่ยวชาญบอกว่าการชื่นชมพนักงานเป็นตัวชี้วัดต่อความผูกพัน การรักษา และการพัฒนาตัวเอง ของพนักงานอย่างมีนัยสำคัญ
2. รับฟังเสียงทุกคนในองค์กรอย่างแท้จริง การรับฟังความคิดเห็นของ พนักงานเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะหากเราทำพลาดในข้อนี้ก็จะทำให้พนักงานสูญเสียกำลังใจในการทำงานได้ โดยเราสามารถรับฟังในรูปแบบแบบสอบถามหรือการเข้าพูดคุยส่วนตัวเพื่อสังเกตอวัจนภาษาต่าง ๆ และหากเป็นการทำงานทางไกล ก็อาจเปิดกล้องเพื่อให้การทำทางของพวกเขาได้ด้วย
3. ผู้นำต้องทำเป็นตัวอย่างที่ดี ความสำเร็จในการสร้างวัฒนธรรมอยู่ในมือของผู้บริหารหรือหัวหน้าทีม เพราะเราปฏิเสธไม่ได้ว่าผู้นำมีส่วนสำคัญในการเป็นตัวอย่างให้กับลูกทีม ถ้าผู้นำไม่เชื่อในวัฒนธรรมองค์กร ก็คงไม่มีใครเชื่อมั่นเช่นกัน
4. ดำเนินการตามค่านิยมขององค์กร อย่างที่กล่าวไว้ข้างต้น วิสัยทัศน์เป็นตัวกำหนดภารกิจ แต่ค่านิยมจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมและทัศนคติ ค่านิยมจึงเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างวัฒนธรรม ซึ่งถ้าหากทุกคนสามารถดำเนินการตามค่านิยมได้อย่างจริงจังก็จะเกิดเป็นวัฒนธรรมที่ทุกคนทำได้จริง หากคำพูดสวยหรูที่ไม่สามารถทำได้

5. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกต่างทีมอย่างทั่วถึง เป็นการสร้างความสัมพันธ์ให้กับพนักงานระหว่างทีมหรือระหว่างแผนก เพื่อสร้างความรู้จักกันให้มากขึ้น สายสัมพันธ์นี้จะส่งเสริมให้แต่ละฝ่ายทำงานร่วมกันได้อย่างสะดวกใจขึ้น ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพเช่นกัน

6. เน้นการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง วัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ในองค์กร ส่งผลต่อประสิทธิภาพทางธุรกิจ มีผลการศึกษาในองค์กรที่พนักงานให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะจะมีผลประกอบการที่มากขึ้น จึงเป็นเหตุผลให้องค์กรต่าง ๆ เริ่มให้ความสำคัญกับการลงทุนในโครงการพัฒนาพนักงาน

7. ให้ทุกคนในองค์กรแสดงออกวัฒนธรรมจนเป็นนิสัย การปฐมนิเทศวันเดียวแล้วปล่อยให้พนักงานลุยงานทันที แต่ทางที่ดีเราควรสร้างความตระหนักรู้ถึงวัฒนธรรมที่อยากสร้างให้พนักงานรับรู้บ้าง เนื่องจากจะทำให้พวกเขารักษาวัฒนธรรมนั้น ๆ ให้สดใหม่และทำตามอยู่เสมอ

8. ปรับวัฒนธรรมแต่งให้เข้ากับประสบการณ์แต่ละคน เพราะความต้องการของแต่ละคนไม่เหมือนกัน การยืดหยุ่นจึงเป็นทางออกที่ดีกว่าการบังคับ ฝ่ายทรัพยากรบุคคลจึงต้องสำรวจความต้องการของพนักงานอยู่เสมอว่าพวกเขาต้องการหรือไม่ต้องการวัฒนธรรมแบบไหน นับเป็นความเอาใจใส่ที่จะจูงใจให้เขาปฏิบัติตามวัฒนธรรมนั่นเอง

4) การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ยุคดิจิทัลเริ่มจากการพัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้งานแทนเครื่องมือแบบเก่า พร้อมกับการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการสื่อสารมาใช้เชื่อมโยงเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สามารถส่งข้อมูลไปทั่วโลกได้อย่างรวดเร็วอย่างไร้ขีดจำกัด และมีการพัฒนาแอปพลิเคชันหลากหลายรูปแบบมาใช้ประโยชน์ในการทำงานให้เป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มีค่าใช้จ่ายลดลง ทั้งในการบริหารจัดการ การผลิต การค้า การลงทุน การบริการ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัลจึงต้องพัฒนาบุคลากร ให้มีทักษะความรู้ความเชี่ยวชาญ ก้าวทันความทันสมัยของเทคโนโลยีนั้นซึ่งไม่ใช่สิ่งที่ทำได้โดยง่าย เพราะเกิดปัญหามากมายจากการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ต้องมีการลงทุนสูงและต้องเปลี่ยนแนวคิดในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ใหม่ เนื่องจากเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์ จึงทำให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ก็ต้องได้รับความสำคัญ ปรับตัวตามไปด้วย เพราะคนคือหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรทุกองค์การ เพื่อให้สอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์และทิศทางการดำเนินงานขององค์กรให้เติบโตได้อย่างเหมาะสมเพื่อรองรับยุคดิจิทัล โดยมีวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์และเป้าหมายการพัฒนาคนแบบใหม่ ซึ่งมี 3 ประการด้วยกัน คือ

การพัฒนาคนให้เป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข เพื่อให้อยู่กับองค์กรอย่างมีความสุขและยาวนาน ซึ่งส่งผลต่อเป้าหมายของสังคมและประเทศชาติด้วย (โสมวลี ชยามฤต, 2564)

จิรวรรณ ปลายแก่น (2565, หน้า 8) กล่าวว่า องค์ความรู้เป็นแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคการเปลี่ยนฉับพลันทางดิจิทัล อันเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยการสอนงานและให้ความรู้ ฝึกอบรม พัฒนาความรู้ ตลอดจนการเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น ให้การศึกษาที่สูงขึ้น ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งบุคลากรและองค์กรอันจะนำไปสู่ความมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และการเป็นเลิศตามเป้าหมายที่องค์กรได้กำหนดไว้ในยุคการเปลี่ยนฉับพลันทางดิจิทัล (Digital Disruption) ซึ่งยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานให้ใช้คอมพิวเตอร์ในลักษณะที่ก้าวหน้าขึ้น จนอาจถึงขั้นไม่ต้องใช้แรงงานคน มักเป็นการเปลี่ยนอย่างทันทีทันใดจนทำให้รูปแบบการทำงานแบบเดิมต้องยุติลง เช่น การใช้หุ่นยนต์ทำงานซ้ำซากแทนแรงงานคน การถ่ายภาพที่ใช้ฟิล์มมาเป็นการใช้กล้องดิจิทัล ซึ่งบันทึกภาพเป็นข้อมูลทันที การทำให้อุปกรณ์ต่าง ๆ มีความสามารถในการตัดสินใจเองโดยใช้หลักการปัญญาประดิษฐ์

จุฑามาส จันท์ธมณี (2563, หน้า 351) กล่าวว่า ผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้ขับเคลื่อนทิศทางการศึกษาในสถานศึกษา ให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาตนเอง พัฒนางานพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถเลือกวิธีบริหารได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ที่เป็นผลให้ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารจะต้องวางแผนการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี จึงต้องรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองใช้ ความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษาพร้อมทั้งพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ผ่านสื่อเทคโนโลยีนวัตกรรมให้กับผู้เรียนได้

5) การนิเทศการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานของครูให้มีทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล

การนิเทศการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน จำเป็นต้องนำการบริหารจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศ นำมาใช้ในการพัฒนาร่วมด้วย เนื่องจากก่อให้เกิดการสร้างการรับรู้ระหว่างผู้นิเทศและ ผู้รับการนิเทศ โดยอาศัยวิธีการต่าง ๆ เช่น การประชุม สัมมนา เอกสาร หนังสือ ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างวิสัยทัศน์หรือสร้างเป้าหมายร่วมกันในการดำเนินงาน จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดวิธีการ นิเทศ และกิจกรรมการนิเทศที่เหมาะสมตามสภาพปัญหาและความต้องการ เช่น การประชุมสัมมนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสังเกตชั้นเรียน การสะท้อนผลหลังการสอน การวิพากษ์แผนการจัดการเรียนรู้ การบันทึกวิดีโอและการถ่ายภาพ การสัมภาษณ์ การ Coaching &

Mentoring ฯลฯ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีการ สื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ในรูปแบบต่าง ๆ (วชิรา เครือคำอ้าย, 2564, หน้า 396)

การนิเทศสอนงาน (Coaching) เป็นกระบวนการที่สำคัญในการแนะนำช่วยเหลือครู ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศแบบ Coaching นั้นอยู่บน หลักการของประชาธิปไตย ได้แก่ การเคารพซึ่งกันและกันระหว่างผู้โค้ชและผู้รับการโค้ช การโค้ชจัด ขึ้นเพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับทักษะและความสามารถของผู้โค้ช ตลอดจนเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่ผู้โค้ชนำมาใช้ โดยให้ครูมีโอกาสค้นคว้างานที่ต้องทำด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความงอกงามขึ้น เมื่อได้เรียนรู้และมีความเจริญงอกงามแล้ว ย่อมจะได้รู้จักปรับปรุงงานด้าน การเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การโค้ชจึงมีใช้เน้นที่การปรับปรุงที่ตัวครู หากแต่ให้ ความสำคัญไปถึงนโยบายการศึกษา จุดประสงค์ของการให้การศึกษา การพิจารณาความเหมาะสม ของหลักสูตรที่ใช้ วัสดุอุปกรณ์การสอนและวิธีการสอนของครู สิ่งแวดล้อมของครูและนักเรียนในขณะที่ เรียน เป็นต้น และปัจจัยที่สำคัญของการโค้ช นั่นคือการศึกษาไทยได้เปลี่ยนเป็นการศึกษา 4.0 ด้วย เป็นเพราะสังคมเราก้าวสู่สังคมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นสังคมดิจิทัลเพื่อพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นการศึกษาจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย การโค้ชจึงเป็นเรื่องสำคัญต่อ วิชาชีพครู เพราะครูจำเป็นต้องเป็นผู้มีองค์ความรู้ ซึ่งได้จากการศึกษาและพัฒนาตนเอง รวมทั้งได้รับ การโค้ชจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่ง เป็นผู้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษา

ศิลา สงอาจินต์ (2561, หน้า 164) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรการนิเทศการ สอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ของครูตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของ สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครตรัง โดยเร่งพัฒนาครูให้มีกลวิธีที่การสอนแบบหลากหลายใน การจัดการเรียนการสอน อีกทั้งสนับสนุนให้ใช้แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 ทั้งในด้านการมีความรู้ในวิชาที่สอนมีความสามารถในการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยี สารสนเทศ มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ และมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

6) การทบทวนการออกแบบสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

สมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารในยุคดิจิทัลจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญใน การพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษาให้เกิดคุณภาพมากยิ่งขึ้น ในการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศให้มีคุณภาพสูงสุดในการสนองนโยบายต่าง ๆ จึงเป็นความจำเป็นที่ผู้บริหาร

สถานศึกษาจะต้องรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล การมีความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence Quotient :DQ) (สรานนท์ อินทนนท์, 2563, หน้า 3)

ดังนั้น กล่าวสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึง กระบวนการกำหนดนโยบายและวิสัยทัศน์ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ตลอดจนการสร้างวัฒนธรรมองค์กรและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากรผ่านการฝึกอบรม การนิเทศการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานของครูให้มีทักษะด้านดิจิทัล รวมถึงการปรับปรุงรูปแบบและโครงสร้างของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเป็นสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

2.4. แนวคิดการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

2.4.1. ความหมายการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี

นักวิชาการหลายท่านและองค์กรต่าง ๆ หลายองค์กรได้ให้ความหมาย การจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี ไว้ดังนี้

ผ่องพรรณ ศรีเนตร (2550, หน้า 5) กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หมายถึง การจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ซึ่งกำหนดให้มีการเรียนภาคทฤษฎี หรือภาคปฏิบัติพื้นฐานบางส่วนที่สถานศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพในสถานประกอบการ ตามที่กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดแนวทางไว้ และทางโรงเรียนดำเนินการร่วมกับสถานประกอบการ โดยมีแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการวางแผนประชาสัมพันธ์ การวางแผนและการประสานงาน บุคลากร หลักสูตร การนิเทศการศึกษา การวัดและประเมินผล การติดตามผล และการทดสอบมาตรฐานและการมอบวุฒิบัตร

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 8 (3) และวรรคท้าย บัญญัติว่า การศึกษาระบบทวิภาคี หมายถึง การจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน กับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันและเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคนสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งในหลายรูปแบบรวมกันได้ ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันนั้นต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ

ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี (2559, หน้า 5) การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หมายถึง การจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษาหรือ สถาบัน กับสถาน

ประกอบการ ในสาระสำคัญหลัก คือ การจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอน การจัดการ ฝึกอาชีพ การวัด และประเมินผล นอกจากนี้ อาจจะมีเรื่องอื่น ๆ ได้ ตามข้อตกลงร่วมกัน โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่ง เรียนในสถานศึกษาและฝึกอาชีพในสถานประกอบการ

อุดมศักดิ์ มีสุข (2560, หน้า 5) กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษา อาชีวศึกษากับ สถานประกอบการในการจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศ การศึกษา การวัดและ ประเมินผลและการประชาสัมพันธ์ โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษา อาชีวศึกษาและเรียน ภาควิชาปฏิบัติในสถานประกอบการ

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2561, หน้า 13) ได้สรุปว่า อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็น กระบวนการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับ เทคโนโลยี ที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษากับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้ เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาและเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงาน ของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคน

เฉลิมศักดิ์ นามเชิงใต้ (2561, หน้า 13) ได้กล่าวไว้ว่า ระบบทวิภาคี เป็นการดำเนินการ ระหว่างสองฝ่าย จัดระบบคู่ด้วยการฝึกอาชีพให้แก่เยาวชนของชาติ โดยความร่วมมือของสถานศึกษา และสถานประกอบการ ในการบริหารจัดการอย่างเป็นกระบวนการร่วมกันในทุก ๆ ด้าน เยาวชนที่ เข้าร่วมโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีนั้นจะมีสอง สถานภาพในบุคคลเดียวกัน คือ เป็นนักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษา และในขณะเดียวกันก็เป็นพนักงานฝึกอาชีพของสถานประกอบการด้วย

สรุปความหมาย การจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี หมายถึง การตกลงร่วมกันระหว่าง สถาบันการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กับสถานประกอบการในพื้นที่และ นอกพื้นที่เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยผู้เรียน เรียนภาคทฤษฎีในสถานศึกษาและฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ โดยมีการนิเทศติดตามผลการฝึก ปฏิบัติจากครูนิเทศ ผ่านกระบวนการประสานงานและประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ

2.4.2. ความเป็นมาการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี

พัฒนาการของการศึกษาระบบทวิภาคีประเทศไทยได้ดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 – ปัจจุบัน เริ่มต้นจากการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษากับสถานประกอบการ โดยมี

พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงการศึกษาระบบทวิภาคีเป็น 3 ระยะ ดังนี้ (จอมพงศ์ มงคลวนิช , 2561, หน้า 22-24)

ระยะที่ 1 โครงการโรงเรียน - โรงงาน (พ.ศ. 2527-2537)

- พ.ศ. 2527 โครงการโรงเรียน-โรงงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการทดลองฝึกช่าง ชำนาญงานประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมให้เป็นช่างฝีมือที่มีคุณภาพตรงความต้องการของสถานประกอบการและประหยัดงบประมาณของรัฐบาล ตามโครงการความร่วมมือระหว่างกรมอาชีวศึกษา สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและสถานประกอบการ โดยดำเนินการโครงการโรงเรียน - โรงงาน ครั้งแรกที่วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซีเมนต์ไทยอนุสรณ์ ในสาขาช่างซ่อมบำรุงในโรงงาน

- พ.ศ. 2531 รัฐบาลเยอรมันได้ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ การประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจ การพัฒนาครู ครูฝึก และผู้เชี่ยวชาญ

- พ.ศ. 2532 กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้ทดลองใช้หลักสูตรช่างชำนาญการ สาขาช่างซ่อมบำรุงโรงงานอุตสาหกรรม ภายใต้ความช่วยเหลือด้านการจัดระบบและรูปแบบการฝึก จาก GTU (German Technical Cooperation; Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

- พ.ศ. 2534 สถานศึกษาจัดการศึกษาโครงการระบบโรงเรียน-โรงงาน เพิ่มอีก 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม และวิทยาลัยเทคนิคระยอง

- พ.ศ. 2535 การจัดการศึกษาระบบโรงเรียน-โรงงาน เปลี่ยนชื่อเป็นการจัดการศึกษา ระบบทวิภาคี ผู้สำเร็จการศึกษาระบบโรงเรียน-โรงงาน จะได้รับใบประกาศนียบัตรช่าง ชำนาญงาน สามารถทำงานให้กับสถานประกอบการได้ และจะได้เงินเดือนสูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หากผู้สำเร็จการศึกษาระบบโรงเรียน-โรงงาน ประสงค์จะศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จะต้องเรียนเพิ่มเติมให้ครบตามโครงสร้างหลักสูตร (ปวช.) ขณะนั้น

ระยะที่ 2 โครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (พ.ศ. 2538-2551)

- พ.ศ. 2538 กรมอาชีวศึกษาได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 และประกาศให้ใช้ทวิภาคีในการจัดการอาชีวศึกษาทั่วประเทศ โดยกำหนดวิธีการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ดังนี้

- 1) ให้สถานศึกษาทุกแห่ง สังกัดกรมอาชีวศึกษาดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามศักยภาพ โดยให้จัดเป็นหน้าที่ปกติ
- 2) ให้ทุกสถานศึกษาจัดตั้งสำนักงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีหัวหน้างาน และเจ้าหน้าที่รับผิดชอบและมีแผนภูมิการทำงานที่ชัดเจน

3) ปรับปรุงหลักสูตรเดิมจากผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับใบประกาศนียบัตร ช่างชำนาญงาน เป็นประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลักสูตร ปวช.

4) ให้สำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ออกติดตามผลการ ดำเนินการ โดยเฉพาะเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 และหาแนวทางแก้ไขปัญหา

5) ให้หน่วยศึกษานิเทศดำเนินการจัดทำหลักสูตร ปวส. ทวิภาคี เพื่อรองรับ การศึกษาต่อของนักเรียนทวิภาคีในระดับ ปวช.

- พ.ศ. 2542 ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตาม มาตรา 20 การอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของ เอกชน สถาน ประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ให้ เป็นไปตาม กฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2546) ได้ประกาศใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) และหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. 2546 การจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้เป็นการจัดอาชีวศึกษาโดยความ ร่วมมือกับสถานประกอบการ กำหนดให้การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง สามารถนำ รายวิชาไปจัดฝึกในสถาน ประกอบการ โดยฝึกงานครึ่งหนึ่งของหลักสูตร (ในหลักสูตรไม่ใช้คำว่า ระบบทวิภาคี แต่เรียกว่า การฝึกงานครึ่งหลักสูตร) ให้สถานศึกษานำรายวิชาในหมวดวิชาชีพไปจัด ฝึกงานในสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง มีระยะเวลาฝึกงานอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของระยะเวลาเรียน ตลอดหลักสูตร

ระยะที่ 3 การศึกษาระบบทวิภาคีตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551
ประกาศใช้พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ตามมาตรา 8 ได้กำหนดรูปแบบการจัดการ อาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดได้ 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาระบบทวิภาคี การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลง ระหว่างสถานศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้จัดตั้งศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี ให้เป็น หน่วยงานภายใน และมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีเป็นการเฉพาะ โดยจัดทำรูปแบบและแนวทางการปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนการระบบทวิภาคีร่วมกับสถาน ประกอบการ ได้อย่างน้อย 1 สาขาวิชา และปัจจุบันมีรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้ความเห็นชอบ ให้สถานศึกษาและสถานประกอบการที่มี ความพร้อมสามารถจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีได้ จำนวน 5 Models ดังนี้ (คณะกรรมการ การศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ, 2559, หน้า 15)

1) Model A การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเต็มรูปแบบ (ร้อยเปอร์เซ็นต์) ในพื้นที่ คือ มีสถานประกอบการในพื้นที่ตั้งของสถานศึกษา ผู้เรียนทุกคน ทุกสาขาวิชา ได้เข้าฝึกอาชีพในสถานประกอบการ

2) Model B การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเต็มรูปแบบ (ร้อยเปอร์เซ็นต์) นอกพื้นที่ คือ ไม่มีสถานประกอบการในพื้นที่ตั้งของสถานศึกษา ผู้เรียนทุกคน ทุกสาขาวิชา ได้เข้าฝึกอาชีพในสถานประกอบการ โดยจะต้องมีการจัดที่พักใกล้กับสถานประกอบการที่ไปฝึกอาชีพให้แก่ผู้เรียน และมีครูควบคุมดูแล

3) Model C การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีบางสาขาวิชา

4) Model D การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้พนักงานของสถานประกอบการ

5) Model E การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับสถานประกอบการในต่างประเทศ

จากรูปแบบการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีดังกล่าว สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน มีข้อจำกัดในเรื่อง การขาดความพร้อมและมีจำนวนไม่เพียงพอของสถานประกอบการ การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรูปแบบ Model C จึงมีความเหมาะสมมากที่สุด

คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (2559, หน้า 11-14) ได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และการจัดการอาชีวศึกษาและการศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศที่พัฒนาแล้ว ได้แก่ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การจัดการอาชีวศึกษาและการศึกษาระบบทวิภาคีของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

(1) การจัดการระบบทวิภาคีเป็นบทบาทของสถานประกอบการ โดยมีองค์กรวิชาชีพ และหอการค้าของรัฐเป็นผู้กำกับดูแล ในการเข้าสู่ระบบทวิภาคี นักศึกษาต้องไปสมัครเป็นช่างก่อน ฝึกหัดที่สถานประกอบการที่ต้องการ เพื่อผ่านการตรวจสอบ แล้วสถานประกอบการจะไปติดต่อกับ สถานศึกษาแล้วร่วมกันวางแผนการศึกษาและการฝึกงานที่มีความเหมาะสมต่อไป

(2) ผู้ฝึกงานจะมีสถานภาพเป็นทั้งนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานไปพร้อม ๆ กัน ผู้ฝึกงาน ต้องเรียนภาคทฤษฎีในสถานศึกษา โดยเน้นความรู้ทางวิชาการเสริมความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการฝึก ปฏิบัติในสถานประกอบการ ในขณะที่การฝึกในสถานประกอบการจะทำให้เกิดการเรียนรู้จากการ ทำงาน ได้มีประสบการณ์การทำงานในบรรยากาศการทำงาน

(3) ผู้ฝึกงานจะต้องลงนามในสัญญาฝึกงานกับสถานประกอบการ โดยที่ผู้ฝึกงาน จะต้องเข้ารับการศึกษาศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(4) สถานประกอบการต้องร่วมกับสถานศึกษาจัดทำแผนการฝึกที่มีเป้าหมายให้ผู้รับ การฝึกมีความรู้ และสมรรถนะตรงตามสาขาอาชีพ ในการนี้สถานประกอบการต้องมีครูฝึกที่

สอบผ่าน วิชาชีฟที่ตนจะทำหน้าที่เป็นครูฝึก ส่วนครูที่สอนในสถานศึกษาต้องมีความรู้ทฤษฎีอย่างดี เคยผ่านการทำงานในสถานประกอบการมาก่อน และต้องได้รับประกาศนียบัตรที่เทียบเท่ากับปริญญาโทในสายปฏิบัติการอีกด้วย

(5) ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมีกฎหมายว่าด้วยการฝึกงาน การดำเนินการระบบ ทวิภาคีต้องเป็นไปตามกฎหมายดังกล่าว นอกจากนั้น สถานประกอบการที่ร่วมกับสถานศึกษาจัดการ ระบบทวิภาคีจะถูกตรวจสอบโดยคณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่คัดเลือกจากสภา อุตสาหกรรม สภาหอการค้า และสมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการที่กล่าวข้างต้นนี้ นอกจาก ทำการตรวจสอบแล้วยังมีการให้คำปรึกษาแก่ทั้งครูฝึกและผู้เข้ารับการฝึกอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ตามกฎหมาย ผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพต้องมีอายุ 18 ปีขึ้นไป

2) การจัดการอาชีวศึกษาและการศึกษาระบบทวิภาคีของสหรัฐอเมริกา การจัดการศึกษาเป็นหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละรัฐ ซึ่งมีหน่วยงานที่ดูแลการศึกษาภายในรัฐ และมีผู้บริหารที่เรียกว่า Commissioner เป็นผู้บริหาร ส่วนกระทรวงศึกษาธิการของประเทศมีหน้าที่เป็นองค์กรเชื่อมประสานการจัดการศึกษาระหว่างรัฐ การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพของสหรัฐอเมริกามีรูปแบบในช่วงชั้นแตกต่างกันดังนี้

(1) การสอนวิชาการอาชีพ เรียกว่า Career Education ซึ่งผนวกเข้าไว้ตั้งแต่ชั้นอนุบาล ชั้นประถมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

(2) สำหรับผู้สนใจเรียนสายวิชาชีพสามารถเข้าแผนการเรียนที่มีชื่อว่า Technical Preparation สำหรับการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อจบแผนการเรียนนี้ นักเรียนมีสิทธิเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยชุมชน หรือวิทยาลัยเทคนิค หรือสถาบันเทคโนโลยี หรือเข้าโครงการฝึกงานใช้เวลา 2 ปี แล้วจะได้รับประกาศนียบัตรการฝึกงาน

(3) มีแผนการเรียนอาชีวศึกษาอีก 1 แผน มีชื่อว่า Vocational Cooperative Education สำหรับผู้จบมัธยมศึกษาตอนต้น หรืออยู่ในระหว่างชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และมีความสนใจในสายวิชาชีพ ลักษณะการเรียนเป็นการศึกษาทางด้านทฤษฎีในสถานศึกษา และฝึกภาคปฏิบัติในสถานประกอบการสลับกัน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับระบบทวิภาคี

3) การจัดการอาชีวศึกษาและการศึกษาระบบทวิภาคีของสาธารณรัฐเกาหลีใต้

(1) สาธารณรัฐเกาหลีใต้จัดการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และในสถานประกอบการ มีการสอนเกี่ยวกับการอาชีพในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสายสามัญและสายวิชาชีพ มีการสอนแบบทวิภาคี โดยนักศึกษาศึกษาภาคทฤษฎีในสถานศึกษาเป็นเวลา 2 ปี และฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการเป็นเวลา 1 ปี

(2) มีการตั้งกองทุนฝึกอบรมอาชีพโดยได้รับเงินจากเงินภาษีการฝึกอบรมอาชีพ (Vocational Level)

(3) มีกฎหมายสนับสนุนภาคเอกชน ได้แก่ กฎหมายพื้นฐานสำหรับการฝึกอบรมอาชีพ (The Basic Law for Vocational Training) กฎหมายฝึกอบรมอาชีพ (Vocational Training Act) และกฎหมายพิเศษสำหรับการฝึกอบรมอาชีพ (Special Acts for Vocational Trainings)

4) การจัดการอาชีวศึกษาและการศึกษาระบบทวิภาคีของญี่ปุ่น

(1) ญี่ปุ่นจัดการอาชีวศึกษาของประเทศทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการ และมีการเรียนการสอนแบบ Cooperative Education หลักสูตรอาชีวศึกษามีความหลากหลายและตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและความต้องการของผู้เรียน

(2) การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมส่วนใหญ่ดำเนินการโดยภาคเอกชน ในขณะที่รัฐบาลเป็นเพียงผู้ส่งเสริมและสนับสนุน

(3) มีความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในการทำวิจัยร่วมกัน หรือให้ทุนสนับสนุนในการทำวิจัย

โดยสรุปได้ว่า ความเป็นมาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของประเทศไทยได้แบ่งเป็น 3 ระยะ เริ่มจากระยะที่ 1 โครงการโรงเรียน - โรงงาน ได้ฝึกช่างชำนาญการให้เป็นช่างฝีมือที่มีคุณภาพ ตรงความต้องการของสถานประกอบการและประหยังบประมาณของรัฐบาล ระยะที่ 2 โครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยมีความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการจัดการศึกษาให้ เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระยะที่ 3 การศึกษาระบบทวิภาคีตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 เป็นการจัดการศึกษาจากข้อตกลงระหว่าง สถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษากับสถานประกอบการหรือหน่วยงาน ได้จัดตั้งศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี จัดทำรูปแบบและแนวทางการปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา และให้สถานศึกษาจัดการศึกษาระบบทวิภาคีอย่างน้อยหนึ่งสาขาวิชา นอกจากนี้การจัดการอาชีวศึกษาและการศึกษาระบบทวิภาคีของประเทศไทยที่พัฒนาแล้ว ได้แก่ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น ได้จัดรูปแบบการศึกษาที่เน้นให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี โดยมีองค์กรวิชาชีพและหน่วยงานจากภาครัฐเป็นผู้กำกับดูแล ตรวจสอบ ส่งเสริม สนับสนุน และให้คำปรึกษาช่วยเหลือในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.4.3. ความสำคัญและประโยชน์ของการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี

ความสำคัญหรือประโยชน์ของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีรอบด้าน ทั้งต่อผู้เรียน ผู้ปกครองสถานศึกษา สถานประกอบการ และภาคเศรษฐกิจสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกล่าวไว้ ดังนี้

ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2557, หน้า 81) กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไว้ ดังนี้

ด้านผู้เรียน

1. ได้ศึกษาในวิชาชีพที่ต้องการ ได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและทักษะพื้นฐานในสถานศึกษาและเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ ทำให้มีความรู้และประสบการณ์ตรง จากการฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

2. ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน ได้รับเบี้ยเลี้ยงเพื่อสะสมเป็นเงินทุนในการลงทุนหากต้องการเป็นเจ้าของกิจการและ/หรือสวัสดิการอื่น ๆ จากสถานประกอบการ สร้างความภาคภูมิใจของผู้ปกครอง

3. เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือปริญญาตรี และได้รับใบรับรองการผ่านงานจากสถานประกอบการ

ด้านสถานประกอบการ

สถานประกอบการที่ร่วมมือกับสถานศึกษา หรือสถาบันการอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ ซึ่งถือว่าเป็นการช่วยเหลือสังคมด้านการศึกษา

1. สามารถวางแผนกำลังคนอย่างเป็นระบบในระยะยาว สามารถพัฒนาบุคลากรให้มีฝีมือ ความรู้ ตรงตามความต้องการ

2. สามารถเตรียมบุคลากรที่มีคุณภาพ เพื่อรองรับการขาดแคลนแรงงานในอนาคต

3. ได้รับประโยชน์ในการยกเว้นภาษีตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมอาชีพ

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2555, หน้า 7-10) กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไว้ ดังนี้

สถานประกอบการ

1. ผลประโยชน์ด้านธุรกิจ

1.1. เป็นการวางแผนกำลังคนอย่างเป็นระบบระยะยาว

1.2. สามารถพัฒนาบุคลากรให้มีฝีมือ ความรู้ ตรงตามความต้องการ

1.3. เป็นการเตรียมบุคลากรที่มีคุณภาพเพื่อรองรับและการขาดแคลน

แรงงานในอนาคต

1.4. พนักงานที่มาจากโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จะมีความรัก ความ

ผูกพันต่อองค์กร

1.5. ได้รับประโยชน์ตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมอาชีพ

2. ผลประโยชน์ด้านสังคม

2.1. สถานประกอบการภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับภาครัฐ เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้เกิดขึ้นกับสังคม

2.2. เป็นการให้ความสนับสนุนส่งเสริมด้านการศึกษาและให้โอกาสได้ฝึกปฏิบัติจริงจากประสบการณ์ทำงานจริง

2.3. ให้ความช่วยเหลือด้านคุณภาพชีวิตแก่ผู้เรียนในด้านค่าเบี้ยเลี้ยงและสวัสดิการอื่น ๆ

2.4. ทำให้องค์กรและพนักงานตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ

2.5. เป็นการประชาสัมพันธ์องค์กรให้กับบุคลากรภายนอกได้ทราบสถานศึกษา

1. สถานศึกษาผลิตผู้เรียนได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน
2. สถานศึกษาผลิตผู้เรียนที่มีทักษะความชำนาญเฉพาะด้าน
3. สร้างความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างภาครัฐและเอกชน
4. พัฒนาความรู้ ความสามารถของครู
5. ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลต่าง ๆ จากสถานประกอบการ เพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้ก้าวหน้าและทันสมัย
6. ได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา
7. ได้รับความรู้ทักษะจากผู้เชี่ยวชาญในด้านวิชาชีพจากสถานประกอบการ
8. ได้ใช้อุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัยและเทคโนโลยีใหม่ ๆ จากสถานประกอบการ

ผู้เรียน

1. ประโยชน์ทั่วไป
 - 1.1. ได้รับค่าเบี้ยเลี้ยง สวัสดิการ ทุนการศึกษาตอบแทนจากการฝึกอาชีพ
 - 1.2. เมื่อสำเร็จการศึกษามีโอกาสได้รับการบรรจุเข้าทำงานในสถานประกอบการ
 - 1.3. ได้รับหนังสือรับรองการผ่านงานจากสถานประกอบการ
 - 1.4. ได้รับประกาศนียบัตร ปวช. หรือ ปวส.
 - 1.5. ได้รับวุฒิบัตรสำหรับผู้ผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ
 - 1.6. ได้รับวุฒิบัตรการฝึกอาชีพจากสถานประกอบการ
 - 1.7. ได้รับประสบการณ์จริงจากการฝึกปฏิบัติอาชีพในสถานประกอบการ
2. ประโยชน์ด้านลักษณะนิสัยการทำงาน

2.1. มีความรู้ทางทฤษฎีที่เรียนกับสถานศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับภาคปฏิบัติในสถานประกอบการได้ทันที โดยไม่ต้องรอให้จบการศึกษาก่อน

2.2. มีทักษะในการปฏิบัติงานวิชาชีพ ที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ

3. ประโยชน์ด้านลักษณะนิสัยการทำงาน

ผู้เรียนที่ฝึกอาชีพอยู่ในสถานประกอบการนั้น จะได้อยู่ในสภาพแวดล้อมการทำงานที่แท้จริง จะได้รับการปลูกฝังทัศนคติ และนิสัยการทำงานที่ดี ได้แก่

- 3.1. มีความตรงต่อเวลา
- 3.2. มีความเข้าใจในระบบการทำงานในสถานประกอบการ
- 3.3. มีบุคลิกที่ดีเหมาะสมกับงานที่ทำ
- 3.4. สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
- 3.5. มีความรับผิดชอบสูง
- 3.6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 3.7. มีความเข้าใจผู้อื่น และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี

ทรายทอง สมเป้า (2561, หน้า 41) กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อผู้เรียน

1.1. ได้ศึกษาวิชาชีพที่ต้องการ ได้รับความรู้และประสบการณ์ตรงจากการฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

1.2. มีรายได้ระหว่างเรียน จากสถานประกอบการ สร้างความภาคภูมิใจ และแบ่งเบาภาระทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

1.3. เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือปริญญาตรี และได้รับใบรับรองการผ่านงานจากสถานประกอบการ

1.4. มีทักษะความชำนาญในวิชาชีพและมีโอกาสในการเข้าทำงานในสถานประกอบการทันทีเมื่อสำเร็จการศึกษา

1.5. ได้รับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ เช่น ความรับผิดชอบ ตรงเวลา ความอดทน ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การปรับตัว และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2. ประโยชน์ต่อสถานศึกษา

2.1. สถานศึกษาได้รับความร่วมมือในการจัดการศึกษาอาชีพพร้อมกับสถานประกอบการ ได้แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ และเทคโนโลยี นวัตกรรมตามสายงานอาชีพ ที่ทันสมัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและหลักสูตร

2.2. สถานศึกษาได้รับความร่วมมือด้านบุคลากรที่มีทักษะ มีความเชี่ยวชาญ เฉพาะสาขาอาชีพ และมีประสบการณ์ตรงจากสถานประกอบการในการฝึกอาชีพแก่ผู้เรียน

2.3. สถานศึกษาได้รับความร่วมมือในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ที่ทันสมัย และมีทักษะความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณลักษณะที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน

2.4. สถานศึกษาเป็นแหล่งผลิตกำลังคนที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะฝีมือมี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ตรงตามความต้องการของภาคแรงงาน เศรษฐกิจและสังคม

3. ประโยชน์ต่อสถานประกอบการที่ร่วมจัดการศึกษา

3.1. สามารถวางแผนกำลังคนอย่างเป็นระบบในระยะยาว เพื่อรองรับการขาดแคลนแรงงานในอนาคต

3.2. ได้บุคลากรที่มีคุณภาพ มีความรู้ มีทักษะฝีมือ ตรงตามความต้องการ

3.3. องค์การมีความน่าเชื่อถือ ได้รับการยอมรับและความร่วมมือจากสังคม ชุมชนบุคลากรมีความภาคภูมิใจ และมีสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมที่ร่วมอยู่

3.4. ได้รับประโยชน์ในการยกเว้นภาษีตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมอาชีพ

2.4.4. องค์ประกอบและกระบวนการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี (2557) กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบดังนี้ 1) นโยบาย 2) ผู้เรียน 3) ครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 4) สถานศึกษา 5) สถานประกอบการ 6) ผู้ปกครอง

โดยมีขั้นตอนการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ทั้งหมด 13 ขั้นตอนที่สถานศึกษาและสถานประกอบการต้องทำร่วมกัน มีดังนี้

1. สรรวจความพร้อมของสถานศึกษาและสถานประกอบการ
2. บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MoU)
3. วางแผนร่วมกับสถานประกอบการ
4. ประชาสัมพันธ์ แนะนำ ผู้เรียน
5. คัดเลือกผู้เข้าเรียน
6. ทำสัญญาการฝึกอาชีพ
7. ปฐมนิเทศผู้เรียน/ การประชุมผู้ปกครอง

8. จัดการเรียนการสอน/ การฝึกอาชีพ โดยการนำเอาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้
9. นิเทศการจัดการเรียนการสอน/การฝึกอาชีพ
10. วัดผลและการประเมินผลรายวิชา/การฝึกอาชีพ
11. การสำเร็จการศึกษา
12. ติดตามผู้สำเร็จการศึกษา
13. สรุปผลการดำเนินงานและรายงานประจำปี

จิณณวัตร ปะโคทั้ง (2561, หน้า 108-113) กล่าวถึง การบริหารงานของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ต้องรู้จักการนำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ การบริหารงานบุคคล การบริหารกิจการนักเรียน การบริหารงานงบประมาณและการเงิน งานธุรการ งานอาคารสถานที่ และงานสัมพันธ์ชุมชน

ทรายทอง สมเป้า (2561, หน้า 54) ได้สรุปผลการศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1 ได้แก่ 1) การบริหารจัดการ 2) ความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 3) การจัดหลักสูตร 4) การจัดการเรียนการสอน โดยการนำเอาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ 5) การนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ และ 6) การวัดผลและประเมินผล

บรรจง พลจันทร์ (2561, หน้า ก) ได้กล่าวว่า รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ และมี 28 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ด้านความร่วมมือ มี 4 ตัวชี้วัด 2) ด้านการจัดหลักสูตร มี 6 ตัวชี้วัด 3) ด้านสถานประกอบการ มี 6 ตัวชี้วัด 4) การบริหารจัดการ มี 3 ตัวชี้วัด 5) ด้านการจัดการเรียนการสอน มี 6 ตัวชี้วัด และ 6) ด้านการวัดและประเมินผล มี 3 ตัวชี้วัด

ไพฑูรย์ สังข์สวัสดิ์ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่เหมาะสมกับประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม” โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ (1) ด้านบุคลากร (2) ด้านหลักสูตร (3) ด้านการวัดผลและประเมินผล (4) ด้านการจัดการเรียนการสอน (5) ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ

สุระชัย ลาพิมพ์ (2562) กล่าวว่า การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

1. ด้านคุณภาพผู้เรียนหรือผู้สำเร็จการศึกษา
2. ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การจัดทำแผนการเรียน การนิเทศ ติดตามนักศึกษา และกำหนดแนวทางการประเมินผลการเรียน

3. ด้านคุณภาพการบริหารจัดการมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยการนำเอาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้

4. ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ

นิรุตต์ บุตรแสนลี (2565, หน้า 25) กล่าวว่า สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้เปิดรับโอกาสและแนวคิดในการยกระดับการจัดการอาชีวศึกษา ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยการเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนผ่านสู่ความเป็นดิจิทัล (Digital Transformation) มุ่งเน้นการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ให้เป็นกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ในทุกมิติของกระบวนการเปลี่ยนผ่านสู่ความเป็นดิจิทัล (Digital Transformation) ประกอบด้วย 5 มิติ คือ 1) มิติด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ (Policy) 2) มิติด้านกระบวนการบริหารจัดการ (Process) เช่น การประชุมผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ การสั่งงานผ่าน line 3) มิติด้านบุคลากร (People) เช่น การอบรมออนไลน์ การใช้แอปพลิเคชันเก็บข้อมูลรายบุคคล 4) มิติด้านผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) และ 5) มิติด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)

พงศ์สิลป์ รัตนอุดม (2565, บทคัดย่อ) กล่าวว่า รูปแบบนวัตกรรมการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีวศึกษาเทคโนโลยีเกษตรนอกรอบ ประกอบด้วยด้านปัจจัยนำเข้า (Input) คือ 1) หลักสูตรการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 2) การคัดเลือกผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 3) ครูผู้สอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และ 4) การสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงาน ด้านกระบวนการ (Process) คือ 1) ความร่วมมือ 2) การบริหารจัดการ 3) การจัดการแผนการจัดการเรียนรู้ 4) การพัฒนาครูผู้สอนและครูฝึก 5) การสะท้อนการจัดการเรียนรู้ 6) การนิเทศการฝึกอาชีพ และ 7) ระบบทวิภาคี และด้านผลผลิต (Output) ผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี คือ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะ และ 4) ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ

ภาตะวัน บุญจิต (2565, หน้า 25) การบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบไปด้วย ด้านการจัดทำหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนออนไลน์และการวัดประเมินผลออนไลน์ ด้านการจัดการฝึกอาชีพ และ 4) ด้านการนิเทศออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ

กัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์ (2567, หน้า 217) กล่าวว่า การจัดการหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามมาตรฐาน ของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ด้านหลักสูตร และด้านคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา

จากการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รวมทั้งหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสังเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ดังแสดงในตาราง 2.1

ตาราง 2.1. การสังเคราะห์ตัวแปรการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา (ต่อ)

ตัวแปรการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัล	นักวิชาการ									
	ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี (2557)	จินฉัตร ปะโคตัง (2561)	ทรายทอง สมเป้า (2561)	บรรจง พลจันทร์ (2561)	ไพฑูรย์ สังข์สวัสดิ์ (2561)	สุระชัย ลาพิมพ์ (2562)	นิรุจน์ บุตรเสนี (2565)	พงศ์ศิลป์ รัตนอุดม (2565)	ภาตะวัน บุญจิต (2565)	กัญญารักษ์ เลิศอมรศักดิ์ (2567)
18. งานธุรการ		✓								1
19. งานสัมพันธ์ชุมชน		✓								1
20. งานอาคารสถานที่		✓					✓			2
21. นโยบาย	✓						✓			2

จากตาราง 2.1. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จากทัศนะและแนวความคิดของนักวิชาการ พบว่าตัวแปรการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มี 21 ตัวแปร เมื่อพิจารณาความถี่ขององค์ประกอบ สรุปได้ว่ามี 6 องค์ประกอบ ที่มีความถี่ระหว่าง 4-7 ความถี่ คือ 1) การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ 2) ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ 3) การจัดทำหลักสูตร 4) ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล 5) การวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ 6) การนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ ดังนั้น แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน อาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคอีสาน ผู้วิจัยจึงได้เลือกตัวแปรออกมาทั้งหมด 6 ตัวแปร คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ 2) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ 3) ด้านการจัดทำหลักสูตร 4) ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล 5) ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ 6) ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ โดยมีรายละเอียดของเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์

การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ รวมทั้งการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกฝ่าย ในการที่จะสรรหากระบวนการ วิธีการ และส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียน

เกิดการเรียนรู้ มีทักษะ ความสามารถเพิ่มขึ้น และมีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษา ซึ่งมีผู้ให้ความหมายและความสำคัญไว้ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) กล่าวว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 กำหนดให้การจัดการศึกษาในทุกระดับสามารถใช้สื่อและนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต

กาญจนา แสงสุวรรณ (2563) ให้ความหมายว่าการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัล หมายถึง การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอน ทั้งด้านเนื้อหา สื่อ การประเมิน และการสร้างประสบการณ์เรียนรู้ที่หลากหลาย

เทือน ทองแก้ว (2563, หน้า 1-10) กล่าวว่า การเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีร่วมกับการเรียนแบบปกติเรียกว่า การสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) ซึ่งครูและผู้บริหารต้องปรับบทบาท วิธีการสอน และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 การคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ทักษะชีวิต (Life Skill) และด้านความรู้ ทักษะ และกระบวนการทางความคิด (knowledge, skill, mindset) ของผู้เรียน

ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี (2564) กล่าวว่า สื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนการสอน ทั้งด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์ การมีส่วนร่วมของผู้เรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน รวมถึงการประเมินผลการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า การใช้สังคมดิจิทัลผ่านอินเทอร์เน็ตช่วยสร้างเครือข่ายสังคมระหว่างผู้เรียน ส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ ความร่วมมือ และการสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอน นอกจากนี้ยังช่วยให้การวัดผลและประเมินผลการเรียนมีความแม่นยำ ชัดเจน และรวดเร็วมากกว่าการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2564) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแบบดิจิทัล หมายถึง การเรียนการสอนในระบบบอาชีวศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ห้องเรียนอัจฉริยะ (Smart Classroom) สื่อดิจิทัล ระบบ LMS และแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ รวมถึงการฝึกอาชีพในสถานประกอบการและการนิเทศติดตาม ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ออนไลน์ผ่าน YouTube Live, Digital Literacy, แอปพลิเคชัน Microsoft Form และ Planner รวมถึงหลักสูตรพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษระดับ Intermediate และสื่อการเรียนด้านอาชีพที่ สอศ. จัดเตรียมให้

ฐิติมา จันทะศิริ (2565, หน้า 349-361) กล่าวว่า การปรับตัวสู่การเรียนการสอนออนไลน์เป็นความท้าทายสำหรับผู้เรียนและผู้สอน โดยต้องปรับทั้งวิถีชีวิต การเรียนรู้ และการทำงาน ผ่านการใช้เครื่องมือดิจิทัลที่แตกต่างตามวัตถุประสงค์ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสื่อสารกับครูผู้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมเข้าถึงเนื้อหา สื่อการเรียน และการประเมินผลออนไลน์ทดแทนการเรียนในชั้นเรียน

ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี และ ปัทมญา สังขชาติ (2566) กล่าวว่า การเรียนมีหลายรูปแบบ ได้แก่

- 1) ออนไลน์: ครูจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันออนไลน์
- 2) ออนแฮนด์: ครูมอบใบงานหรือแบบฝึกหัดให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 3) ออนแอร์: การเรียนผ่านโทรทัศน์ดาวเทียม
- 4) ออนไซต์: การเรียนในสถานศึกษาโดยตรง
- 5) ออนดีมานด์: การเรียนผ่านเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันทางการศึกษา

แสงสุรีย์ ทองขาว และคณะ (2566, หน้า 137) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลช่วยปรับสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนให้เหมาะสม สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ และการสอน เสริมการใช้สื่อ เช่น AI, AR/VR และแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อบูรณาการเข้าสู่หลักสูตร สร้างผู้เรียนที่มีทักษะและสมรรถนะจำเป็น พร้อมนำความรู้ไปใช้ได้จริง การวัดและประเมินผล พร้อมปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้สูงสุด

Prensky (2001) กล่าวว่า ผู้เรียนยุคดิจิทัล (“Digital Natives”) ต้องการการเรียนรู้ผ่านสื่อทันสมัย การสื่อสารสองทาง และการมีส่วนร่วมด้วยเทคโนโลยี

Anderson (2008) เสนอแนวทางการเรียนรู้ออนไลน์ที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียน และการจัดการผ่านระบบ Learning Management System (LMS) เช่น Moodle หรือ Google Classroom

UNESCO (2020) ให้ความหมายการเรียนรู้แบบดิจิทัล หมายถึง กระบวนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการออกแบบ จัดการ และส่งมอบเนื้อหาการศึกษา เพื่อพัฒนาสมรรถนะและความรู้ของผู้เรียนอย่างยั่งยืน พร้อมเน้นความเสมอภาคในการเข้าถึง (digital equity) และการเรียนรู้แบบเปิด (open learning)

European Education Area (2021) ให้ความหมายการศึกษาดิจิทัล หมายถึง การใช้เครื่องมือ เทคโนโลยี และเนื้อหาดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการสอน การเรียนรู้ และการประเมินผล ครอบคลุมตั้งแต่หลักสูตรออนไลน์ แพลตฟอร์มการเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ ห้องเรียนเสมือนจริง ไปจนถึงแอปพลิเคชันทางการศึกษา ช่วยพัฒนาทักษะดิจิทัลของผู้เรียนทุกวัย และส่งเสริมครูให้ปรับการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ทำให้การศึกษาเข้าถึงได้ง่าย ยืดหยุ่น ครอบคลุม และทันสมัย ตามแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาดิจิทัลของสหภาพยุโรป (พ.ศ. 2564–2570)

ดังนั้น กล่าวได้ว่า การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ หมายถึง กระบวนการวางแผน ออกแบบ ดำเนินการ และประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ในเรื่องการคิดเชิงระบบ การประยุกต์ใช้ความรู้ และการสร้างนวัตกรรมจากโครงงานวิชาชีพ ของผู้เรียนให้เกิดขึ้นทุกที่ ทุกเวลา และเอื้อต่อการเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร ทั้งในรูปแบบออนไลน์ (Online Learning), แบบผสมผสาน (Blended

Learning) และแบบเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed Learning) ผ่านระบบหรือแพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น ระบบห้องเรียนอัจฉริยะ (Smart Classroom) สื่อดิจิทัล หรือระบบ LMS เพื่อให้สอดคล้องกับ มาตรฐานวิชาชีพ และเกณฑ์ของระบบอาชีวศึกษาทวิภาคี

2. ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ

ความร่วมมือ หมายถึง การที่บุคคลหรือหน่วยงานตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไปตกลงดำเนินงานหรือ กิจกรรมร่วมกันตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ มีผู้ให้ความหมายและความสำคัญไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ. 2542 (2542, หน้า 926) กล่าวว่า ความร่วมมือ หมายถึง พร้อมใจช่วยกัน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 20 กำหนดว่า การจัดการอาชีวศึกษาและการ ฝึกอบรมวิชาชีพ อาจดำเนินการในสถานศึกษาของรัฐ เอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษากับสถานประกอบการ โดยต้องเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ. 2560 กำหนดว่า การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ โดยผู้เรียนจะได้รับการ เรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการ พร้อมมีการนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลร่วมกัน

จสภพร ดาวเรือง (2560, หน้า 135) อธิบายว่า การสร้างความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีเป็นกระบวนการสำคัญที่มุ่งขยายทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรมี เป้าหมายร่วมกันในการจัดการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาควรทำหน้าที่เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนความ ร่วมมือดังกล่าว

นิรุตต์ บุตรแสนลี (2561, หน้า 240-246) ชี้ว่า การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่ มุ่งเน้นประสิทธิผลของสถานศึกษา ต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความร่วมมือก่อนการฝึกอาชีพ ระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ โดยมีข้อตกลงที่ชัดเจนในด้านการคัดเลือกสถาน ประกอบการ การแต่งตั้งคณะกรรมการฝึกอาชีพซึ่งประกอบด้วยครูผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึก ครูนิเทศก์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการกำหนดระยะเวลาฝึกที่ชัดเจน และการประสานงานข้อมูลผู้เรียน กับครูผู้ควบคุม ตลอดจนแจ้งให้ผู้ปกครองทราบเพื่อการติดตามอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2562) ให้ความหมายว่า ความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษากับสถานประกอบการ เป็นกลไกเชิงยุทธศาสตร์ในการยกระดับคุณภาพกำลังคน อาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี โดยเน้นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในทุกขั้นตอน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2563, หน้า 31) กำหนดมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ. 2563 ข้อ 9 โดยระบุว่าสถานศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษาที่จัดการศึกษาระบบดังกล่าว ต้องทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสถานประกอบการ เพื่อร่วมกำหนดนโยบาย วางแผน และดำเนินงานด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การนิเทศ และการประเมินผล ตามมาตรฐานของหน่วยงานต้นสังกัด ทั้งนี้เพื่อพัฒนาสมรรถนะและทักษะวิชาชีพของผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการแรงงานในยุคดิจิทัล

ภาตะวัน บุญจิต (2565, หน้า 26) อธิบายว่า ความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี คือการที่สถานศึกษาและสถานประกอบการทำบันทึกข้อตกลง (MoU) อย่างเป็นทางการ เพื่อร่วมกำหนดหลักการ วางแผน ระดมทรัพยากร ดำเนินกิจกรรม ประเมินผล รวมถึงการแบ่งปันความรับผิดชอบและผลประโยชน์ เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์และบรรลุผลสำเร็จ

Dubrion and Ireland (1993, pp. 86-87) กล่าวว่าไว้ว่า ความร่วมมือ หมายถึง การที่บุคคลหรือหน่วยงานตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไปมีปฏิสัมพันธ์และร่วมดำเนินภารกิจ อาจมีเป้าหมายเดียวกันหรือแตกต่างกัน โดยใช้ทรัพยากรร่วมกัน กำหนดแนวปฏิบัติ และมีส่วนร่วมทั้งในการรับผิดชอบและการได้รับประโยชน์ ทั้งนี้ ความร่วมมือจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อตกลงและความเป็นอิสระของแต่ละฝ่าย

UNESCO (2015) ได้นำเสนอแนวคิด Public-Private Partnership in Vocational Education โดยชี้ว่า ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจในการจัดการอาชีวศึกษา เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของแรงงานในศตวรรษที่ 21 และส่งเสริมความยั่งยืนทางการศึกษาและอาชีพ

สรุปได้ว่า ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ หมายถึง กระบวนการที่สถานศึกษาและสถานประกอบการมีบทบาทร่วมกันอย่างเป็นระบบและมีเป้าหมายร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยเฉพาะในการจัดการเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตร และการประเมินผลผู้เรียน โดยมีข้อตกลงความร่วมมือ (MoU) อย่างเป็นทางการ การกำหนดนโยบาย วางแผน และดำเนินงาน ครอบคลุมกระบวนการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การนิเทศ และการประเมินผล ตามเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อพัฒนาสมรรถนะและทักษะวิชาชีพของนักเรียนหรือนักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและภาคธุรกิจในยุคดิจิทัล

3. ด้านการจัดทำหลักสูตร

การจัดทำหลักสูตร เป็นการจัดกลุ่มรายวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ไว้สำหรับผู้เรียนได้เรียนและปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ. 2542 (2546, หน้า 1272) ให้ความหมายของหลักสูตรว่าเป็นประมวลวิชาและกิจกรรมที่กำหนดขึ้นเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) อ้างถึงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ความต้องการของสังคม การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ และการพัฒนาหลักสูตรที่ยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 (2551) มาตรา 9 กำหนดให้การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพตามมาตรา 6-8 ดำเนินตามหลักสูตรที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และหลักสูตรปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี (2557) กล่าวว่า การจัดทำหลักสูตรเป็นความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ โดยจัดทำแผนการเรียนและแผนการฝึกอาชีพร่วมกันตลอดหลักสูตร พร้อมชี้แจงความเข้าใจเกี่ยวกับประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (พ.ศ. 2563) และโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งกำหนดให้ระยะเวลาฝึกอาชีพในสถานประกอบการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของหลักสูตร ได้แก่

- ระดับ ปวช. ฝึกไม่น้อยกว่า 3 ภาคเรียน จากทั้งหมด 6 ภาคเรียน
- ระดับ ปวส. ฝึกไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียน จากทั้งหมด 4 ภาคเรียน
- ระดับ ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ ฝึกไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียน จาก

ทั้งหมด 4 ภาคเรียน (ไม่รวมภาคฤดูร้อน)

แผนการฝึกอาชีพแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1) แผนการฝึกตลอดภาคเรียน เพื่อระบุหน่วยงานที่ผู้เรียนฝึก จำนวนผู้เรียน ระยะเวลา และความครบถ้วนตามสมรรถนะ

2) แผนการฝึกรายหน่วย เพื่อระบุเนื้อหาสอน การจัดเตรียมตารางงาน วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ และเกณฑ์การประเมินสมรรถนะ

ขั้นตอนการจัดแผนตามแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ. 2557 ได้แก่

1. ศึกษาสมรรถนะที่กำหนด
2. เลือกงานที่สอดคล้องกับสมรรถนะ
3. วิเคราะห์หน้าที่งานหลัก งานย่อย และระยะเวลาเรียนรู้
4. กำหนดจุดประสงค์งานย่อย
5. จัดทำเกณฑ์ประเมินสมรรถนะตามจุดประสงค์ที่กำหนด

จสภพร ดาวเรือง (2560, หน้า 90-91) ระบุว่า การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีบริบทและจุดเน้นเฉพาะตัว ดังนั้น การจัดทำหลักสูตรจึงต้องสอดคล้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในด้านต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและจุดเน้นของระบบอาชีวศึกษานี้อย่างแท้จริง

เบญจวรรณ ศรีคำนวล (2560, หน้า 9-10) ระบุว่า การจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาของจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

อมรวิทย์ นาครทรรพ. (2560) ระบุว่า หลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-Based Curriculum) เป็นแนวคิดสำคัญในอาชีวศึกษา ออกแบบตามสมรรถนะที่ผู้เรียนต้องมีเมื่อจบการศึกษา เน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ (Performance-based Learning) ประเมินตามความสามารถ (CBET) และบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น AI, AR/VR และแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อเตรียมผู้เรียนสู่เศรษฐกิจดิจิทัล

อุดมศักดิ์ มีสุข (2560, หน้า 3) กล่าวว่า ปัจจัยด้านการจัดทำหลักสูตรเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม ในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง

ทรายทอง สมเป้า (2561, หน้า 60) สรุปว่า การจัดทำหลักสูตร หมายถึง การวางแผนการเรียนและโปรแกรมการศึกษา ที่รวมกลุ่มวิชาพัฒนาความรู้ และกิจกรรมพัฒนาทักษะ ประสบการณ์ และคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีประสบความสำเร็จในการฝึกอาชีพ สามารถศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพตามความสนใจและบริบทของสถานศึกษา

นิรุทธิ์ บุตรแสนลี (2561, หน้า 240-246) กล่าวว่า การจัดทำหลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญของอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่มุ่งสร้างประสิทธิผล โดยเน้นความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ เพื่อเตรียมผู้เรียนด้านทักษะวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ตลาดแรงงาน และสถานประกอบการ หลักสูตรยังมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จัดอบรมแก่สถานประกอบการ ทำคู่มือการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบความถนัดด้านวิชาการและวิชาชีพ

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2562, หน้า 28) ระบุว่า การจัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีครอบคลุมการวางแผนการเรียนตามโครงสร้างหลักสูตร การกำหนดรายละเอียดรายวิชา และการวางแผนฝึกอาชีพในสถานประกอบการ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2563, หน้า 31) กำหนดในประกาศมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ. 2563 ข้อ 9 ว่าสถานศึกษาหรือสถาบันที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ต้องจัดทำหลักสูตร แผนการเรียน แผนการฝึกอาชีพ และแผนการนิเทศร่วมกับสถานประกอบการตลอดหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

สุทธิรักษ์ ทศบุตร (2564) ระบุว่า การจัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเริ่มจากการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ก่อนนำไปใช้ พร้อมติดตามผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ภาตะวัน บุญจิต (2565, หน้า 26) ให้ความหมายการจัดทำหลักสูตร หมายถึง กระบวนการจัดทำแผนการเรียนและแผนการฝึกอาชีพโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ตามโครงสร้างและหลักเกณฑ์ของหลักสูตร โดยระยะเวลาการฝึกอาชีพในสถานประกอบการต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของหลักสูตร ขั้นตอนดำเนินงาน ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการ การวิเคราะห์และกำหนดจุดประสงค์ การจัดทำเกณฑ์ประเมินสมรรถนะ และการผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ก่อนนำไปใช้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2565) ระบุว่า สถานศึกษาอาชีวศึกษาควรจัดทำและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ความต้องการของผู้เรียน สถานประกอบการ และบริบทสังคม โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการฝึกอาชีพและการฝึกประสบการณ์จริงในระบบทวิภาคี

Tyler (1949) กำหนดกรอบการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร 4 ประการ ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างมีระบบ และการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งถือเป็นแนวทางหลักที่ใช้ในการออกแบบการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรทั่วโลก

สรุปได้ว่า การจัดทำหลักสูตร หมายถึง กระบวนการวางแผน ออกแบบ ปรับปรุง และดำเนินการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยยึดหลักความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ความต้องการของผู้เรียน สถานประกอบการ และบริบทของสังคม ด้วยการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของระบบทวิภาคี และบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI), AR/VR หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ เข้าในหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่เศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ พัฒนาทักษะสมรรถนะที่จำเป็น และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงหรือในโลกของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล

การบริหารจัดการเป็นภารกิจของกลุ่มบุคคลที่เป็นผู้นำองค์การในการที่จะต้องกระทำเพื่อนำพาองค์การให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2542, หน้า 609) ให้ความหมายของ การบริหารไว้ว่า หมายถึง ปกครอง ดำเนินการ จัดการ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 298) ให้ความหมายของ การจัดการว่า หมายถึง สิ่งงาน ควบคุมงาน ดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2557, หน้า 11-23) กล่าวถึง การดำเนินการ จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไว้ 13 ขั้นตอน ดังนี้

1. สำรวจความพร้อม
2. บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ
3. วางแผนร่วมกับสถานประกอบการ
4. ประชาสัมพันธ์ แนะนำ ผู้เรียน
5. คัดเลือกผู้เข้าเรียน/ทำสัญญาการฝึกอาชีพ
6. ทำสัญญาการฝึกอาชีพ
7. ปฐมนิเทศผู้เรียน หรือการประชุมผู้ปกครอง
8. จัดการเรียนการสอน หรือการฝึกอาชีพ
9. นิเทศการจัดการเรียนการสอนหรือการฝึกอาชีพ
10. วัดผลและการประเมินผลรายวิชาหรือการฝึกอาชีพ โดย
 - 10.1. การประเมินผลรายวิชาโดยครูผู้สอนในสถานศึกษา
 - 10.2. การประเมินผลการฝึกอาชีพโดยครูฝึกในสถานประกอบการ
 - 10.3. การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ จะดำเนินการหลังจากประเมินผลรายวิชาและ ประเมินผลการฝึกอาชีพก่อนจบหลักสูตร ทุกหลักสูตร โดยคณะกรรมการที่สถานศึกษาแต่งตั้ง
11. การสำเร็จการศึกษา โดยผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีได้รับเอกสาร สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และปริญญาบัตรในระดับ ปริญญาตรี
12. ติดตามผู้สำเร็จการศึกษา
13. สรุปผลการดำเนินงานและรายงานประจำปี โดยสถานศึกษาดำเนินการในภาพรวม ของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2555) นโยบายรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และเป้าหมาย ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสู่สากล พ.ศ. 2555–2569 ของคณะกรรมการการ อาชีวศึกษากำหนดแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ดังนี้

- 1) ด้านบริหารทั่วไป ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการบริหาร เช่น Web Portal, E-office, และฐานข้อมูล รวมทั้งปรับภาพลักษณ์เชิงบวก
- 2) ด้านงบประมาณ ใช้แนวทาง Strategic Performance-Based Budgeting (SPBB) และ Formula Funding โดยจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นพื้นฐาน ความเสมอภาค และ

นโยบาย พร้อมกระจายอำนาจการจัดซื้อจัดจ้าง และจัดสรรงบประมาณค่าสาธารณูปโภคและค่าจ้าง ครุอย่างเพียงพอ

3) ด้านบริหารงานบุคคล สร้างเครือข่ายครูและสมาคมวิชาชีพ จัดหาพนักงานและ ลูกจ้างให้เพียงพอ พร้อมพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของสถาบันอาชีวศึกษา

4) ด้านความร่วมมือ ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา

4.1) ความร่วมมือกับองค์กร/สมาคมวิชาชีพ สภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้า กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม และสถานประกอบการ เช่น การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการฝึกงาน

4.2) ประเทศเพื่อนบ้านและกลุ่มอาเซียน

4.3) องค์กรระหว่างประเทศ เช่น VOTTECH, CPSC/APACC, SEARCA, UNIVOC

4.4) ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคโลก เช่น จีน อิสราเอล ญี่ปุ่น เดนมาร์ก เยอรมนี

คณะรัฐมนตรี (2560) มอบนโยบายรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Policy) ตามมติ คณะรัฐมนตรี วันที่ 12 กันยายน 2560 กำหนดให้การบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล หมายถึง การใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนารูปแบบการทำงานของภาครัฐให้คล่องตัว โปร่งใส เปิดเผยข้อมูล และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทันท่วงที

ทนายทอง สมเป่า (2561, หน้า 57) ให้ความหมายของการบริหารจัดการว่า เป็นกลุ่ม กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรขององค์กรในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดและบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการหรืออำนวยการ และการควบคุม

พระราชบัญญัติการบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้หน่วยงาน ภาครัฐดำเนินการปรับเปลี่ยนสู่การบริหารจัดการภาครัฐดิจิทัล (Digital Government) โดยเน้นการ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการและการบริหารภาครัฐอย่างยั่งยืน

OECD (2020) กล่าวว่า การบริหารดิจิทัล หมายถึง การบริหารที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-driven Governance) ซึ่งเทคโนโลยีถูกใช้เพื่อการตัดสินใจเชิงนโยบายที่แม่นยำ และเพื่อยกระดับการให้บริการประชาชนให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

Tapscott (2009) กล่าวว่า การบริหารในยุคดิจิทัล หมายถึง การเปลี่ยนจากระบบแบบ ลำดับชั้น (Hierarchy-based system) ไปสู่ระบบเครือข่ายที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลแบบเรียลไทม์ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของบุคลากร และสร้างนวัตกรรมจากการใช้ข้อมูลสารสนเทศร่วมกัน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล หมายถึง กระบวนการวางแผน ประสานงาน ควบคุม และติดตามกิจกรรมขององค์กรโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือหลัก เพื่อ

เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน สร้างความคล่องตัว เปิดเผยข้อมูล และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เกี่ยวข้องได้อย่างทันที่

5. การวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 26 กำหนดให้การวัดผลและประเมินผลผู้เรียนครอบคลุมความรู้ ทักษะ และคุณธรรม จริยธรรม ใช้วิธีหลากหลายและเน้นการประเมินในสถานการณ์จริง

จงสถาพร ดาวเรือง (2560, หน้า 136) กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีบริบทและจุดเน้นเฉพาะแตกต่างจากการศึกษาทั่วไป โดยระบบการวัดและประเมินผลควรครอบคลุม 3 ด้าน คือ ความรู้ (พุทธิพิสัย) ทักษะ (ทักษะพิสัย) และคุณธรรม/เจตคติ (จิตพิสัย) มีเกณฑ์การประเมินสอดคล้องกับแผนการฝึกอาชีพ มาตรฐานสากล และมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ ประเมินตามสภาพจริง ใช้วิธีที่เหมาะสม ครูผู้สอนและครูฝึกประเมิน พร้อมบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ระบบประเมินออนไลน์ และระบบฐานข้อมูลกลาง ในการเก็บ วิเคราะห์ และรายงานผล เพื่อวัดความรู้ ทักษะ เจตคติ และสมรรถนะของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์หลักสูตร

อุดมศักดิ์ มีสุข (2560, หน้า 3) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรมในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและพัฒนารูปแบบการจัดการในสาขาดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการประกอบด้วย 5 ปัจจัย คือ การจัดการเรียนการสอน การจัดทำหลักสูตร การประชาสัมพันธ์และประสานงาน การนิเทศการศึกษา และการวัดและประเมินผล ซึ่งทั้งหมดสามารถอธิบายความสำเร็จของการพัฒนารูปแบบได้ โดยปัจจัยที่มีผลสูงสุดคือ การจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ การวัดและประเมินผล การนิเทศ การประชาสัมพันธ์ การประสานงาน และการจัดทำหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

นิรุตต์ บุตรแสนลี (2561, หน้า 240-246) ระบุว่าขอบข่ายการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่เน้นประสิทธิผลของสถานศึกษาประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การพัฒนาผู้เรียน การฝึกอาชีพ การบริหารบุคลากร การจัดระบบโครงสร้าง การบริหารวิชาการและหลักสูตร รูปแบบการจัดการ และการทดลองใช้พร้อมประเมินผลการดำเนินงาน

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2562, หน้า 28) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ดังนี้

1. การสำรวจความพร้อมและความต้องการของสถานศึกษาและสถานประกอบการที่ร่วมจัดการศึกษาระบบทวิภาคี
2. การลงนามข้อตกลงความร่วมมือ MoU (Memorandum of Understanding) ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สถาบัน สถานศึกษากับสถานประกอบการ

3. การจัดการเรียนตามหลักสูตร จัดทำรายละเอียดของรายวิชาและแผนการฝึกอาชีพ
4. การประชาสัมพันธ์ แนะนำผู้เรียน
5. การคัดเลือกผู้เข้าเรียน
6. การทำสัญญาการฝึกอาชีพระหว่างสถานประกอบการกับผู้เรียน
7. การปฐมนิเทศผู้เรียนก่อนการฝึกอาชีพ
8. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ
9. การนิเทศการเรียนและการฝึกอาชีพ
10. การวัดผลและประเมินผลรายวิชา และการประเมินผลการฝึกอาชีพ
11. การปัจฉิมนิเทศการฝึกอาชีพ
12. การสำเร็จการศึกษา การจัดทำเอกสารการศึกษาและใบรับรองการฝึกอาชีพ
13. การติดตามประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษา
14. การสรุปผลการดำเนินงานและรายงานประจำปี

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2563, หน้า 31) ได้จัดทำประกาศ มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ. 2563 ข้อ 9 ว่าด้วยสถานศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และมีขอบข่าย ดังนี้

1. ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
2. จัดการเรียนในสาขาวิชาตรงความต้องการสถานประกอบการ
3. ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษาและสถานประกอบการ
4. ทำสัญญาการฝึกอาชีพระหว่างผู้เรียนกับสถานประกอบการ
5. ทำแผนการเรียน แผนการฝึกอาชีพ และแผนการนิเทศร่วมกับสถานประกอบการตลอดหลักสูตร
6. จัดให้มีการปฐมนิเทศก่อนการฝึกอาชีพ และปัจฉิมนิเทศหลังเสร็จสิ้นการฝึกอาชีพ
7. เตรียมความพร้อมผู้เรียนก่อนการฝึกอาชีพ
8. จัดให้มีครูนิเทศก์การฝึกอาชีพในสถานประกอบการ
9. มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการฝึกอาชีพร่วมกับสถานประกอบการ
10. ประชาสัมพันธ์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้กับสถานประกอบการ ผู้เรียน และผู้ปกครองทราบ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2565) ระบุว่าสถานศึกษาและสถานประกอบการควรกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการฝึกอาชีพให้สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้นั้น

ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ใช้เทคโนโลยีออนไลน์ในการเก็บ วิเคราะห์ และรายงานผล พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาทักษะ สมรรถนะวิชาชีพ และปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับงานจริงและความก้าวหน้าของผู้เรียน

อัมพล เจริญนนท์ (2566, หน้า 66) การวัดและการประเมินผล หมายถึง กระบวนการออกแบบเพื่อตรวจสอบความเข้าใจและประสิทธิผลของผู้เรียน โดยพิจารณาจากการปฏิบัติงานจริงให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และสมรรถนะรายวิชา พร้อมการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการประเมิน

Mann. (1989, หน้า 8-9) ระบุขอบข่ายการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ได้แก่ การประสานงานกับสถานศึกษา การเข้าร่วมคณะกรรมการประสานงานและประเมินผล การให้ความช่วยเหลือด้านการฝึกอาชีพ การรวมและหมุนเวียนนักเรียนเข้าฝึกอาชีพในหน่วยงานต่าง ๆ และการจัดทำแผนการฝึกอาชีพร่วมกับสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ หมายถึง กระบวนการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ระบบประเมินผลออนไลน์ หรือฐานข้อมูลกลาง ในการเก็บ วิเคราะห์ และรายงานผล พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาทักษะ ส่งเสริมสมรรถนะ และปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมจริงและลักษณะงานในสถานประกอบการ

6. การนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์

ชนิษฐา หินอ่อน (2560, หน้า 12) การนิเทศออนไลน์ หมายถึง การปฏิบัติการณ์นิเทศผ่านออนไลน์ โดยที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไม่ต้องเผชิญหน้ากัน รวมถึงมีข้อมูลออนไลน์ในการให้ความช่วยเหลือผู้นิเทศสำหรับการนิเทศ ผ่านหรือข่ายอินเทอร์เน็ตเชื่อมต่อที่สามารถเข้าใช้งานออนไลน์ได้ทุกที่ทุกเวลา

สำนักงานมาตรฐานอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2551) ระบุว่า การจัดการอาชีวศึกษากำหนดให้ผู้เรียนทุกคนต้องได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ ผ่านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและภาคธุรกิจที่หลากหลายรูปแบบ ตามข้อกำหนดของหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ โดยเฉพาะการนำรายวิชาชีพหรือวิชาฝึกงานไปฝึกในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียนสำหรับผู้เรียนในระบบ

กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้ออกระเบียบว่าด้วยการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ. 2560 กำหนดให้สถานศึกษาและสถานประกอบการมีหน้าที่ร่วมกันในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการฝึกอาชีพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยเปิดโอกาสให้เลือกแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาและความร่วมมือกับสถานประกอบการ

อุดมศักดิ์ มีสุข (2560, หน้า 3) ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรม ในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง โดยมี

วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและพัฒนารูปแบบการจัดการดังกล่าว การวิจัยเป็นแบบสหสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การจัดทำหลักสูตร การประชาสัมพันธ์และการประสานงาน การนิเทศการศึกษา และการวัดและประเมินผล ทั้งนี้ ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อความสำเร็จคือการจัดการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือการวัดและประเมินผล การนิเทศการศึกษา การประชาสัมพันธ์และการประสานงาน และการจัดทำหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

สุขวสา ภาณุตานนท์ ณ มหาสารคาม และสุทธิพงศ์ หกสุวรรณ (2562, บทคัดย่อ) กล่าวถึงองค์ประกอบของระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ (1) ปัจจัยนำเข้า เช่น แนวทางการปฏิบัติของผู้นิเทศและการอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้อง (2) กระบวนการ ซึ่งครอบคลุมการประชุมวางแผน การเตรียมการ การดำเนินการนิเทศ และการประชุมประเมินผล (3) ผลลัพธ์ของระบบ ได้แก่ ระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์และความคิดเห็นจากผู้ใช้งาน และ (4) ข้อมูลย้อนกลับ หมายถึง การตรวจสอบและปรับปรุงระบบตามผลการใช้งานจริง

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2562, หน้า 28) อธิบายว่า การนิเทศการเรียนการสอนและการฝึกอาชีพเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำกับติดตาม ให้คำปรึกษา และสื่อสารกับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2563, หน้า 31) กำหนดมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ. 2563 ข้อ 9 ให้สถานศึกษาหรือสถาบันที่ดำเนินการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านการนิเทศ โดยครูนิเทศและบุคลากรจากสถานศึกษามีหน้าที่กำกับ ติดตาม และประเมินผลการฝึกอาชีพของผู้เรียนในสถานประกอบการ ตามแผนการฝึกและแผนการนิเทศที่กำหนดไว้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2565) ส่งเสริมการใช้ “ระบบนิเทศออนไลน์” ผ่าน การประชุมทางวิดีโอ (Video Conference), แพลตฟอร์มการสื่อสารออนไลน์ เช่น LINE, Google Meet, Microsoft Teams หรือระบบนิเทศออนไลน์ที่พัฒนาขึ้นโดยสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการติดตามผลการฝึกอาชีพ โดยบูรณาการกับฐานข้อมูลผู้เรียนในสถานประกอบการ และใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือประสานงานกับครูพี่เลี้ยงแบบเรียลไทม์

Stewart (1998) ระบุว่า การนิเทศมีความสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านวิชาการ เพื่อเตรียมประสบการณ์และพัฒนาทักษะการเรียนรู้ (2) ด้านการบริหารจัดการ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ และ (3) ด้านการบริการ ซึ่งทำหน้าที่สนับสนุน ช่วยเหลือ และสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน

Rue & Byars (2007) ระบุว่ากรณีการนิเทศเป็นกระบวนการสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างครบถ้วน มีความใกล้ชิด สม่ำเสมอ และต่อเนื่อง โดยผู้นิเทศควรมีคุณลักษณะสำคัญ ได้แก่ (1) ส่งเสริมให้ผู้รับการนิเทศสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง (2) ใช้อำนาจหน้าที่อย่างเหมาะสม (3) เป็นแบบอย่างที่ดี (4) ปรับตัวต่อบทบาทใหม่เพราะส่วนใหญ่เคยเป็นผู้ปฏิบัติงาน จึงต้องประสานระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติ และ (5) มีทักษะสำคัญ เช่น ด้านเทคนิค มนุษยสัมพันธ์ การบริหารจัดการ การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา

สรุปได้ว่า การนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ หมายถึง กระบวนการติดตาม กำกับ ดูแล และให้คำปรึกษาผู้เข้ารับการฝึกอาชีพผ่านสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล โดยเน้นความต่อเนื่อง ความสะดวกในการเข้าถึง และความรวดเร็วในการสื่อสาร ช่วยให้การประเมินผล แก้ไขปัญหา และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้ฝึกอาชีพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบสื่อสารทางไกลเป็นเครื่องมือหลักในการนิเทศ อาทิ การประชุมทางวิดีโอ (Video Conference), แพลตฟอร์มการสื่อสารออนไลน์ เช่น LINE, Google Meet, Microsoft Teams หรือระบบนิเทศออนไลน์ที่พัฒนาขึ้นโดยสถานศึกษา ซึ่งสามารถดำเนินการได้แบบเรียลไทม์หรือแบบออนไซต์-ออนไลน์ผสมผสานกัน

2.6. สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. รับผิดชอบงานขับเคลื่อนนโยบายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในพื้นที่จังหวัด
 2. ประสานงานกับหน่วยงานการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการขับเคลื่อนการอาชีวศึกษาในพื้นที่จังหวัด
 3. เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานในสังกัดตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
 4. จัดทำข้อมูลสารสนเทศการอาชีวศึกษา ในพื้นที่จังหวัด
 5. ส่งเสริม สนับสนุน งานด้านวิชาการและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา รวมถึงการนิเทศการอาชีวศึกษาในพื้นที่จังหวัด
 6. กำกับ ติดตาม และประสานงานการจัดการอาชีวศึกษาของโรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทอาชีวศึกษาในพื้นที่จังหวัด
 7. ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย
- สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด ออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่
1. กลุ่มบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

(1) ดำเนินการ ประสานงานเกี่ยวกับงานบริหารหรือจัดการทั่วไป งานสารบรรณ งานธุรการการจัดพิมพ์เอกสารทางราชการ

(2) ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับการเงิน งบประมาณ พัสดุ ครุภัณฑ์

(3) ประสานการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและนิติการ และดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงาน

(4) ดำเนินการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และสร้างภาพลักษณ์อาชีวศึกษา

(5) ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายหรือนโยบายซึ่งไม่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการใดในหน่วยงาน

(6) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

2. กลุ่มขับเคลื่อนนโยบายการอาชีวศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

(1) วิเคราะห์ เสนอแนะให้ข้อคิดเห็นต่อนโยบาย แผนงาน/โครงการของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนนโยบายในพื้นที่วัด

(2) แปลงนโยบายและจุดเน้นการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติในพื้นที่จังหวัด

(3) ประสาน เชื่อมโยง บูรณาการ และขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และรัฐบาลกับสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน สถาบันการอาชีวศึกษา หน่วยงานทางการศึกษาอื่น หน่วยงานราชการต่าง ๆ และภาคเอกชน ในพื้นที่จังหวัด

(4) ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผนการรับนักเรียน นักศึกษาในภาพรวมของจังหวัด รวมถึงกำกับ เร่งรัด และติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแนวปฏิบัติการรับนักเรียน นักศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(5) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน บูรณาการ และขับเคลื่อนการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษาในพื้นที่จังหวัดตามที่ได้รับมอบหมาย

(6) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน บูรณาการ และขับเคลื่อนการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนากิจการนักเรียน/นักศึกษาในพื้นที่จังหวัดตามที่ได้รับมอบหมาย

(7) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาเอกชนในพื้นที่จังหวัด ให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(8) ให้คำปรึกษา ส่งเสริม แนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการจัดการอาชีวศึกษาให้กับสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัด

(9) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

3. กลุ่มนิเทศการอาชีวศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- (1) ส่งเสริมและพัฒนาทางด้านการวิชาการให้แก่บุคลากรอาชีวศึกษาในสถานศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัด
- (2) ส่งเสริมและพัฒนาการวิเคราะห์ วิจัย ค้นคว้า พัฒนาสื่อและนวัตกรรม รูปแบบการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่จังหวัด
- (3) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัด
- (4) ให้คำแนะนำเสนอแนะแก่สถานศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัด ในการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ
- (5) ส่งเสริมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัด
- (6) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่จังหวัด
- (7) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

4. กลุ่มสารสนเทศและการติดตามประเมินผลการอาชีวศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

- (1) รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาในพื้นที่จังหวัด
- (2) ประสานงานและติดตามผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัด ตามนโยบายเร่งด่วนและนโยบายหลักของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- (3) รวบรวม วิเคราะห์ และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานด้านการจัดการอาชีวศึกษาตามนโยบายเร่งด่วนและนโยบายหลัก เพื่อเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- (4) ศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัด เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงาน
- (5) ศึกษา วิเคราะห์ และประเมินความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัด เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะทางพัฒนาและส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการ
- (6) เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศและสถิติผลการปฏิบัติงานด้านการจัดการอาชีวศึกษาในภาพรวมของจังหวัด
- (7) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

5. กลุ่มส่งเสริมความร่วมมือและจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

(1) ประสานงาน สร้างความร่วมมือ และบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานภายใน และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัด และพื้นที่อื่น ๆ

(2) ส่งเสริม สนับสนุน สร้างภาคีเครือข่าย และสถานประกอบการเข้าร่วมจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มาตรฐานการอาชีวศึกษา และมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

(3) ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการทำความร่วมมือ และกระบวนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่มีมาตรฐาน เป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ให้กับสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ภาคีเครือข่าย สถานประกอบการ รวมทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดและพื้นที่อื่น ๆ

(4) ส่งเสริม สนับสนุน สร้างแรงจูงใจให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ภาคีเครือข่าย สถานประกอบการ รวมทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดและพื้นที่อื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ และการเพิ่มปริมาณผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

(5) รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดทำข้อมูลสารสนเทศความต้องการรับนักเรียน นักศึกษา เข้าฝึกงาน และฝึกอาชีพของสถานประกอบการในพื้นที่จังหวัด และพื้นที่อื่น ๆ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลให้กับสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัด และพื้นที่อื่น ๆ และเครือข่าย ในการวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของประเทศ

(6) ประสานงาน อำนวยความสะดวก กำกับ และติดตามการรายงานผลข้อมูลความร่วมมือ และข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผ่านระบบฐานข้อมูลที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัด และพื้นที่อื่น ๆ

(7) กำกับ ติดตาม อำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำ ประสานงาน แก้ไขปัญหาให้การดำเนินงานความร่วมมือ และการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นไปตามนโยบาย กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(8) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

สถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ตั้งอยู่เลขที่ 115 ถ.สุริยเดชบำรุง ต.ในเมือง อ.เมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด 45000 โทรศัพท์ 043-511430

โทรสาร 043-512991 อยู่ภายในบริเวณวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด ดำเนินการเปิดการจัดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และปริญญาตรีสายเทคโนโลยี โดยมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ทั้งในระบบ นอกระบบ และทวิภาคี ประกอบไปด้วย ภาควิชาอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ ประเภทวิชาศิลปกรรม ประเภทวิชาคหกรรม ประเภทวิชาเกษตรกรรม และประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

มีจำนวนสถานศึกษาเอกชน ที่สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน รวมจำนวนทั้งสิ้น 14 แห่ง ดังนี้ 1) วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจรักไทย สุวรรณภูมิ 2) วิทยาลัยเทคโนโลยีแทนพล 3) วิทยาลัยเทคโนโลยีชาญฤทธิ์ เสลภูมิ 4) วิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมรัตน์ 5) วิทยาลัยเทคโนโลยีร้อยเอ็ด 6) วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการพลาญชัยร้อยเอ็ด 7) วิทยาลัยเทคโนโลยีพรเพ็ชรร้อยเอ็ด 8) วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการโพหนอง 9) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสลภูมิ 10) วิทยาลัยเทคโนโลยีโพหนอง 11) วิทยาลัยเทคโนโลยีหนองพอก 12) วิทยาลัยเทคโนโลยีโพธิ์ชัย 13) วิทยาลัยเทคโนโลยีอินเตอร์เอเชีย 14) วิทยาลัยเทคโนโลยีธีรภาค

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ได้รับการจัดตั้งเป็นศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคีของจังหวัด มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีเป็นการเฉพาะ โดยจัดทำรูปแบบและแนวทางการปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการได้อย่างน้อย 1 สาขาวิชา และปัจจุบันมีรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นรูปแบบ Model C มีการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีบางสาขาวิชา เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่อง การขาดความพร้อมและมีจำนวนสถานประกอบการไม่เพียงพอ

นอกจากนี้ สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ได้กำหนดพันธกิจไว้ 5 ข้อ ได้แก่

1. ผลิตบัณฑิตสายเทคโนโลยีที่มีคุณภาพและคุณธรรม สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เศรษฐกิจ และสังคม
2. ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย นวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ และถ่ายทอดสู่การพัฒนาสังคม ท้องถิ่น และประเทศชาติ
3. สร้างเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคี
4. ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และธรรมชาติสิ่งแวดล้อม
5. บริหารจัดการที่ดีมีคุณภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล สร้างความเข้มแข็ง และแข่งขันได้ในระดับสากล

รวมทั้งกำหนดเป้าประสงค์ไว้ 5 ประการ ได้แก่

1. เพื่อผลิตบัณฑิตสายเทคโนโลยีตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา ระดับปริญญาตรี
2. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการผลิตผลงานวิชาการ งานวิจัย นวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ และงานสร้างสรรค์ พัฒนาองค์ความรู้สู่ชุมชน
3. เพื่อสนับสนุนสร้างความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคี ทั้งในและต่างประเทศ
4. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรมวิถีไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
5. เพื่อบริหารจัดการการอาชีวศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล และตามพันธกิจของสถาบันการอาชีวศึกษา

การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ ดังนี้ ยุทธศาสตร์

1. การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผู้เรียน คณาจารย์ ครูและบุคลากร
2. ขยายโอกาสการศึกษาด้านการอาชีวศึกษาทุกระดับและการฝึกอบรมวิชาชีพ
3. การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้
4. พัฒนาส่งเสริมการวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีด้านการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ
5. เร่งรัดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ทั้งในและต่างประเทศ
6. เร่งรัดพัฒนาระบบการบริหารจัดการของสถาบัน

2.7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7.1. งานวิจัยในประเทศ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยในประเทศ ดังต่อไปนี้

ดุสิต ขาวเหลือง (2560, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้จากการทำงานเป็นฐานของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก พบว่า 1) การจัดการเรียนรู้จากการทำงานเป็นฐานของสถานประกอบการระดับอาชีวศึกษาได้จัดดำเนินการใน 3 รูปแบบ และสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้แบ่งออกได้ 6 ด้าน 2) ปัจจัยในการส่งเสริมการเรียนรู้จากการทำงานเป็นฐานประกอบไปด้วย 7 ด้าน 3) ยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากการทำงานเป็นฐาน ประกอบไปด้วย 4 ยุทธศาสตร์หลักและ 9 ยุทธศาสตร์ย่อย

เบญจวรรณ ศรีคำนวล (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สถานศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยด้านสถานประกอบการ ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านผู้บริหารและปัจจัยด้านครูผู้สอนตามลำดับ ส่วนระดับความสำเร็จในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสมรรถนะวิชาชีพ รองลงมา คือ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามลำดับ และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สถานศึกษาในจังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านชุมชน และปัจจัยด้านสถานประกอบการ

ปวีร์ ศิริรักษ์ (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า 1) การนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดนครราชสีมา พบปัญหาในการปฏิบัติ จำนวน 11 นโยบายจากทั้งหมด 12 นโยบาย 2) จากการศึกษาโดยการวิเคราะห์เนื้อหาของประเด็นปัญหาและแนวทางสู่ความสำเร็จที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำเสนอแนวทางการพัฒนาการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติแบบเร่งด่วนของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา เป็นจำนวน 2 แนวทาง 3) นำเสนอแนวทางการพัฒนาของการนำนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา เป็นจำนวน 11 แนวทาง

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2560, หน้า 82-88) ได้ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้เรียนระดับประถมศึกษาทั้ง 5 ภูมิภาค มีคุณธรรม จริยธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกภูมิภาค โดยภูมิภาคที่มี ค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก คือ ภาคเหนือ รองลงมาคือ ภาคใต้และภาคกลาง ตามลำดับ โดยภูมิภาคที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ภาคตะวันออก 2) ผลการศึกษาคุณลักษณะคุณธรรม จริยธรรม ของผู้เรียนระดับประถมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ในภาพรวม และรายด้าน

ความมีระเบียบวินัยด้านความรับผิดชอบ ด้านความพอเพียง และด้านความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับมาก สำหรับด้านความอดทน อดกลั้น และด้านความเสียสละ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 2 ด้าน 3) ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทั้ง 5 ภูมิภาค มีคุณธรรม จริยธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกภูมิภาค โดยภูมิภาคที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก คือ ภาคตะวันตก รองลงมา คือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ตามลำดับ โดยภูมิภาคที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือภาคเหนือ 4) ผลการศึกษาคุณลักษณะคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 5) ผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือปริญญาตรี ทั้ง 5 ภูมิภาค มีคุณธรรม จริยธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกภูมิภาค โดยภูมิภาคที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมาคือ ภาคตะวันตก และภาคเหนือ ตามลำดับ โดยภูมิภาคที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือภาคตะวันออก และ 6 ผลการศึกษาคุณลักษณะคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือปริญญาตรีในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการพบว่า ในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

นิรุทธ์ บุตรแสนลี (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่มุ่งเน้นประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่มุ่งเน้นประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลักและ 19 องค์ประกอบย่อย คือ 1) องค์ประกอบหลักด้านการจัดระบบโครงสร้างการบริหาร มีองค์ประกอบย่อย จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ 2) องค์ประกอบหลักด้านการบริหารงานวิชาการมีองค์ประกอบย่อย จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ 3) องค์ประกอบหลักด้านการบริหารบุคลากร มีองค์ประกอบย่อย จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ 4) องค์ประกอบหลักด้านการพัฒนาผู้เรียน มีองค์ประกอบย่อย จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ 5) องค์ประกอบหลักด้านการฝึกอาชีพ มีองค์ประกอบย่อย จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ และ 6) องค์ประกอบหลักด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีองค์ประกอบย่อย จำนวน 3 ตัวบ่งชี้

สหชาติ สุดเรือง (2562, หน้า 6) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของผู้บริหารกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดพัทลุงสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของผู้บริหาร อาชีวศึกษาจังหวัดพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการนิเทศ รองลงมา คือ ด้านการจัดการฝึกอาชีพ ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล และด้านการจัดหลักสูตร ตามลำดับ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r = .741^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุระชัย ลาพิมพ์ (2562, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียนหรือผู้สำเร็จการศึกษามีการคัดเลือกผู้เรียนร่วมกับสถานประกอบการและมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับหลักสูตร ประกอบด้วย 7 แนวทาง 2) ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน จัดทำแผนการเรียน นิเทศ ติดตามนักศึกษาและกำหนดแนวทางการประเมินผู้เรียน ประกอบด้วย 10 แนวทาง 3) ด้านคุณภาพการบริหารจัดการมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้ครอบคลุมทุกด้าน ประกอบด้วย 10 แนวทาง 4) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 9 แนวทาง

สุชนา โกมลวนิช และคณะ. (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 มี 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การสื่อสารดิจิทัล ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ตัว คือ การสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล การประชาสัมพันธ์ ด้วยสื่อดิจิทัล และการสร้างเครือข่ายผ่านสื่อดิจิทัล 2) การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ตัว คือ กำหนดนโยบายดิจิทัลร่วมกัน การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน และการใช้สื่อดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และมีจรรยาบรรณ และ 3) การรู้ดิจิทัล ประกอบด้วยตัวชี้วัด 5 ตัว คือ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ดิจิทัล การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ดิจิทัล การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การแบ่งปันข้อมูลผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล และการสร้างสื่อดิจิทัลมาบูรณาการการเรียน

เพชรโยธิน ราษฎร์เจริญ (2564, หน้า 19) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคัญบุรี การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคัญบุรี ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ 4 ข้อ เป้าประสงค์ 4 ข้อ กลยุทธ์ 5 กลยุทธ์ 9 ตัวชี้วัด และ 8 โครงการ / กิจกรรม โดยผลการประเมินกลยุทธ์ ด้านความสอดคล้อง ความเหมาะสมความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินผลการใช้กลยุทธ์ พบว่าคุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความรู้และด้านทักษะ หมวดวิชาซีพีมีคุณภาพเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 13.49 และหมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.41 และด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

สุเมธ รินทลิก และ วิชิต แสงสว่าง (2564, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าระดับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด คือ ด้านคุณภาพผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ด้านคุณภาพการบริหารจัดการ ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และด้านคุณภาพความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา 2) ผลการศึกษาเปรียบเทียบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทราจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ภาตะวัน บุญจิต (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในอำเภอสรรคบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการศึกษาพบว่า 1. ปัญหาในการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในอำเภอสรรคบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล พบปัญหาในด้านการจัดการฝึกอาชีพและ

ด้านการจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล ส่วนด้านการจัดการหลักสูตรและด้านการนิเทศ ไม่พบสภาพปัญหาในการดำเนินงาน โดยเมื่อลำดับปัญหาในการดำเนินงาน พบปัญหามากที่สุดในด้านการจัดการฝึกอาชีพ 2. แนวทางการบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคีจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทาง 5 แนวทาง 1) การสร้างแรงจูงใจให้กับสถานประกอบการ 2) การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี 3) การส่งเสริมให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนอบรมครูฝึกในสถานประกอบการร่วมกับสำนักงานพัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษา 4) การให้ความสำคัญกับทุกองค์ประกอบในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในภาพรวม 5) การบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในทุกมิติโดยมีสภาอุตสาหกรรมเป็นศูนย์กลาง เพื่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐานต่อไป 3. แนวทางที่ 1-4 มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในส่วนของ แนวทางที่ 5 มีความเหมาะสม อย่างไรก็ตามเป็นส่วนของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีที่สถานศึกษาและสถานประกอบการไม่มีอำนาจในการบริหารจัดการ

กานดา บุญราช และ พรทิศา จุลสุคนธ์ (2566, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. การเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่าง จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและด้านการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการวางแผนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการพัฒนาครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน 3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 มีดังนี้ ควรมีการจัดทำแผน วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับหลักสูตร และการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมครูผู้สอนใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน จัดอบรมพัฒนาความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการจัดทำสื่อแก่ครูผู้สอน สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ วิธีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้เทคโนโลยี การแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน ส่งเสริมให้ครูมีการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะที่จำเป็นซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

อัมพล เจริญนนท์ (2566, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($X=4.27, S.D.=0.47$) คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับ

มาก ($X=4.28$ S.D = 0.50) การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสามารถทำนายคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ โดยมีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 79 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $Y = 0.25 + 0.94^{****}X$ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$2y = 0.89^{**} Z_x$$

2.7.2. งานวิจัยต่างประเทศ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

Hardy and Sophie (1995) ได้ทำการศึกษาเรื่องความไม่ต่อเนื่องในการจัดการศึกษาแบบร่วมกันระหว่างรัฐบาลกับสถานศึกษาและสถานประกอบการ ผลการศึกษาพบว่า จะต้องให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการได้ความรู้และทักษะจากสถานประกอบการเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ

Bono (1996) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในการฝึกงานตามระยะเวลาที่กำหนด ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาฝึกงานที่มีอาจารย์ที่ปรึกษาไปนิเทศตลอดมีผลสัมฤทธิ์ดีกว่านักศึกษาที่ไม่มีอาจารย์ไปนิเทศ

Dictz (2001, pp. 22, 337-353) ได้ทำวิจัยเรื่อง โรงงานในโรงเรียน (Worksite school) กรณีศึกษาความร่วมมือระหว่างการศึกษาของรัฐบาลกับธุรกิจเอกชน ได้กล่าวถึงความเป็นหุ้นส่วนระหว่างธุรกิจกับการศึกษาในอเมริกา ว่าได้รับการสนับสนุนอย่างเร่งด่วน เพราะการขาดแคลนแรงงานที่มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมเชื้อเพลิงและถ่านหิน โรงเรียนมุ่งแต่จะสอนนักเรียนอย่างเดียวก็จะเป็นการสอดคล้องกับท้องถิ่น จึงมีแนวความคิดที่จะให้โรงเรียนมีงานทำควบคู่ไปกับการเรียน ในปี ค.ศ. 1987 กลุ่มธนาคารอเมริกา เมือง Dade มลรัฐฟลอริดา (Florida) ได้ทดลองจัดโรงงานในโรงเรียนขึ้นเป็นครั้งแรก ทรัพย์สินที่เกิดจากการทำงานจะเป็นของโรงเรียนและสาธารณะที่โรงเรียนตั้งอยู่ การที่จะทำให้เกิดโรงงานในโรงเรียนได้จะต้องมีการปฏิรูปและปรับโครงสร้างของโรงเรียน สร้างทักษะ การประสานงานระหว่างบุคคล การทำงานเป็นทีม มีการร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับบริษัทในการวางแผน และจัดหลักสูตรควรจะเริ่มจากการจัดสภาพภูมิทัศน์และสิ่งก่อสร้างในโรงเรียน แล้วขยายไปสู่ระดับเทคโนโลยีและการฝึกอบรมร่วมกัน และควรเริ่มจากนักเรียนที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงกับโรงเรียนก่อน

Ramsaroop (2001) ได้ศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงของการอาชีวศึกษาที่เป็นแนวทางการเปลี่ยนแปลงสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของตรินิแดดและโตเบโก จากการวิจัย พบว่ามี 8 ปัจจัย ที่ถูกระบุว่าเป็นตัวกำหนดในการพัฒนาเศรษฐกิจของตรินิแดดและโตเบโก ประกอบด้วย ปัจจัยการเข้าถึงและคุณภาพการศึกษาของการอาชีวศึกษา ปัจจัยด้านหลักสูตรที่สูงขึ้นของการอาชีวศึกษา ปัจจัยด้านคุณภาพของหลักสูตร ปัจจัยด้านความครอบคลุมของหลักสูตร ปัจจัยด้านคุณลักษณะพื้นฐาน ปัจจัยด้านการเตรียมความพร้อมความก้าวหน้าในอาชีพ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน นักศึกษา และความต้องการหลักสูตรและปัจจัยความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการเรียนระบบอาชีวศึกษา ซึ่งแต่ละปัจจัยที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นถึงจุดสำคัญของการอาชีวศึกษาที่สัมพันธ์กับกิจกรรมต่าง ๆ ส่งผลต่อการเริ่มต้นในการพัฒนาเศรษฐกิจ ปัจจัยสำคัญที่สุดปัจจัยแรกคือ ปัจจัยด้านการเข้าถึงและคุณภาพการศึกษาของการอาชีวศึกษาคิดเป็นร้อยละ 15 ของความแปรปรวนที่สามารถอธิบายปัจจัยได้ ปัจจัยที่สองรองลงมา คือปัจจัยด้านคุณภาพหลักสูตรการอาชีวศึกษา และปัจจัยด้านคุณลักษณะพื้นฐานของการอาชีวศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นที่ 0.800 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นที่ 0.889 และมีค่าระดับนัยสำคัญ ที่ 0.05

Gunderson (2004, Online) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความสำเร็จทางวิชาการที่มีผลต่อนักเรียนระดับอาชีวศึกษา วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้างนี้คือ ตรวจสอบว่าการศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรือธุรกิจมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงที่สุดของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา การศึกษาค้างนี้ประกอบด้วยการเปรียบเทียบด้านการศึกษานักเรียนที่ไม่มีวิชาชีพหรือประสบการณ์ธุรกิจกับนักเรียนระดับการศึกษาอาชีวศึกษาหรือธุรกิจบางกลุ่ม การศึกษาที่เริ่มเรียนโรงเรียนมัธยมปลายในช่วงปี ค.ศ. 1999 - 2000 ได้รับเกรดเฉลี่ย 2.5 หรือต่ำกว่า ปลายปีแรกและจบมัธยมปลายก่อนที่จะเริ่มต้นเรียนจากโรงเรียน ปี ค.ศ. 2003 - 2004 จำนวน 322 คน ที่ระบุไว้ในกลุ่มการศึกษากลุ่มแรก หลังจากการศึกษาครั้งนี้เสร็จสิ้น ขั้นตอนต่อไปได้ดำเนินการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อดูความเป็นมาของบทบาทการศึกษาวิชาชีพหรือธุรกิจ ผลการศึกษาวิชาชีพหรือธุรกิจที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเกรดเฉลี่ยสะสม คะแนนการทดสอบมาตรฐาน การดูแลรักษาวินัย และนักเรียนลาออกก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา เข้าร่วมประชุม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อกำหนดความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการลาออก วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ นักวิจัยได้ดำเนินการสำรวจ โดยใช้ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมดในชั้นเรียนของปี ค.ศ. 2003 ที่อายุมากกว่า 18 ปี ที่จบ

อย่างน้อยสองหลักสูตรในโปรแกรมหนึ่งวิชาชีพหรือธุรกิจ นักเรียนเหล่านี้ได้อธิบายความเกี่ยวข้องของการฝึกอบรมด้านการศึกษาวินิจฉัยหรือธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ ประสบการณ์และทางเลือกอาชีพ

Asian Development Bank (2005, pp. 51-58) ได้ศึกษาความสำเร็จในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมจากตัวอย่างที่ดี (Good practice) ในการจัดการอาชีวศึกษาของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียจากข้อคิดเห็นและประสบการณ์ในการดำเนินโครงการจัดการอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาของผู้เชี่ยวชาญของธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชียระหว่าง ปี ค.ศ. 1999 - 2008 พบว่า ความสำเร็จในการจัดการอาชีวศึกษาควรดำเนินการ โดยคำนึงถึงปัจจัย 8 ประการ ดังนี้

1. การเชื่อมโยงการจัดการอาชีวศึกษากับตลาดแรงงานและภาคอุตสาหกรรม โดยปัจจัยดังกล่าวถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการจัดการอาชีวศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งสามารถดำเนินการ โดยการกระตุ้นให้นายจ้าง (บริษัท) มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การให้คำแนะนำ และการประเมินผล นอกจากนี้ ควรสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมในสถานศึกษาให้มุ่งสร้างความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรม

2. ความยั่งยืนของหลักสูตรในการจัดการอาชีวศึกษา ถือเป็นประเด็นที่สำคัญที่รองลงมาจากสร้างเสริมเชื่อมโยงกับการจ้างงาน โดยความยั่งยืนของหลักสูตรในการจัดการอาชีวศึกษาจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีการเชื่อมโยงโลกของการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาเข้ากับความต้องการจัดการศึกษาของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน

3. การวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงาน และการสำรวจผลสัมฤทธิ์ในการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา ปัจจัยดังกล่าวมีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาได้ถูกแนวทางและรับรู้ถึงผลสะท้อนกลับของสถานประกอบการที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

4. การฝึกอบรมแบบมุ่งเน้นสถานประกอบการเป็นสำคัญ การฝึกอบรมดังกล่าวเป็นการฝึกงานโดยเน้นการฝึกปฏิบัติจริงในสถานประกอบการ โดยมุ่งฝึกผู้เรียนให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการแรงงานของสถานประกอบการมีส่วนสำคัญในการเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เรียน

5. การปฏิรูปการจัดองค์กรและด้านการบริหารจัดการเป็นส่วนหลักต้นในการเพิ่มศักยภาพของระบบการบริหารจัดการที่ดี โดยการจัดศูนย์ฝึกอบรม (Central raining authorities) ซึ่งมีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) จะส่งผลให้ประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กรเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การกระจายความรับผิดชอบ (Devolution) และการกระจายอำนาจ (Decentralization) ยังก่อให้เกิดประโยชน์ในการเพิ่มการยอมรับ (Accountability)

การกระจายทรัพยากร (Mobilizing resource) และการเชื่อมโยงการฝึกอบรมกับตลาดแรงงาน ภายในท้องถิ่นอีกด้วย

6. การจัดการศึกษานั้นต้องดำเนินการให้ได้คุณภาพและมาตรฐานด้วยวิธีการเหมาะสม โดยอาจมีการสร้างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ (NOFs) เพื่อเป็นเครื่องชี้วัดมาตรฐานในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและการฝึกอบรม ในการปฏิรูประบบในการจัดการศึกษาและฝึกอบรม โดยการจัดการศึกษาและฝึกอบรมแบบมุ่งเน้นสมรรถะนั้น การสร้างกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ แห่งชาติจะเอื้ออำนวยต่อการเปลี่ยนแปลงทักษะด้านแรงงานและการจัดสรรทรัพยากรในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ

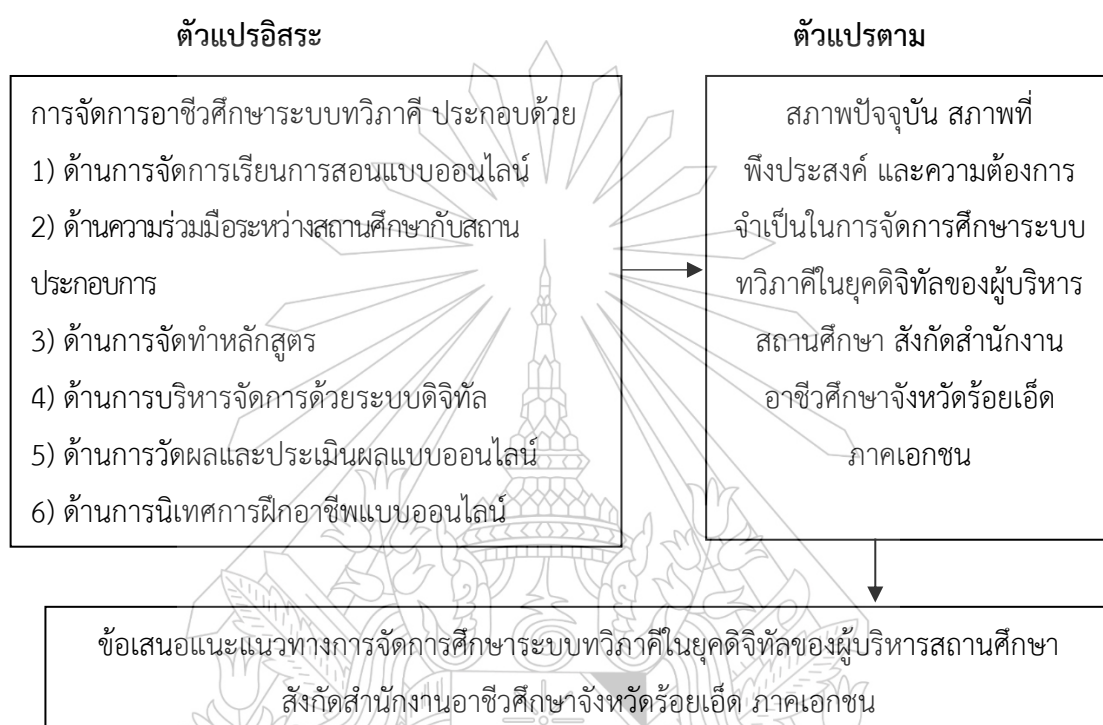
7. กลไกในการโอนเคลื่อนย้ายด้านการเงินและงบประมาณที่เหมาะสม เป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนให้เกิดระบบการบริหารจัดการที่ดี โดยยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการเคลื่อนย้ายด้านการเงินซึ่งหมายถึง แนวทางการจัดสรรเงินงบประมาณให้กับหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา การจัดสรรงบประมาณโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน เป็นการให้รางวัลสำหรับหน่วยงานหรือสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานที่ดี การจัดสรรเงินโดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายทางการเงินจากต้นสังกัดไปยังหน่วยงานที่จัดการศึกษาและฝึกอบรมตามเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้

8. การสร้างแรงจูงใจ และความต้องการของภาครัฐ เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะทำให้การปฏิรูปการจัดการอาชีวศึกษาเกิดความสำเร็จโดยการสร้างแรงจูงใจได้เหมาะสมกับผู้ทำหน้าที่จัดการศึกษาหรือผู้รับผิดชอบจะช่วยกระตุ้นให้ผู้จัดการศึกษาหรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการฝึกอบรม เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจะดำเนินการปฏิรูปและทำให้มีการลงทุนในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและฝึกอบรมได้ตามเป้าหมาย ทั้งนี้ความต้องการของภาครัฐที่จะปฏิรูปการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและฝึกอบรมเป็นส่วนปรังแต่งที่จะเสริมสร้างให้เกิดความสำเร็จในการปฏิรูปการอาชีวศึกษาและการดำเนินโครงการฝึกอบรม

Jianyu, Xi and Chen (2012) ได้ทำการศึกษาเรื่องโมดูลหลักสูตรด้านสายอาชีพ สำหรับโรงเรียนอาชีวศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การนำโมดูลหลักสูตรไปใช้นั้น หากเป็นโมดูลหลักสูตรระดับพื้นฐาน จะเป็นการออกแบบหลักสูตรเพื่อให้เรียนรู้ทักษะการปฏิบัติงานที่นำไปใช้ได้จริง หลักสูตรแอดวานซ์จะออกแบบเพื่อตอบสนองทางด้านอาชีพ นอกจากนี้ ครูผู้สอนควรช่วยนักเรียนลดช่องว่างระหว่างความรู้ในตำราและทักษะการปฏิบัติงานจริง สิ่งสำคัญ คือการเน้นการฝึกให้นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาจริงมากกว่าการเน้นแต่ทฤษฎี

2.8. กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รวมทั้งหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสังเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา รายละเอียดกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังแสดงไว้ในภาพ 2.1.

ภาพ 2.1. กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5. การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน จำนวนสถานศึกษา 14 แห่ง จำนวน 264 คน (กลุ่มสารสนเทศ สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน, ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2567)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ในปีการศึกษา 2568 ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 28 คน และครูผู้สอน จำนวน 131 คน รวมทั้งสิ้น 159 คน จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and morgan) และเลือกตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการเทียบสัดส่วน (Simple Random Sampling) (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 44)

ตาราง 3.1. แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างบุคลากร สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ปีการศึกษา 2567

ที่	สถานภาพ	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
1	ผู้บริหารสถานศึกษา	37	28
2	ครูผู้สอน	227	131
รวม		164	159

3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires)

3.2.1. แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน จำแนกคำถามออกเป็น 6 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ 2) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ 3) ด้านการจัดทำหลักสูตร 4) ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล 5) ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ 6) ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 ระดับ ของ Likert (บุญชุม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 121) โดยกำหนดเกณฑ์คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์โดยมีการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย โดยนำค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามทีละข้อไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 69 - 71) ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

3.3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ และหาคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน
2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามแบบปลายเปิดจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2560)
3. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นมาด้วยตัวผู้วิจัยเอง และนำไปหาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย
4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ
5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่
 - 1) รศ.ดร.สุเทพ เมย์โสง อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านระเบียบวิธีวิจัย
 - 2) นายอาคม จันทร์นาม ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
 - 3) ดร.เพิ่มพูล ร่มศรี ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ถ้อยคำและภาษา

เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถาม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of Consistency) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66-1.00

6. นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ แล้วนำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์พิจารณาเสนอแนะอีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Ty-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

8. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอรัญญิ์ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอรัญญิ์ ภาคเอกชน

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเสนอต่อบุคลากรในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอรัญญิ์ ภาคเอกชน พร้อมด้วยแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

3. ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูลแบบออนไลน์ผ่าน QR Code ในโปรแกรม Google Form โดยจะทำการชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถาม ให้ทราบวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือเพื่อให้ได้ผลตามความเป็นจริง

4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากการตอบกลับคืนมาทั้งหมด 159 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เพื่อจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาดำเนินการตามขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทำการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นดังนี้

3.5.1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ครบถ้วนและความถูกต้อง จากนั้นตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนดค่าคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 122)

3.5.2. นำผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์ตีความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังต่อไปนี้

4.51-5.00	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.3. วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน โดยใช้ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นหรือ (Modified Priority Needs Index) PNI_{Modified} ซึ่งเป็นวิธีการหาค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (I) กับค่าเฉลี่ยของปัจจุบัน (D) แล้วหารด้วยค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (D) ทั้งนี้เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นที่อยู่ในช่วงพิสัยที่ไม่มากเกินไป (สุวิมล ว่องวานิช, 2562, หน้า 279) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงค่าที่ระบุความต้องการจำเป็นด้วยค่า PNI_{Modified} เป็นรายชื่อ โดยชื่อที่มี PNI_{Modified} มากแสดงว่ามีความต้องการจำเป็นในระดับมากกว่ามีค่า PNI_{Modified} น้อย ความต้องการจำเป็นที่มีค่า PNI_{Modified} มากจึงควรให้ความปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาเป็นลำดับแรก

3.5.4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน โดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนาด้วยการแจกแจงความถี่

3.6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1. การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

1) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of item Objective Congruence) (ไพศาล วรคำ, 2562)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2) ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมความแปรปรวนของแต่ละข้อ
 S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

3.6.2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

- 1) ค่าความถี่ (Frequency)
- 2) ร้อยละ (Percentage)
- 3) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

4) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

3.6.3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็น

โดยมีสูตรที่ใช้ในการคำนวณ ดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2562, หน้า 279)

$$PNI_{\text{Modified}} = \frac{I-D}{D}$$

เมื่อ PNI_{Modified} หมายถึง ค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I หมายถึง ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์

D หมายถึง ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

- 4.1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2. ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$PNI_{Modified}$	แทน	ค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
I	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
D	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน

4.2. ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

4.3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน ใช้การแจกแจงหาค่าความถี่ (Frequency) และคำนวณร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตาราง 4.1.

ตาราง 4.1. จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 159		
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	28	17.61
ครูผู้สอน	131	82.39
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	115	72.33
สูงกว่าปริญญาตรี	44	27.67
ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	24	15.09
5-10 ปี	68	42.77
มากกว่า 10 ปี	67	42.14
รวม	159	100.00

จากตาราง 4.1. พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นครูผู้สอน จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 82.39 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 17.61 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 72.33 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 27.67 ประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 15.09 5-10 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 42.77 และ มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 42.14

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบ
ทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด
ภาคเอกชน

ตาราง 4.2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการ
ศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด
ร้อยเอ็ด ภาคเอกชน โดยรวมและรายด้าน

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ในยุคดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1) ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์	4.36	0.62	มาก	6	4.51	0.43	มากที่สุด	6
2) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ	4.43	0.62	มาก	5	4.58	0.50	มากที่สุด	4
3) ด้านการจัดทำหลักสูตร	4.50	0.60	มาก	3	4.66	0.38	มากที่สุด	1
4) ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล	4.40	0.68	มาก	4	4.52	0.57	มากที่สุด	5
5) ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์	4.54	0.58	มากที่สุด	1	4.72	0.36	มากที่สุด	3
6) ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์	4.54	0.63	มากที่สุด	2	4.69	0.40	มากที่สุด	2
รวม	4.46	0.62	มาก	-	4.61	0.44	มากที่สุด	-

จากตาราง 4.2. พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.62) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.58) รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ ($\bar{X} = 4.54$,

S.D.= 0.63) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ($\bar{X}$ = 4.36, S.D. = 0.62)

สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.61, S.D. = 0.44) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดทำหลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.66, S.D.= 0.38) รองลงมา ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ ($\bar{X}$ = 4.69, S.D. = 0.40) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ($\bar{X}$ = 4.46, S.D. = 0.47)

ตาราง 4.3. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ในยุคดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์								
1. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการวางแผนและออกแบบการเรียนการสอนออนไลน์อย่างเป็นระบบ	4.39	0.69	มาก	3	4.48	0.63	มาก	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้	4.35	0.61	มาก	6	4.37	0.73	มาก	7
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดเชิงระบบและการประยุกต์ใช้ความรู้	4.10	0.95	มาก	8	4.40	0.74	มาก	5
4. ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมจากโครงงานวิชาชีพของผู้เรียน	4.32	0.60	มาก	7	4.37	0.79	มาก	8
5. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล	4.46	0.51	มาก	2	4.63	0.68	มากที่สุด	1
6. ผู้บริหารสถานศึกษาเอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งแบบออนไลน์แบบผสมผสาน และแบบเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.49	0.58	มาก	1	4.76	0.44	มากที่สุด	6

ตาราง 4.3. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบดิจิทัล (ต่อ)

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ในยุคดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์								
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้ห้องเรียนอัจฉริยะ สื่อดิจิทัล และระบบ LMS	4.38	0.56	มาก	5	4.57	0.56	มากที่สุด	2
8. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับและประเมินผลการเรียนการสอนออนไลน์ให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและระบบอาชีวศึกษาทวิภาคี	4.38	0.50	มาก	4	4.47	0.50	มาก	4
รวม	4.36	0.62	มาก	-	4.51	0.63	มาก	-

จากตาราง 4.3. พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.62) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเฝ้าต่อการเรียนรู้ทั้งแบบออนไลน์ แบบผสมผสาน และแบบเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.58) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.51) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดเชิงระบบและการประยุกต์ใช้ความรู้ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.95)

สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.63) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.68) รองลงมา ผู้บริหาร

สถานศึกษานับสนุนการใช้ห้องเรียนอัจฉริยะ สื่อดิจิทัล และระบบ LMS ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.56) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนการสร้างนวัตกรรมจากโครงงานวิชาชีพ ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.79)

ตาราง 4.4. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ในยุคดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ด้านความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษากับสถาน ประกอบการ								
1. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมความร่วมมือกับสถาน ประกอบการอย่างเป็นระบบ และมีเป้าหมายร่วม	4.37	0.51	มาก	6	4.50	0.59	มาก	7
2. ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการทำบันทึก ข้อตกลงความร่วมมือ (MoU) อย่างเป็นทางการ	4.24	0.97	มาก	8	4.56	0.74	มากที่สุด	5
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมกับสถานประกอบการใน การกำหนดนโยบายและ วางแผนจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี	4.45	0.58	มาก	5	4.55	0.80	มากที่สุด	6
4. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการจัดการเรียนการ สอนร่วมกับสถาน ประกอบการ	4.47	0.63	มาก	3	4.59	0.56	มากที่สุด	3
5. ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพร่วมกับสถาน ประกอบการ	4.46	0.64	มาก	4	4.68	0.47	มากที่สุด	2

ตาราง 4.4. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ (ต่อ)

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ในยุคดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ด้านความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษากับสถาน ประกอบการ								
6. ผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมกับสถานประกอบการใน การพัฒนาและปรับปรุง หลักสูตร	4.62	0.48	มาก	1	4.71	0.54	มาก	1
			ที่สุด				ที่สุด	
7. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการนิเทศและติดตาม ผลการจัดการเรียนการสอน ร่วมกับสถานประกอบการ	4.50	0.59	มาก	2	4.57	0.57	มาก	4
							ที่สุด	
8. ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการประเมินผล ผู้เรียนให้สอดคล้องกับ มาตรฐานและความต้องการ ของตลาดแรงงานยุคดิจิทัล	4.35	0.62	มาก	7	4.45	0.79	มาก	8
รวม	4.43	0.62	มาก	-	4.58	0.63	มาก	-
							ที่สุด	

จากตาราง 4.4. พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.62) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับสถานประกอบการในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.48) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการนิเทศและติดตามผลการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.59) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ

ที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการทํานันทิกข้อตกลงความร่วมมือ (MoU) อย่างเป็นทางการ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.97)

สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.63) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับสถานประกอบการในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.54) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ ร่วมกับสถานประกอบการ ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.47) และข้อมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานและความต้องการของตลาดแรงงานยุคดิจิทัล ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.79)

ตาราง 4.5. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการจัดทำหลักสูตร

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ในยุคดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ด้านการจัดทำหลักสูตร								
1. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการวางแผนและ ออกแบบหลักสูตรอย่างเป็น ระบบ	4.50	0.65	มาก	5	4.67	0.61	มาก ที่สุด	5
2. ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการปรับปรุง หลักสูตรให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา	4.43	0.56	มาก	7	4.71	0.45	มาก ที่สุด	3
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรให้ ตอบสนองความต้องการของ ผู้เรียนและสถานประกอบการ	4.55	0.56	มาก ที่สุด	2	4.67	0.54	มาก ที่สุด	4
4. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ การจัดทำหลักสูตรที่ สอดคล้องกับบริบทของสังคม	4.55	0.63	มาก ที่สุด	3	4.77	0.41	มาก ที่สุด	1
5. ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการใช้หลักสูตรฐาน สมรรถนะในระบบทวิภาคี	4.46	0.63	มาก	6	4.55	0.56	มาก ที่สุด	7
6. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการบูรณาการ เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น AI, AR/VR และแพลตฟอร์ม ออนไลน์ในหลักสูตร	4.52	0.63	มาก ที่สุด	4	4.59	0.57	มาก ที่สุด	6

ตาราง 4.5. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการจัดทำหลักสูตร (ต่อ)

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ในยุคดิจิทัล ด้านการจัดทำหลักสูตร	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
7. ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการจัดทำหลักสูตรที่ พัฒนาทักษะสมรรถนะที่ จำเป็นต่อเศรษฐกิจดิจิทัล	4.61	0.48	มาก	1	4.75	0.43	มาก	2
8. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ การจัดทำหลักสูตรที่ช่วยให้ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ ในชีวิตจริงและโลกของงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.37	0.70	มาก	8	4.54	0.70	มาก	8
รวม	4.50	0.60	มาก	-	4.66	0.53	มาก	-

จากตาราง 4.5. พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการจัดทำหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.60) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรที่พัฒนาทักษะสมรรถนะที่จำเป็นต่อเศรษฐกิจดิจิทัล ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.48) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบการ ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.56) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการจัดทำหลักสูตรที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงและโลกของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.70)

สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการจัดทำหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.53) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการจัดทำ

หลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของสังคม ($\bar{X} = 4.77$, S.D.= 0.41) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการจัดทำหลักสูตรที่พัฒนาทักษะสมรรถนะที่จำเป็นต่อเศรษฐกิจดิจิทัล ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.43) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการจัดทำหลักสูตรที่ช่วยให้ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรจริงและโลกของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.70)

ตาราง 4.6. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ในยุคดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล								
1. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการวางแผนงานด้วยระบบดิจิทัลอย่างเป็นระบบ	4.30	0.67	มาก	6	4.45	0.79	มาก	6
2. ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการประสานงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือหลัก	4.27	0.67	มาก	7	4.40	0.79	มากที่สุด	7
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ควบคุมการดำเนินงานด้วยระบบดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ	4.38	0.84	มาก	5	4.50	0.80	มาก	5
4. ผู้บริหารสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานผ่านระบบดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง	4.58	0.57	มากที่สุด	1	4.76	0.42	มากที่สุด	1
5. ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหาร	4.46	0.65	มาก	3	4.55	0.68	มากที่สุด	3
6. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลโปร่งใสผ่านระบบดิจิทัล	4.26	0.66	มาก	8	4.39	0.63	มาก	8

ตาราง 4.6. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล (ต่อ)

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ในยุคดิจิทัล ด้านการบริหารจัดการด้วย ระบบดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
7. ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการใช้ระบบดิจิทัล เพื่อตอบสนองความต้องการ ของผู้เกี่ยวข้องได้อย่าง ทัน่วงที	4.45	0.70	มาก	4	4.52	0.74	มากที่สุด	4
8. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ การบริหารจัดการด้วยระบบ ดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ขององค์กร	4.47	0.70	มาก	2	4.59	0.63	มาก	2
รวม	4.40	0.68	มาก	-	4.52	0.68	มากที่สุด	-

จากตาราง 4.6. พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.68) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานผ่านระบบดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.57) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.70) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใสผ่านระบบดิจิทัล ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.66)

สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.68) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหาร

สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานผ่านระบบดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.76$, S.D.= 0.42) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิผลขององค์กร ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.63) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใสผ่านระบบดิจิทัล ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.63)

ตาราง 4.7. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ในยุคดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ด้านการวัดผลและ ประเมินผลแบบออนไลน์								
1. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการวัดผลและ ประเมินผลออนไลน์อย่างเป็น ระบบ	4.54	0.49	มากที่สุด	4	4.61	0.63	มากที่สุด	6
2. ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการใช้สื่อและ นวัตกรรมดิจิทัลในการ ประเมินผลผู้เรียน	4.54	0.64	มากที่สุด	5	4.67	0.54	มากที่สุด	7
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการใช้ระบบ ประเมินผลออนไลน์หรือ ฐานข้อมูลกลางในการเก็บ ข้อมูล	4.57	0.56	มากที่สุด	3	4.83	0.37	มากที่สุด	3
4. ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการวิเคราะห์ผลการ เรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	4.42	0.69	มากที่สุด	8	4.44	0.74	มากที่สุด	8
5. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการรายงานผลการ เรียนรู้ด้วยระบบออนไลน์ที่ ถูกต้องและทันเวลา	4.57	0.52	มากที่สุด	2	4.71	0.51	มากที่สุด	4
6. ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการให้ข้อเสนอแนะ	4.51	0.57	มากที่สุด	7	4.70	0.49	มากที่สุด	5

ตาราง 4.7. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ (ต่อ)

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ในยุคดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ด้านการวัดผลและ ประเมินผลแบบออนไลน์								
เพื่อพัฒนาทักษะและ สมรรถนะของผู้เรียน								
7. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการปรับปรุง กระบวนการเรียนรู้ให้ สอดคล้องกับกิจกรรมจริงและ ลักษณะงาน	4.63	0.55	มาก	1	4.85	0.35	มาก	2
			ที่สุด				ที่สุด	
8. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ การวัดผลและประเมินผล ออนไลน์ให้ได้มาตรฐานและมี คุณภาพ	4.54	0.64	มาก	4	4.93	0.25	มาก	1
			ที่สุด				ที่สุด	
รวม	4.54	0.58	มาก	-	4.72	0.48	มาก	-
			ที่สุด				ที่สุด	

จากตาราง 4.7. พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.58) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมจริงและลักษณะงาน ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.55) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการรายงานผลการเรียนรู้ด้วยระบบออนไลน์ที่ถูกต้องและทันเวลา ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.52) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.69)

สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์

โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.48) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหาร
 สถานศึกษากำกับการวัดผลและประเมินผลออนไลน์ให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.93$,
 S.D.= 0.25) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ
 กิจกรรมจริงและลักษณะงาน ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.35) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหาร
 สถานศึกษาสนับสนุนการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.74)

ตาราง 4.8. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ในยุคดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพ แบบออนไลน์								
1. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการนิเทศการฝึก อาชีพผ่านสื่อและเทคโนโลยี ดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง	4.61	0.50	มาก ที่สุด	1	4.67	0.46	มาก ที่สุด	5
2. ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลเพื่อความสะดวกและ รวดเร็วในการนิเทศ	4.55	0.63	มาก ที่สุด	5	4.60	0.73	มาก ที่สุด	6
3. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ ดูแลการนิเทศการฝึกอาชีพ ผ่านระบบออนไลน์อย่างมี ประสิทธิภาพ	4.55	0.56	มาก ที่สุด	4	4.83	0.37	มาก ที่สุด	1
4. ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการให้คำปรึกษาผู้ ฝึกอาชีพผ่านแพลตฟอร์มการ สื่อสารออนไลน์	4.49	0.72	มาก	7	4.59	0.65	มาก ที่สุด	8
5. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการใช้ระบบ Video Conference และสื่อสาร ทางไกลในการนิเทศ	4.57	0.58	มาก ที่สุด	2	4.80	0.45	มาก ที่สุด	2
6. ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการใช้ระบบนิเทศ	4.57	0.70	มาก ที่สุด	3	4.70	0.53	มาก ที่สุด	4

ตาราง 4.8. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ (ต่อ)

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ในยุคดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพ แบบออนไลน์								
ออนไลน์ที่สามารถดำเนินการ ได้แบบเรียลไทม์								
7. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการประเมินผลและ แก้ไขปัญหาผู้ฝึกอาชีพผ่าน ระบบออนไลน์	4.50	0.71	มาก	6	4.76	0.50	มาก	3
			ที่สุด				ที่สุด	
8. ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนการนิเทศแบบ ออนไซต์-ออนไลน์ผสมผสาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการฝึก อาชีพ	4.47	0.70	มาก	8	4.59	0.57	มาก	7
							ที่สุด	
รวม	4.54	0.63	มาก	-	4.69	0.53	มาก	-
			ที่สุด				ที่สุด	

จากตาราง 4.8. พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.63) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการนิเทศการฝึกอาชีพผ่านสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.50) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้ระบบ Video Conference และสื่อสารทางไกลในการนิเทศ ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.58) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการนิเทศแบบออนไซต์-ออนไลน์ผสมผสานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการฝึกอาชีพ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.70)

สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์

โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.53) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษากำกับดูแลการนิเทศการฝึกอาชีพผ่านระบบออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.37) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้ระบบ Video Conference และสื่อสารทางไกลในการนิเทศ ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.45) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการให้คำปรึกษาผู้ฝึกอาชีพผ่านแพลตฟอร์มการสื่อสารออนไลน์ ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.65)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ปรากฏดังตาราง 4.9. – 4.14.

ตาราง 4.9. ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัล	สภาพ	สภาพที่	PNI Modified	อันดับ
	ปัจจุบัน (D)	พึงประสงค์ (I)		
1) ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์	4.36	4.51	0.034	3
2) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ	4.43	4.58	0.033	4
3) ด้านการจัดทำหลักสูตร	4.50	4.66	0.035	2
4) ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล	4.40	4.52	0.027	6
5) ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์	4.54	4.72	0.039	1
6) ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์	4.54	4.69	0.033	5
รวม	4.46	4.61	-	-

จากตาราง 4.9 พบว่า ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านที่มีความต้องการสูงสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ (PNI Modified = 0.039) รองลงมา คือ

ด้านการจัดทำหลักสูตร ($PNI_{Modified} = 0.035$) และข้อที่มีความต้องการต่ำสุด คือ ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล ($PNI_{Modified} = 0.027$)

ตาราง 4.10. ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัล ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์	สภาพ ปัจจุบัน (D)	สภาพที่ พึงประสงค์ (I)	$PNI_{Modified}$	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการวางแผนและออกแบบการเรียนการสอนออนไลน์อย่างเป็นระบบ	4.39	4.48	0.020	5
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้	4.35	4.37	0.004	8
3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดเชิงระบบและการประยุกต์ใช้ความรู้	4.10	4.40	0.073	1
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมจากโครงงานวิชาชีพของผู้เรียน	4.32	4.37	0.011	7
5. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล	4.46	4.63	0.038	4
6. ผู้บริหารสถานศึกษาเอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งแบบออนไลน์ แบบผสมผสาน และแบบเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.49	4.76	0.060	2
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้ห้องเรียนอัจฉริยะ สื่อดิจิทัล และระบบ LMS	4.38	4.57	0.043	3
8. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับและประเมินผล การเรียนการสอนออนไลน์ให้สอดคล้องกับ มาตรฐานวิชาชีพและระบบอาชีวศึกษาทวิภาคี	4.38	4.47	0.020	6
รวม	4.36	4.51	-	-

จากตาราง 4.10. พบว่า ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ข้อที่มีความต้องการสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดเชิงระบบและการประยุกต์ใช้ความรู้ ($PNI_{Modified} = 0.073$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งแบบออนไลน์ แบบผสมผสาน และแบบเรียนรู้ด้วยตนเอง ($PNI_{Modified} = 0.060$) และข้อที่มีความต้องการต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{Modified} = 0.004$)

ตาราง 4.11. ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัล ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับ สถานประกอบการ	สภาพ ปัจจุบัน (D)	สภาพที่ พึงประสงค์ (I)	PNI Modified	อันดับ
1. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมความร่วมมือ กับสถานประกอบการอย่างเป็นระบบและมี เป้าหมายร่วม	4.37	4.50	0.029	3
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการทำบันทึก ข้อตกลงความร่วมมือ (MoU) อย่างเป็นทางการ	4.24	4.56	0.075	1
3. ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับสถาน ประกอบการในการกำหนดนโยบายและ วางแผนจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	4.45	4.55	0.022	5
4. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการจัดการ เรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ	4.47	4.59	0.026	4
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพร่วมกับสถานประกอบการ	4.46	4.68	0.049	2
6. ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับสถาน ประกอบการในการพัฒนาและปรับปรุง หลักสูตร	4.62	4.71	0.019	7
7. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการนิเทศและ ติดตามผลการจัดการเรียนการสอนร่วมกับ สถานประกอบการ	4.50	4.57	0.015	8
8. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการ ประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และความต้องการของตลาดแรงงานยุคดิจิทัล	4.35	4.45	0.022	6
รวม	4.43	4.58	-	-

จากตาราง 4.11. พบว่า ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ข้อที่มีความต้องการสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการทํำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MoU) อย่างเป็นทางการ ($PNI_{Modified} = 0.075$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพพร้อมกับสถานประกอบการ ($PNI_{Modified} = 0.049$) และข้อที่มีความต้องการต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการนิเทศและติดตามผลการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ ($PNI_{Modified} = 0.015$)

ตาราง 4.12. ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการจัดทำหลักสูตร

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัล ด้านการจัดทำหลักสูตร	สภาพ		PNI _{Modified}	อันดับ
	ปัจจุบัน (D)	พึงประสงค์ (I)		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการวางแผนและออกแบบหลักสูตรอย่างเป็นระบบ	4.50	4.67	0.037	4
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	4.43	4.71	0.063	1
3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบการ	4.55	4.67	0.026	6
4. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของสังคม	4.55	4.77	0.048	2
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในระบบทวิภาคี	4.46	4.55	0.020	7
6. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น AI, AR/VR และแพลตฟอร์มออนไลน์ในหลักสูตร	4.52	4.59	0.015	8
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรที่พัฒนาทักษะสมรรถนะที่จำเป็นต่อเศรษฐกิจดิจิทัล	4.61	4.75	0.030	5
8. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการจัดทำหลักสูตรที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงและโลกของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.37	4.54	0.038	3
รวม	4.50	4.66	-	-

จากตาราง 4.12. พบว่า ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการจัดทำ

หลักสูตร ข้อที่มีความต้องการสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ($PNI_{Modified} = 0.063$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของสังคม ($PNI_{Modified} = 0.048$) และข้อที่มีความต้องการต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น AI, AR/VR และแพลตฟอร์มออนไลน์ในหลักสูตร ($PNI_{Modified} = 0.015$)

ตาราง 4.13. ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัล ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่ พึงประสงค์	PNI _{Modified}	อันดับ
	(D)	(I)		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการวางแผนงานด้วยระบบดิจิทัลอย่างเป็นระบบ	4.30	4.45	0.034	2
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการประสานงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือหลัก	4.27	4.40	0.030	3
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควบคุมการดำเนินงานด้วยระบบดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ	4.38	4.50	0.027	5
4. ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานผ่านระบบดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง	4.58	4.76	0.039	1
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหาร	4.46	4.55	0.020	7
6. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใสผ่านระบบดิจิทัล	4.26	4.39	0.030	4
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้ระบบดิจิทัลเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้องได้อย่างทัน่วงที่	4.45	4.52	0.015	8
8. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิผลขององค์กร	4.47	4.59	0.026	6
รวม	4.40	4.52	-	-

จากตาราง 4.13. พบว่า ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการ

บริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล ข้อที่มีความต้องการสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานผ่านระบบดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{Modified} = 0.039$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการวางแผนงานด้วยระบบดิจิทัลอย่างเป็นระบบ ($PNI_{Modified} = 0.034$) และข้อที่มีความต้องการต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสับสนุนการใช้ระบบดิจิทัลเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้องได้อย่างทันท่วงที ($PNI_{Modified} = 0.015$)

ตาราง 4.14. ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัล ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่ พึงประสงค์	PNI _{Modified}	อันดับ
	(D)	(I)		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการวัดผลและประเมินผลออนไลน์อย่างเป็นระบบ	4.54	4.61	0.015	7
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้สื่อและนวัตกรรมดิจิทัลในการประเมินผลผู้เรียน	4.54	4.67	0.028	6
3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้ระบบประเมินผลออนไลน์หรือฐานข้อมูลกลางในการเก็บข้อมูล	4.57	4.83	0.056	1
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	4.42	4.44	0.004	8
5. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการรายงานผลการเรียนรู้ด้วยระบบออนไลน์ที่ถูกต้องและทันเวลา	4.57	4.71	0.030	5
6. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาทักษะและสมรรถนะของผู้เรียน	4.51	4.70	0.042	4
7. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมจริงและลักษณะงาน	4.63	4.85	0.047	3
8. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการวัดผลและประเมินผลออนไลน์ให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ	4.54	4.78	0.052	2
รวม	4.54	4.72	-	-

จากตาราง 4.14. พบว่า ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ ข้อที่มีความต้องการสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้ระบบประเมินผลออนไลน์หรือฐานข้อมูลกลางในการเก็บข้อมูล ($PNI_{Modified} = 0.056$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการวัดผลและประเมินผลออนไลน์ให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ ($PNI_{Modified} = 0.052$) และข้อที่มีความต้องการต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ($PNI_{Modified} = 0.004$)

ตาราง 4.15. ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์

การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัล ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์	สภาพ ปัจจุบัน	สภาพที่ พึงประสงค์	PNI _{Modified}	อันดับ
	(D)	(I)		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการนิเทศการฝึกอาชีพผ่านสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง	4.61	4.67	0.013	7
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการนิเทศ	4.55	4.60	0.010	8
3. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับดูแลการนิเทศการฝึกอาชีพผ่านระบบออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ	4.55	4.83	0.061	1
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการให้คำปรึกษาผู้ฝึกอาชีพผ่านแพลตฟอร์มการสื่อสารออนไลน์	4.49	4.59	0.022	6
5. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้ระบบ Video Conference และสื่อสารทางไกลในการนิเทศ	4.57	4.80	0.050	3
6. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้ระบบนิเทศออนไลน์ที่สามารถดำเนินการได้แบบเรียลไทม์	4.57	4.70	0.028	4
7. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการประเมินผลและแก้ไขปัญหาผู้ฝึกอาชีพผ่านระบบออนไลน์	4.50	4.76	0.057	2
8. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการนิเทศแบบออนไซต์-ออนไลน์ผสมผสานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการฝึกอาชีพ	4.47	4.59	0.026	5
รวม	4.54	4.69	-	-

จากตาราง 4.15. พบว่า ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ ข้อที่มีความต้องการสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำกับดูแลการนิเทศการฝึกอาชีพผ่านระบบออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ ($PNI_{Modified} = 0.061$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการประเมินผลและแก้ไขปัญหาคณาจารย์ฝึกอาชีพผ่านระบบออนไลน์ ($PNI_{Modified} = 0.057$) และข้อที่มีความต้องการต่ำสุด คือผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการนิเทศ ($PNI_{Modified} = 0.010$)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

ข้อคิดเห็นจากแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ทั้งหมด 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ 2) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ 3) ด้านการจัดทำหลักสูตร 4) ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล 5) ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ 6) ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ ตามรายละเอียดข้อคิดเห็น ดังนี้

ตาราง 4.16. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

ลำดับ	แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัล	ความถี่ (f)
1. ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์		
1	ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด ควรมีความพยายามในการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	4
2	ครูควรสามารถใช้สื่อดิจิทัลในการติดตามกับนักเรียนได้ดี	2
3	ควรตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและสถานประกอบการ	2
รวม		8

ตาราง 4.16. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน (ต่อ)

ลำดับ	แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัล	ความถี่ (f)
2. ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ		
1	สถานประกอบการให้ความร่วมมืออย่างดีเยี่ยมและมีประสิทธิภาพ	2
2	ควรมีการทำ MoU และสร้างความเชื่อมั่นให้สถานประกอบการ	5
3	ควรปรับปรุงการใช้งานด้านดิจิทัลให้ครอบคลุม ในทุก ๆ ด้าน	3
	รวม	10
3. ด้านการจัดทำหลักสูตร		
1	สถานศึกษาควรจัดหลักสูตรให้ตรงกับตลาดแรงงานหรือสถานประกอบการ	2
2	สถานประกอบการควรให้ความร่วมมือดีและจัดทำหลักสูตรร่วมกัน	5
3	ควรพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลแก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน	4
	รวม	11
4. ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล		
1	ควรนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา	3
2	ควรมีการใช้แอปพลิเคชันเพื่อประสานงานกับสถานประกอบการ	5
3	ควรใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา	2
	รวม	10
5. ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์		
1	ควรนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา	3
2	ควรมีการใช้แอปพลิเคชันในการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา	3
3	ควรใช้ระบบสารสนเทศในการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา	1
	รวม	7
6. ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์		
1	ควรให้ความสำคัญในการนิเทศและใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยอย่างมีประสิทธิภาพ	4
2	สถานศึกษาควรมีการนิเทศโดยลงสถานที่ฝึกปฏิบัติงานจริงด้วย	4
3	ควรมีระบบกำกับติดตาม และรายงานผลการนิเทศของสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ	2
	รวม	10

จากตาราง 4.16. พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็นว่าคุณภาพการบริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด ครอบคลุมความพยายามในการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มากที่สุด ($f = 4$) รองลงมา ครูสามารถเลือกใช้สื่อดิจิทัลในการติดตามกับนักเรียนได้ดี ($f = 2$) และควรตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและสถานประกอบการ ($f = 2$) ตามลำดับ

2) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็นว่าคุณภาพการบริหารสถานศึกษาควรมีการทำ MoU และสร้างความเชื่อมั่นให้สถานประกอบการมากที่สุด ($f = 5$) รองลงมา ควรปรับปรุงการใช้งานด้านดิจิทัลให้ครอบคลุม ในทุก ๆ ด้าน ($f = 3$) และผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด ครอบคลุมความพยายามในการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ($f = 2$) ตามลำดับ

3) ด้านการจัดทำหลักสูตร ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็นว่าคุณภาพสถานประกอบการควรให้ความร่วมมือดีและจัดทำหลักสูตรร่วมกัน มากที่สุด ($f = 5$) รองลงมา คือ ควรพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลแก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ($f = 4$) และสถานศึกษาควรจัดหลักสูตรให้ตรงกับตลาดแรงงานหรือสถานประกอบการ ($f = 2$) ตามลำดับ

4) ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็นว่าคุณภาพการใช้แอปพลิเคชันเพื่อประสานงานกับสถานประกอบการ มากที่สุด ($f = 5$) รองลงมา ควรนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ($f = 3$) และควรใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ($f = 2$) ตามลำดับ

5) ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็นว่าคุณภาพการนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา ($f = 3$) มากที่สุด รองลงมา ควรมีการใช้แอปพลิเคชันในการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา ($f = 3$) และควรใช้ระบบสารสนเทศในการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา ($f = 1$) ตามลำดับ

6) ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็นว่าคุณภาพการให้ความสำคัญในการนิเทศและใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยอย่างมีประสิทธิภาพ มากที่สุด ($f = 4$) รองลงมา สถานศึกษาควรมีการนิเทศโดยลงสถานที่ฝึกปฏิบัติงานจริงด้วย ($f = 4$) และควรมีระบบกำกับติดตาม และรายงานผลการนิเทศของสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ ($f = 2$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

5.1. สรุปผล

5.2. อภิปรายผล

5.3. ข้อเสนอแนะ

5.1. สรุปผล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1.1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

5.1.1.1. สภาพปัจจุบัน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เมื่อแยกออกเป็นรายด้าน พบว่า

1) ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเฝ้าต่อการเรียนรู้ทั้งแบบออนไลน์ แบบผสมผสาน และแบบเรียนรู้ด้วยตนเอง รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดเชิงระบบ และการประยุกต์ใช้ความรู้

2) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับสถานประกอบการในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการนิเทศและติดตามผลการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MoU) อย่างเป็นทางการ

3) ด้านการจัดทำหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรที่พัฒนาทักษะสมรรถนะที่จำเป็นต่อเศรษฐกิจดิจิทัล รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการจัดทำหลักสูตรที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงและโลกของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานผ่านระบบดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิผลขององค์กร และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใสผ่านระบบดิจิทัล

5) ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมจริงและลักษณะงาน รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการรายงานผลการเรียนรู้ด้วยระบบออนไลน์ที่ถูกต้องและทันเวลา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

6) ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการนิเทศการฝึกอาชีพผ่านสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้ระบบ Video Conference และสื่อสารทางไกลในการนิเทศ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการนิเทศแบบออนไซต์-ออนไลน์ผสมผสานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการฝึกอาชีพ

5.1.1.2. สภาพพึงประสงค์

ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดทำหลักสูตร รองลงมา ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์

เมื่อแยกออกเป็นรายด้าน พบว่า

1) ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนการใช้ห้องเรียนอัจฉริยะ สื่อดิจิทัล และระบบ LMS และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนการสร้างนวัตกรรมจากโครงการวิชาชีพของผู้เรียน

2) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับสถานประกอบการในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพร่วมกับสถานประกอบการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนการประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานและความต้องการของตลาดแรงงานยุคดิจิทัล

3) ด้านการจัดทำหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของสังคม รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนการจัดทำหลักสูตรที่พัฒนาทักษะสมรรถนะที่จำเป็นต่อเศรษฐกิจดิจิทัล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการจัดทำหลักสูตรที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงและโลกของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานผ่านระบบดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใสผ่านระบบดิจิทัล

5) ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการวัดผลและประเมินผลออนไลน์ให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมจริงและลักษณะงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

6) ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษากำกับดูแลการนิเทศการฝึกอาชีพผ่านระบบออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้ระบบ Video Conference และสื่อสารทางไกลในการนิเทศ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนการให้คำปรึกษาผู้ฝึกอาชีพผ่านแพลตฟอร์มการสื่อสารออนไลน์

5.1.2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีความต้องการสูงสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ รองลงมา คือ ด้านการจัดทำหลักสูตร และด้านที่มีความต้องการต่ำสุด คือ ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล

เมื่อแยกออกเป็นรายด้าน พบว่า มีผลการวิจัยดังนี้

1) ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ข้อที่มีความต้องการสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดเชิงระบบและการประยุกต์ใช้ความรู้ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเฝ้าต่อการเรียนรู้ทั้งแบบออนไลน์ แบบผสมผสาน และแบบเรียนรู้ด้วยตนเอง และข้อที่มีความต้องการต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

2) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ข้อที่มีความต้องการสูงสุด คือ สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผน และดำเนินงานครอบคลุมกระบวนการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การนิเทศ และการประเมินผล รองลงมา คือ สถานศึกษาและสถานประกอบการมีข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) อย่างเป็นทางการ โดยระบุหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน และข้อที่มีความต้องการต่ำสุด คือ สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันนิเทศติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง

3) ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ ข้อที่มีความต้องการสูงสุด คือ สถานศึกษาและสถานประกอบการวางแผนการนิเทศร่วมกัน และจัดทำปฏิทินนิเทศให้สอดคล้องกับแผนการฝึกอาชีพของผู้เรียน รองลงมา คือ สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการฝึกอาชีพ เพื่อกำกับ ติดตาม และประเมินผลการฝึกอาชีพของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และข้อที่มีความต้องการต่ำสุด คือ สถานศึกษานำผลจากการนิเทศและข้อเสนอแนะ ไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนการฝึกอาชีพในรอบถัดไปอย่างเป็นรูปธรรม

4) ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล ข้อที่มีความต้องการสูงสุด คือ สถานศึกษาดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผ่านสื่อที่หลากหลายอย่างทั่วถึง และสม่ำเสมอ รองลงมา คือ นโยบายของสถานศึกษามีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาของหน่วยงานต้นสังกัด และเป้าหมายของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และข้อที่มีความต้องการต่ำสุด คือ สถานศึกษาจัดกิจกรรมปฐมนิเทศก่อนฝึกงาน สัมมนาระหว่างฝึก และปัจฉิมนิเทศหลังฝึกอาชีพ เพื่อประเมินผลและแลกเปลี่ยนประสบการณ์

5) ด้านการจัดและพัฒนาหลักสูตร ข้อที่มีความต้องการสูงสุด คือ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรระบบทวิภาคีอย่างชัดเจน โดยประกอบด้วยผู้แทนจากสถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพ รองลงมา คือ สถานศึกษาออกแบบหลักสูตรที่ยืดหยุ่นและสามารถปรับตัว ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและตลาดแรงงานในอนาคต และข้อที่มีความต้องการต่ำสุด คือ สถานศึกษาและสถานประกอบการนำผลการประเมินการใช้หลักสูตร ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน

6) ด้านการวัดผลและประเมินผล ข้อที่มีความต้องการสูงสุด คือ ผลการประเมินถูกนำมาแจ้งต่อผู้เรียนพร้อมข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุง พัฒนาทักษะ และส่งเสริมสมรรถนะวิชาชีพให้ดียิ่งขึ้น รองลงมา คือ สถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ระบบประเมินผลออนไลน์ หรือระบบฐานข้อมูลกลาง มาใช้ในการเก็บ วิเคราะห์ และรายงานผลการประเมินอย่างมีประสิทธิภาพ และข้อที่มีความต้องการต่ำสุด คือ สถานศึกษาและสถานประกอบการใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสอบภาคทฤษฎี การปฏิบัติงานจริง และแฟ้มสะสมผลงาน เพื่อประเมินสมรรถนะของผู้เรียนอย่างครอบคลุม

5.1.3. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ทั้ง 6 ด้าน

ผลการวิจัยพบว่า

1) ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด ให้ความสำคัญในการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มากที่สุด รองลงมา ครูสามารถใช้สื่อดิจิทัลในการติดตามกับนักเรียนได้ดี และควรตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและสถานประกอบการตามลำดับ

2) ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการทำ MoU และสร้างความเชื่อมั่นให้สถานประกอบการมากที่สุด รองลงมา ควรปรับปรุงการใช้งานด้านดิจิทัลให้ครอบคลุม ในทุก ๆ ด้าน และผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด ให้ความสำคัญในการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

3) ด้านการจัดทำหลักสูตร ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็นว่า สถานประกอบการควรให้ความร่วมมือดีและจัดทำหลักสูตรร่วมกัน มากที่สุด รองลงมา คือ ควรพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลแก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน และสถานศึกษาควรจัดหลักสูตรให้ตรงกับตลาดแรงงานหรือสถานประกอบการ ตามลำดับ

4) ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็นว่า ควรมีการใช้แอปพลิเคชันเพื่อประสานงานกับสถานประกอบการ มากที่สุด รองลงมา ควรมีเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา และควรใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาตามลำดับ

5) ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็นว่า ควรมีเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา มากที่สุด รองลงมา ควรมีการใช้แอปพลิเคชันในการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา และควรใช้ระบบสารสนเทศในการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา ตามลำดับ

6) ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็นว่า ควรให้ความสำคัญในการนิเทศและใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยอย่างมีประสิทธิภาพ มากที่สุด รองลงมา สถานศึกษาควรมีการนิเทศโดยลงสถานที่ฝึกปฏิบัติงานจริงด้วย และควรมีระบบกำกับติดตาม และรายงานผลการนิเทศของสถานศึกษาเป็นระยะ ๆ ตามลำดับ

5.2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นที่น่าสนใจเพื่อนำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.2.1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

5.2.1.1. สภาพปัจจุบัน

สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักและได้นำแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างจริงจัง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านและแต่ละรายการ จะพบประเด็นสำคัญสำหรับการอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1) การอภิปรายผลภาพรวมและจุดแข็งของการบริหารจัดการ

สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงความพยายามของสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาคเอกชนในการปรับตัวเข้าสู่ยุค Thailand 4.0 และเศรษฐกิจดิจิทัลตามนโยบายของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ด้าน คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ และด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ แสดงให้เห็นถึงจุดแข็งและความสำเร็จของผู้บริหารในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตามและควบคุมคุณภาพการจัดการศึกษา

ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ การที่ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมจริงและลักษณะงาน เป็นการตอบโจทย์สำคัญของการศึกษาระบบทวิภาคีที่เน้นการปฏิบัติจริง และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการรายงานผลการเรียนรู้ด้วยระบบออนไลน์ที่ถูกต้องและทันเวลา ย่อมเป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการคุณภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรพร กาญจนการณ, จูติมา วงศ์กิตไพศาล และ ศิริชัย ศิริวรรณ (2562) ในเรื่อง การพัฒนาระบบบริหารจัดการการเรียนการสอนระบบทวิภาคีสอนเสริมด้วยสื่อออนไลน์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ที่ชี้ให้เห็นว่าการนำเทคโนโลยีมาพัฒนาระบบบริหารจัดการการเรียนการสอน และการวัดผล/ประเมินผล มีความจำเป็นและช่วยให้ผู้เรียนมีช่องทางในการเรียนรู้และบรรลุเกณฑ์หลักสูตรได้มากขึ้น

ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ ในข้อที่กล่าวว่า การส่งเสริมการนิเทศผ่านสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง และการใช้ระบบ Video Conference สะท้อนถึงการลดข้อจำกัดด้านระยะทางและเวลาในการนิเทศนักศึกษาที่ฝึกงานในสถานประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาได้อย่างทัน่วงที

2) การอภิปรายผลประเด็นที่ต้องเร่งพัฒนา

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นความท้าทายที่สำคัญที่สุดอยู่ใน **ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์** ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในข้อที่กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดเชิงระบบและการประยุกต์ใช้ความรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในด้านนี้ แม้ผู้บริหารจะเฝ้าต่อการเรียนรู้แบบผสมผสานและการเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับสูง แต่การส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดเชิงระบบและการประยุกต์ใช้ความรู้ยังทำได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร ประเด็นนี้เป็นหัวใจสำคัญของการผลิตกำลังคนในยุคดิจิทัลที่ต้องการทักษะการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน (Complex Problem Solving) และการคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) ผู้บริหารจึงควรเน้นการพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนออนไลน์ที่ส่งเสริมการบูรณาการความรู้ข้ามสาขาและการสร้างสรรค์นวัตกรรม สอดคล้องกับข้อเสนอแนะในงานวิจัยของ สุมาลี จันทร์ชล และเบญจมาภรณ์ จันทร (2562) เรื่อง การจัดการศึกษาในระบบฝึกทวิภาคีในยุค 4.0 ที่เสนอแนะว่าสถานศึกษาควรเน้นการเรียนที่สร้างนวัตกรรม และให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในภาคประกอบการได้จริง

ควรมีการกำกับหลักสูตรเพื่อการนำไปใช้จริง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน เนื่องจากในด้านการจัดทำหลักสูตร ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษา กำกับการจัดทำหลักสูตรที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงและโลกของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนว่า แม้จะมีการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองทักษะสมรรถนะที่จำเป็นต่อเศรษฐกิจดิจิทัล แต่กระบวนการกำกับและออกแบบหลักสูตรอาจยังขาดกลไกที่เข้มแข็งพอที่จะ

รับประกันว่าเนื้อหาจะถูกแปลงไปสู่การปฏิบัติจริงและการแก้ปัญหาในโลกการทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

3) ด้านความร่วมมือและการบริหารจัดการดิจิทัล

ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะความร่วมมือในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร อย่างไรก็ตาม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการทําทักข้อตกลงความร่วมมือ (MoU) อย่างเป็นทางการ ประเด็นนี้แสดงให้เห็นว่าความร่วมมือส่วนใหญ่อาจเกิดขึ้นในลักษณะการปฏิบัติการ (Operational Collaboration) แต่ยังขาดความเป็นทางการ (Formalization) ในระดับนโยบาย การทำ MoU อย่างเป็นทางการเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบ และผลประโยชน์ร่วมกันอย่างชัดเจน ซึ่งจะเป็นรากฐานให้เกิดความยั่งยืนของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารมีการติดตามผลการดำเนินงานผ่านระบบดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง แต่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใสผ่านระบบดิจิทัล การเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใสเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างธรรมาภิบาลและการตรวจสอบได้ในการบริหารจัดการองค์กรสมัยใหม่ ผู้บริหารจึงควรใช้ประโยชน์จากระบบดิจิทัลที่มีอยู่ในการเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานให้สาธารณชนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรันดร์ สมมุตติ, สุวิมล โพธิ์กลิ่น และ จินฉัตร ปะโคทั้ง (2566) ในเรื่อง อนาคตภาพการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในยุคดิจิทัล ที่ระบุถึงความจำเป็นของการมีระบบการจัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินงานของผู้บริหาร เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส

5.2.1.2. สภาพพึงประสงค์

ผลการวิจัยเรื่อง สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นถึงความคาดหวังและอุดมคติของผู้บริหารสถานศึกษาในการยกระดับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในยุคดิจิทัลและเทคโนโลยีอย่างเต็มที่ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1) ความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรและการสร้างความร่วมมือ

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในภาพรวมคือ ด้านการจัดทำหลักสูตร สะท้อนว่าผู้บริหารสถานศึกษาเล็งเห็นว่ารากฐานสำคัญที่สุดของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีที่มีคุณภาพคือ หลักสูตรที่ต้องมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมยุคดิจิทัล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำกับการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของสังคม และการสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรที่พัฒนาทักษะสมรรถนะที่จำเป็นต่อเศรษฐกิจดิจิทัล

นอกจากนี้ ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ มีความพึงประสงค์ในระดับ มากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับสถานประกอบการในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร สอดคล้องกับแนวคิดของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาที่กำหนดให้เป็นความร่วมมือระหว่างสองฝ่ายตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ สอดคล้องกับข้อเสนอของ ปัทมา พิมพิโจชน (2565) ในงานวิจัย แนวทางการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่เน้นย้ำถึงความจำเป็นของการมีส่วนร่วมจากสถานประกอบการในการพัฒนาและออกแบบหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตรงกับความต้องการของอุตสาหกรรมในยุคดิจิทัล

2) จุดเน้นด้านการกำกับดูแลคุณภาพออนไลน์และการนิเทศ

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงรองลงมาคือ ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ และด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ แสดงให้เห็นถึงความคาดหวังในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลคุณภาพ

ข้อที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการวัดผลและประเมินผลออนไลน์ให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ บ่งชี้ว่า ผู้บริหารตระหนักถึงความเสี่ยงด้านคุณภาพและความน่าเชื่อถือของการประเมินผลออนไลน์ จึงต้องการกลไกการกำกับดูแลที่เข้มข้น เพื่อให้การวัดผลและการประเมินมีความเที่ยงตรงและยุติธรรม

เช่นเดียวกับด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ ข้อที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำกับดูแลการนิเทศการฝึกอาชีพผ่านระบบออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนถึงความปรารถนาที่จะให้การนิเทศออนไลน์ไม่เพียงเป็นการสื่อสาร แต่เป็นการกำกับติดตามผลลัพธ์การฝึกอาชีพให้ได้ตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างแท้จริง

3) ความท้าทายในความพึงประสงค์

เป็นการสร้างนวัตกรรมและการเชื่อมโยงสู่ตลาดแรงงาน แม้ว่าภาพรวมจะอยู่ในระดับมากที่สุด แต่เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในบางด้าน พบว่ามีข้อที่น่าสังเกตที่สะท้อนถึงความท้าทายในอุดมคติของผู้บริหารในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมจากโครงงานวิชาชีพของผู้เรียน แม้ว่าผู้บริหารจะให้ความสำคัญกับการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลและห้องเรียนอัจฉริยะ แต่ความพึงประสงค์ในการสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมเชิงปฏิบัติการยังต่ำกว่า แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ที่พึงประสงค์ยังคงเน้นไปที่การถ่ายทอดเนื้อหา (Content Delivery) และการเข้าถึง (Access) เป็นหลักมากกว่าการมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรม (Innovation Creation) ซึ่งเป็นทักษะสูงสุดในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพงศ์ ปัญญาเพชร และคณะ (2564) เรื่อง แนวทางการพัฒนาครูอาชีวศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะในยุคดิจิทัล ชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาครูให้สามารถ

จัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างนวัตกรรมและโครงงานเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วน แต่ยังเป็นจุดที่บุคลากรมีความพร้อมน้อยที่สุด

และในด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานและความต้องการของตลาดแรงงานยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าประหลาดใจ เนื่องจากการศึกษาระบบทวิภาคีที่เน้นตลาดแรงงานโดยตรง ความพึงประสงค์ที่ต่ำในเรื่องนี้อาจบ่งชี้ว่าผู้บริหารยังมองว่าการประเมินผลแบบดั้งเดิมหรือการประเมินตามเกณฑ์ของสถานศึกษาเป็นหลัก ยังขาดความเชื่อมั่นหรือกลไกที่ชัดเจนในการเชื่อมโยงผลการประเมินเข้ากับมาตรฐานของสถานประกอบการในยุคดิจิทัลอย่างแท้จริง การนำความรู้ไปใช้จริง เช่นเดียวกับด้านการจัดทำหลักสูตร ข้อที่ว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการจัดทำหลักสูตรที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงและโลกของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด บ่งชี้ว่าความพึงประสงค์ในการกำกับหลักสูตรยังเน้นที่ความสอดคล้องมากกว่าประสิทธิผลในการนำไปใช้จริง

4) การบริหารจัดการและธรรมาภิบาลดิจิทัล

ในด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล แม้โดยรวมจะอยู่ในระดับมากที่สุด แต่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใสผ่านระบบดิจิทัล แสดงให้เห็นว่าความพึงประสงค์ในการใช้ระบบดิจิทัลยังเน้นที่การติดตามผลการดำเนินงาน และเพิ่มประสิทธิผลขององค์กรภายในมากกว่าการใช้เพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาล (Good Governance) ภายนอกผ่านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะและความโปร่งใส ซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญของผู้บริหารในยุคดิจิทัล

5.1.2. ความต้องการจำเป็นของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) ของการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน สะท้อนให้เห็นถึง ช่องว่าง (Gap) ระหว่างสภาพที่เป็นจริง (Current State) กับสภาพที่พึงประสงค์ (Desired State) ในการบริหารจัดการการศึกษาในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง ผลการวิจัยนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดทิศทางการพัฒนาผู้บริหารและสถานศึกษาให้ตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริง ดังนี้

1) การอภิปรายผลความต้องการจำเป็นในภาพรวม

ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีความต้องการสูงสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ รองลงมาคือ ด้านการจัดทำหลักสูตร ซึ่งเป็นข้อบ่งชี้ที่ชัดเจนว่า ผู้บริหารสถานศึกษา

มองเห็นถึงความเร่งด่วนในการ สร้างความเชื่อมั่นและมาตรฐาน ในการประเมินสมรรถนะผู้เรียนในบริบทดิจิทัล และความจำเป็นในการมี หลักสูตรที่ยืดหยุ่นและทันสมัย

ความต้องการสูงสุด ได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผลออนไลน์ การที่ด้านนี้มีความต้องการสูงสุด สะท้อนว่าผู้บริหารยังมีความไม่มั่นใจในประสิทธิภาพและคุณภาพของการวัดผลและประเมินผลในปัจจุบัน ซึ่งมีความสำคัญต่อการรับรองคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในข้อที่ต้องการสูงสุดคือ ผลการประเมินถูกนำมาแจ้งต่อผู้เรียนพร้อมข้อเสนอแนะในการปรับปรุง พัฒนาทักษะ และส่งเสริมสมรรถนะวิชาชีพให้ดียิ่งขึ้น บ่งชี้ว่าผู้บริหารต้องการให้กระบวนการวัดผลไม่จบแค่การให้เกรด แต่ต้องเป็นส่วนหนึ่งของ การเรียนรู้เพื่อพัฒนา (Assessment for Learning) สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรันดร์ สมมุตติ, สุวิมล โพธิ์กลิ่น และ จินณวัตร ปะโคทั้ง (2566) ในงานวิจัย อนาคตภาพการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในยุคดิจิทัล ที่ระบุถึงความจำเป็นในการยกระดับระบบการวัดและประเมินผลโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้เกิดความแม่นยำและเป็นไปเพื่อการพัฒนาผู้เรียน

ความต้องการลำดับรอง ได้แก่ ด้านการจัดทำหลักสูตร การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความต้องการสูงสุดคือ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรระบบทวิภาคีอย่างชัดเจน โดยประกอบด้วยผู้แทนจากสถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพ แสดงให้เห็นว่าปัญหาหลักไม่ได้อยู่ที่การขาดแคลนเนื้อหา แต่อยู่ที่กลไกการกำกับดูแลและโครงสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตรให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของระบบทวิภาคีอย่างแท้จริง

ความต้องการต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล การที่ด้านนี้มีความต้องการต่ำสุด อาจสะท้อนว่าผู้บริหารมีความพอใจในสภาพการบริหารจัดการโดยรวม หรือมองว่าเป็นประเด็นที่แก้ไขได้ง่ายกว่าด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยตรง อย่างไรก็ตาม ในด้านนี้ ข้อที่มีความต้องการต่ำสุดคือ สถานศึกษาจัดกิจกรรมปฐมนิเทศก่อนฝึกงาน สัมมนาระหว่างฝึกและปัจฉิมนิเทศหลังฝึกอาชีพ เพื่อประเมินผลและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ซึ่งเป็นกิจกรรมสำคัญในการพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะทางอารมณ์ของผู้เรียน (Soft Skills) การมีค่าความต้องการต่ำสุดจึงเป็นสิ่งที่ควรตั้งคำถามและทบทวน เนื่องจากกิจกรรมเหล่านี้เป็นหัวใจของการศึกษาระบบทวิภาคี

2) การอภิปรายผลความต้องการจำเป็นรายด้านที่เน้นการพัฒนาทักษะแห่งอนาคต

ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ข้อที่มีความต้องการสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดเชิงระบบและการประยุกต์ใช้ความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยสภาพปัจจุบันที่พบว่าด้านนี้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทำให้เกิดช่องว่างขนาดใหญ่ (High Need) ที่ผู้บริหารตระหนักว่าต้องเร่งพัฒนาครูและกระบวนการเรียนการสอนให้พ้นจากการสอนแบบถ่ายทอดความรู้ (Passive Learning) ไปสู่การสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ข้อที่มีความต้องการสูงสุดคือ สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผน และดำเนินงาน ครอบคลุม กระบวนการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การนิเทศ และการประเมินผล แสดงให้เห็นว่าความต้องการที่แท้จริงคือความร่วมมือในลักษณะหุ้นส่วนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Partnership) ที่ครอบคลุมทุกมิติของการจัดการศึกษา ไม่ใช่แค่การจัดหาที่ฝึกงานหรือทำ MoU เท่านั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมา พิมพ์ใจชน (2565) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการกำหนดนโยบายและแผนงานร่วมกันอย่างเป็นระบบระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างยั่งยืน

ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ ข้อที่มีความต้องการสูงสุดคือ สถานศึกษาและสถานประกอบการวางแผนการนิเทศร่วมกัน และจัดทำปฏิทินนิเทศให้สอดคล้องกับแผนการฝึกอาชีพของผู้เรียน บ่งชี้ว่าปัญหาของการนิเทศออนไลน์ที่ผ่านมาอาจเกิดจาก การขาดการวางแผนร่วมกันที่เป็นระบบและเป็นทางการ ทำให้การนิเทศเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่องหรือไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

3) ประเด็นที่ควรทบทวน (Low Need Items)

ข้อที่มีความต้องการต่ำสุดในบางด้านอาจไม่ใช่เพราะสิ่งนั้นได้อยู่แล้ว แต่เป็นเพราะถูกมองว่ามีความสำคัญรองลงมาจากประเด็นวิกฤตที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน เช่น ข้อที่กล่าวถึง การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ การมีความต้องการต่ำ อาจเป็นเพราะผู้บริหารคิดว่าตนได้ลงทุนและสนับสนุนอุปกรณ์/เทคโนโลยีไปมากพอสมควรแล้ว แต่กลับมีความต้องการสูงสุดในเรื่อง การคิดเชิงระบบ ซึ่งสะท้อนว่าปัญหาหลักไม่ได้อยู่ที่ตัวเทคโนโลยี แต่อยู่ที่ การนำเทคโนโลยีไปใช้เพื่อพัฒนาการคิด และข้อที่กล่าวถึง การนำผลจากการนิเทศไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนการฝึกอาชีพ การมีความต้องการต่ำสุดอาจแปลความได้ว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการวางแผนการนิเทศ และ การกำกับติดตาม (Process/Control) มากกว่าการใช้ผลลัพธ์ที่ได้ไปปรับปรุงระบบ (Feedback/Improvement) ซึ่งเป็นวงจรคุณภาพที่ขาดไม่ได้ การพัฒนาในอนาคตจึงควรเน้นการปิดวงจรคุณภาพนี้ให้เป็นรูปธรรม และข้อที่กล่าวถึง การใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ที่มีค่าความต้องการต่ำสุด อาจบ่งชี้ว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการนำผลไปพัฒนา และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Outcome/Tools) มากกว่าการเน้นวิธีการ/เครื่องมือ (Methods) อย่างไรก็ตาม การประเมินสมรรถนะที่ครอบคลุมย่อมต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การสอบปฏิบัติจริง และแฟ้มสะสมผลงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรได้รับการพัฒนาควบคู่ไปกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมา พิมพ์ใจชน และคณะ (2563) ได้กล่าวถึงในงานวิจัย รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่มาตรฐานการศึกษาสากล ว่าการประเมินสมรรถนะของผู้เรียนในระบบทวิภาคีต้องเน้นการวัดผลจากการปฏิบัติจริง (Authentic Assessment) และใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานอาชีพสากล

5.1.3. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ทั้ง 6 ด้าน

ผลการวิจัยเกี่ยวกับข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัล
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ทั้ง 6 ด้านนี้ เป็น
ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ช่วยยืนยันและเสริมความชัดเจนให้กับผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความ
ต้องการจำเป็น (Needs Analysis) ที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเน้นย้ำถึงบทบาทของเทคโนโลยี
ดิจิทัลและความร่วมมือกับภาคเอกชน ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

1) การอภิปรายผลด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดผล/ประเมินผล (เน้นดิจิทัล)

ข้อคิดเห็นในด้าน การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ และการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์
แสดงให้เห็นความต้องการของผู้บริหารที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือหลักในการ
ยกระดับคุณภาพ ดังนี้

1.1) การบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าผู้บริหาร
ควรมีความพยายามในการ บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และ
ควร นำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา สะท้อนว่าผู้บริหาร
ตระหนักว่าเทคโนโลยีดิจิทัลไม่ใช่แค่ทางเลือก แต่เป็น ความจำเป็นพื้นฐาน ในการจัดการศึกษาในยุค
ปัจจุบัน

1.2) การตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ข้อคิดเห็นที่ว่า ครูควรสามารถใช้
สื่อดิจิทัลในการติดตามนักเรียนได้ดี และควรตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และ
สถานประกอบการ บ่งชี้ว่าการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ต้องมุ่งเน้น การมีปฏิสัมพันธ์ และ
การสร้างคุณค่าร่วม ให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

2) การอภิปรายผลด้านความร่วมมือและการจัดทำหลักสูตร

ข้อคิดเห็นเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับ ความมั่นคงทางกฎหมายและ
สมรรถนะวิชาชีพ ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ดังนี้

2.1) การทำ MoU และสร้างความเชื่อมั่น พบว่าในด้าน ความร่วมมือระหว่าง
สถานศึกษากับสถานประกอบการ ข้อคิดเห็นที่มีน้ำหนักสูงสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการ ทำ
MoU และสร้างความเชื่อมั่นให้สถานประกอบการ สอดคล้องกับผลการวิจัยสภาพปัจจุบันที่พบว่า
การทำข้อตกลงอย่างเป็นทางการยังมีค่าเฉลี่ยต่ำ สะท้อนว่าผู้บริหารมองเห็นว่าการทำ MoU คือ รากฐาน
สำคัญในการสร้างพันธมิตรที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นไปตามหลักการของระบบทวิภาคีที่ต้องอาศัยข้อตกลงที่
ชัดเจน

2.2) การมีส่วนร่วมของสถานประกอบการในหลักสูตร พบว่าในด้าน การจัดทำหลักสูตร
ข้อคิดเห็นสูงสุดคือ สถานประกอบการควรให้ความร่วมมือดีและจัดทำหลักสูตรร่วมกัน และควรจัด

หลักสูตรให้ ตรงกับตลาดแรงงานหรือสถานประกอบการ ซึ่งเป็นการเน้นย้ำถึงการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency-Based Education) ที่ต้องอาศัยข้อมูลและความเชี่ยวชาญจากภาคอุตสาหกรรมโดยตรง

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมา พิมพ์ใจชน (2565) ที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่ทันต่อความต้องการของอุตสาหกรรมยุคใหม่

3) การอภิปรายผลด้านการนิเทศการฝึกอาชีพและการบริหารจัดการ

ข้อคิดเห็นเหล่านี้เน้นถึงความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพเชิงระบบ ในการบริหารจัดการและการติดตาม ดังนี้

3.1) การนิเทศแบบผสมผสานอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่าในด้าน การนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ ข้อคิดเห็นสูงสุดคือ ควรให้ความสำคัญในการนิเทศและใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ข้อคิดเห็นลำดับรองคือ สถานศึกษาควรมีการนิเทศโดยลงสถานที่ฝึกปฏิบัติจริงด้วย สะท้อนแนวคิดการนิเทศแบบออนไซต์-ออนไลน์ผสมผสาน (Blended Supervision) ที่ให้ความสำคัญกับทั้งประสิทธิภาพของเทคโนโลยี (Online) และความสมบูรณ์ของการกำกับดูแล ณ สถานที่จริง (On-site) เพื่อให้การฝึกอาชีพได้มาตรฐานสูงสุด

3.2) การใช้แอปพลิเคชันเพื่อการบริหาร พบว่าในด้าน การบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล ข้อคิดเห็นสูงสุดคือ ควรมีการใช้แอปพลิเคชันเพื่อประสานงานกับสถานประกอบการ และควรนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นการระบุถึงเครื่องมือที่ต้องการอย่างชัดเจน คือ Mobile Application หรือระบบสารสนเทศที่สามารถเข้าถึงและใช้งานได้ง่ายบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ เพื่อสนับสนุนการสื่อสารและการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับภาคเอกชนได้อย่างรวดเร็ว

ซึ่งสนับสนุนแนวคิดการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลในการบริหารจัดการตามงานวิจัยของ นิรันดร์ สมมุติ, สุวิมล โพธิ์กลิ่น และ จิณณวัตร ปะโคทั้ง (2566) ที่เน้นย้ำถึงความจำเป็นของการใช้ระบบสารสนเทศในการจัดการฐานข้อมูลและการสื่อสารเพื่อประสิทธิภาพองค์กร

5.3. ข้อเสนอแนะ

5.3.1. ความรู้ใหม่ที่ค้นพบ (Novel Findings)

ความรู้ใหม่ที่ค้นพบจากการวิจัยนี้ คือ ความไม่สอดคล้องเชิงโครงสร้าง (Structural Incongruity) ระหว่างการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลกับการพัฒนาทักษะระดับสูง ซึ่งสามารถแบ่งย่อยได้เป็น 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

1) การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เน้นที่กระบวนการกำกับควบคุม (Control Process) มากกว่าการสร้างสรรคนวัตกรรม (Innovation Creation)

พบว่า ผู้บริหารมีความพร้อมและมีการดำเนินการที่ดีมากในด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ และการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ แต่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดในด้านการวัดผล และมีความพึงประสงค์สูงสุดในด้านการกำกับดูแลคุณภาพการวัดผลและการนิเทศ แสดงให้เห็นว่าการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบันมุ่งเน้นไปที่การสร้างระบบกำกับติดตาม (Monitoring System) และการรับรองคุณภาพ (Quality Assurance) เป็นหลัก

ช่องว่างที่ค้นพบ ขณะที่การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ยังเป็นจุดอ่อนที่สุดในสภาพปัจจุบัน และมีความต้องการสูงสุดในเรื่อง การส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดเชิงระบบและการประยุกต์ใช้ความรู้ และการสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมจากโครงการวิชาชีพ ซึ่งบ่งชี้ว่าสถานศึกษาลงทุนในเครื่องมือดิจิทัลแล้ว แต่ยังขาดการปรับเปลี่ยนหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเปลี่ยนผู้เรียนจากผู้บริโภคความรู้ (Knowledge Consumer) เป็นผู้สร้างความรู้และนวัตกรรม (Knowledge Creator)

2) ความไม่สมบูรณ์ของความร่วมมือเชิงกลยุทธ์ (Incomplete Strategic Partnership)

พบว่า ผู้บริหารตระหนักและให้ความสำคัญพึงประสงค์สูงมากในด้านความร่วมมือในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร แต่กลับมีความต้องการจำเป็นสูงในการให้สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผน และดำเนินงานครอบคลุมทุกกระบวนการ และยังมีความต้องการให้มีการทำข้อตกลงความร่วมมือ (MoU) อย่างเป็นทางการ

ช่องว่างที่ค้นพบ ความร่วมมือที่มีอยู่ในปัจจุบันยังคงเป็นลักษณะความร่วมมือทางเทคนิค (Technical Collaboration) ในระดับปฏิบัติการ แต่ยังขาดความร่วมมือเชิงนโยบาย (Policy Collaboration) ในการวางแผนระยะยาว การกำกับติดตามที่เป็นระบบ และการประเมินผลที่อ้างอิงมาตรฐานตลาดแรงงานยุคดิจิทัลอย่างแท้จริง

3) ปัญหารรรมาภิบาลดิจิทัลในอุดมคติ

พบว่า ในด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล ผู้บริหารมีความพึงประสงค์และมีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดในรายการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใสผ่านระบบดิจิทัล และการจัดกิจกรรมปฐมนิเทศ สัมมนา ปัจฉินิเทศ ซึ่งเป็นกิจกรรมเชิง Soft Skills และธรรมาภิบาล

ช่องว่างที่ค้นพบ ผู้บริหารมีความพร้อมในการใช้ระบบดิจิทัลเพื่อบริหารจัดการภายในองค์กรแล้ว แต่ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมความโปร่งใส และ

การพัฒนาทักษะทางสังคมหรืออารมณ์ของผู้เรียนอย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ต้องสร้างความเชื่อมั่นต่อสาธารณะ

5.3.2. ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

5.3.2.1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Recommendations)

1) การสร้างมาตรฐานการประเมิน สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ควรจัดทำมาตรฐานการวัดผลและประเมินผลสมรรถนะแบบออนไลน์ (Digital Competency Assessment Standard) เพื่อให้สถานศึกษาภาคเอกชนใช้เป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย (e.g., e-Portfolio, Simulation, Online Practical Exam) และการรายงานผลการประเมินที่อ้างอิงกับมาตรฐานอาชีพยุคดิจิทัล

2) การยกระดับความร่วมมือ ควรกำหนดให้การจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MoU) ระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการต้องระบุแผนการกำกับคุณภาพร่วมกัน (Joint Quality Control Plan) โดยเฉพาะแผนการนิเทศ การติดตาม และการใช้ผลการประเมินจากสถานประกอบการมาเป็นส่วนหนึ่งของการรับรองผลการศึกษา

3) การพัฒนาครูผู้สอน ควรกำหนดนโยบายและงบประมาณเร่งด่วนในการพัฒนาครูผู้สอนให้เป็นโค้ชดิจิทัล (Digital Coach) ที่เน้นทักษะในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่ส่งเสริมการคิดเชิงระบบ (System Thinking) และการสร้างนวัตกรรม/โครงการวิชาชีพ แทนการเน้นแค่การใช้เครื่องมือ (Tools)

5.3.2.2. ข้อเสนอแนะการนำไปใช้ (Implementation Recommendations)

1) ด้านหลักสูตรและการสอน ผู้บริหารควรจัดตั้งคณะทำงานพัฒนาหลักสูตรร่วม (Joint Curriculum Committee) ที่เป็นทางการ โดยเน้นการถอดสมรรถนะ (Competency Mapping) ร่วมกับสถานประกอบการ เพื่อให้หลักสูตรสามารถนำไปสู่การประยุกต์ใช้ความรู้ในโลกของการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ด้านการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ สถานศึกษาควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างระบบฐานข้อมูลผลการประเมินกลาง (Centralized Assessment Data) เพื่อให้สามารถนำผลการประเมินไปแจ้งต่อผู้เรียนพร้อมข้อเสนอแนะในการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และใช้ข้อมูลนี้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ในรอบถัดไป

3) ด้านการนิเทศการฝึกวิชาชีพออนไลน์ ควรพัฒนาหรือจัดหาแอปพลิเคชันเพื่อการประสานงานและนิเทศ (Coordination & Supervision App) ที่สามารถรองรับการนิเทศแบบผสมผสาน (Blended Supervision) และมีฟังก์ชันการรายงานผลการฝึกอาชีพจากครูฝึกในสถานประกอบการได้อย่างทันทั่วทั้งที่

5.3.2.3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป (Future Research)

1) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ควรมีการวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์/ผสมผสานที่เน้นการคิดเชิงระบบ (System Thinking) และการสร้างนวัตกรรมสำหรับอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉพาะ และศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบดังกล่าว

2) การศึกษาปัจจัยความสำเร็จของความร่วมมือเชิงกลยุทธ์ ควรวิจัยเชิงคุณภาพหรือเชิงผสม เพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factors) ในการสร้างความร่วมมือเชิงนโยบาย (Policy Collaboration) และการกำกับดูแลร่วมระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาคเอกชนกับสถานประกอบการในยุคดิจิทัล

3) การประเมินผลกระทบของธรรมาภิบาลดิจิทัล ควรมีการวิจัยเชิงประเมินเพื่อศึกษาผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใสผ่านระบบดิจิทัล (Digital Governance) ต่อความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

บรรณานุกรม

1) หนังสือ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2563). นโยบายรัฐบาลดิจิทัลแห่งชาติ (พ.ศ. 2563–2565).

กรุงเทพฯ: สำนักงานรัฐบาลดิจิทัล.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.

กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดได้ในสถานศึกษา
อาชีวศึกษาและสถาบันการศึกษาตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ.

กระทรวงศึกษาธิการ. 2553. กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ
การศึกษา พ.ศ.2553, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม127 ตอนที่ 23ก, 2 เมษายน 2553.

หน้า 22 - 35.

กระทรวงศึกษาธิการ. 2555. กฎกระทรวงว่าด้วยการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อจัดตั้งสถาบัน
การอาชีวศึกษา พ.ศ.2555. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 129 ตอนที่ 56 ก, 27 มิถุนายน 2555,
หน้า 18 - 20.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. สำนักงานเลขาธิการสภา
การศึกษา. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราช
สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมกิจการศึกษา.

กาญจนา แสงสุวรรณ. (2563). การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กานดา บุญราช และพรทิศา จุลสุคนธ์. (2566). การบริหารการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3.

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย.

เกตุสุรินทร์ ปกิณณะ. (2556). รูปแบบวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม.,

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.

กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา. (2560). *Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน*. เอกสารอัดสำเนา.

คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สถาบันบัญญัติแห่งชาติ. (2559). *รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง "การจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)" ของคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สถาบันบัญญัติแห่งชาติ*. สำนักกรรมการธิการ 3 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสถาบันบัญญัติแห่งชาติ.

จิณฉัตร ปะโคทั้ง. (2561). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2554). *การศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน : การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีสยาม.

จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *หลักการวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 10)*. กรุงเทพฯ: บริษัท สุวีริยาสาส์น จำกัด.

ปรีชา ปาโนรัมย์. (2561). *เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง โอกาสการส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจดิจิทัลรายใหม่กับนโยบายประเทศไทย 4.0*. เข้าถึงได้จาก <http://fms.bru.ax.th/wp3-content/uploads/2018/02/Dr.preecha.pdf>

ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2562. (2562). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนที่ 56 ง หน้า 9 – 11.

ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2562 (2562). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนพิเศษ 130 ง หน้า 3 - 18.

ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ.2562 (22 พฤษภาคม 2562). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนพิเศษ 130 ง หน้า 19 - 24.

ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ.

2563. (22 มิถุนายน 2562). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 137 ตอนพิเศษ 191 ง หน้า 29 - 33.

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง ให้สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด ทำหน้าที่ศูนย์
อาชีวศึกษาทวิภาคี ระดับจังหวัด. (14 ธันวาคม 2565).

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง ให้ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคีเป็นหน่วยงาน
ภายในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (11 พฤศจิกายน 2565).

ไพศาล วรคำ. (2562). การวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 11). ตักสิลาการพิมพ์.

พระราชบัญญัติการบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2562. (26 มิถุนายน 2562).

ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 136 ตอนที่ 59 ก.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (19 สิงหาคม 2542). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 116
ตอนที่ 74 ก, หน้า 7-9.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. (22 กรกฎาคม 2553). ราชกิจจานุเบกษา,
เล่ม 127 ตอนที่ 45 ก, หน้า 1-3.

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. (26 กุมภาพันธ์ 2551). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 125
ตอนที่ 43 ก, หน้า 1-24.

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. (2551, 28 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา, 125(14ก),
1-13.

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550. (11 มกราคม 2551). ราชกิจจานุเบกษา.

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554. (9 มิถุนายน 2554). ราชกิจจานุเบกษา.

มติคณะรัฐมนตรี เรื่อง ร่างแนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ.
(2560). สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.).

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย การจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2562. (25 พฤศจิกายน 2562). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136
ตอนพิเศษ 289 ง หน้า 1 - 19.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (2550). ราชกิจจานุเบกษา, 1(55), หน้า 15.

ราชบัณฑิตยสถาน, (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: อักษร
เจริญทัศน์การพิมพ์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรเจริญ
ทัศน์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ:
อรุณการพิมพ์.

ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี. (2557). *แนวทางการปฏิบัติการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ. 2557.*

กรุงเทพมหานคร: บริษัท จามจุรีโปรดักส์ จำกัด.

ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี. (2560). *แนวทางการปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.*

กรุงเทพมหานคร.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2557). *ราชกิจจานุเบกษา. คำนวณที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๐ จาก*

<http://www.senate.go.th/w.3c/senate/pictures/comm/52/lawguide/law1/6.pdf>

สรานนท์ อินทนนท์. (2563). *การกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ (Cyberbullying) (พิมพ์ครั้งที่ 3).*

กรุงเทพฯ: มูลนิธิส่งเสริมสื่อเด็กและเยาวชน.

สัมมา รณิธย์. (2560). *หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.*

สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*

สุระชัย ลาพิมพ์, กาญจน์ เรืองมนตรี. (2562). *การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://jeal.snru.ac.th/Files/Article/738-ArticleTextFile-20200328232942.pdf> (วันที่สืบค้นข้อมูล: 17 พฤษภาคม 2564).*

สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2560). *กระบวนทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาในยุคดิจิทัล. แพร่: ห้างหุ้นส่วนจำกัด แพร่ไทยอุตสาหกรรมกราฟิกพิมพ์.*

สุวิมล ว่องวานิช. (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. (4). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2535). *คู่มือโรงเรียนในการดำเนินงานเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: ครูสภา ลาดพร้าว.*

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564).*

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580. สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ.*

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2558). *แนวทางการปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคี ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2557. ม.ป.พ.*

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2558). *แนวปฏิบัติการขอรับสิทธิประโยชน์ของผู้ประกอบ*

กิจการในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และการรับนักเรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไปเข้าฝึกงานและฝึกเตรียมเข้าทำงานกับผู้ประกอบการกิจการ. กรุงเทพฯ ฯ: วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ.2560 – 2579.

ม.ป.พ.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2562). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช

2562. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2563). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช

2563. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2564). แผนยุทธศาสตร์อาชีวศึกษาในยุคดิจิทัล (พ.ศ.

2564-2568). กรุงเทพฯ: สอศ.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2565). แนวทางการนิเทศออนไลน์ในระบบอาชีวศึกษา

ทวิภาคี. กรุงเทพฯ: สอศ.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2565). แนวทางการประเมินผลตามสมรรถนะของผู้เรียน

อาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: สอศ.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2565). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะสำหรับ

สถานศึกษาอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: สอศ.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

และสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.

สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2562).

ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับ

ประกาศนียบัตร วิชาชีพ พ.ศ. 2562. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนที่ 56 ง. หน้า 9-11.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). การประชุมวิชาการ การวิจัยทางการบริหารการศึกษา.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). รายงานการศึกษารูปแบบและกลไกการมีส่วนร่วมและ

สมัชชาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด. (2567). รายงานข้อมูลการติดตาม ประเมินผล การจัดการ

อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2567).

สืบค้นจาก <https://shorturl.asia/z4H0Q>

สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. (2567). ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ประจำปีการศึกษา

2567 (ภาคเอกชน).

- Anderson, T. (2008). *The theory and practice of online learning*. Edmonton: AU Press
- Asian Development Bank. (2006). *Governance sound development management*.
[Online]. <http://ADB.org> (23 June 2006).
- Bono, E. E. (1996). *Edward de Bono's textbook of wisdom*. London: Penguin Books.
- Cronbach, Lee. J. *Essentials of psychological testing*. 5th ed. New York: Harper & Row, 1990.
- Dubrion, M., & Ireland, G. D. (1993). *Management and organization*. Ohio: South Western.
- Drucker, P. (2003). *A functioning society: Selections from sixty-five years of writing on community, society and policy*. New Brunswick, NJ and London: Transaction.
- European Union. (2021). *Council Resolution on a strategic framework for European cooperation in education and training towards the European Education Area and beyond (2021-2030)* (2021/C 66/01, 26 February 2021). Official Journal of the European Union, C 66.
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:42021Y0226\(01](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:42021Y0226(01)
- Gulick, L., & Urwick, L. (1937). *Papers on the science of administration*. New York: Institute of Public Administration.
- Jianyu, W., Xi, L., & Chen, X. (2012). *Vocational ability oriented modularized curriculum advanced vocational school*. IERI Procedia, 2, 897–900. Available from <http://sciencedirect.com>
- Mann, D. (1989). *Effective schools as a dropout prevention strategy*. NASSP Bulletin.
- OECD. (2020). *Digital government review: Towards a data-driven public sector*. Paris: OECD Publishing.
- Rue, L. W., & Byars, L. L. (2007). *Supervision, Key Link to Productivity*. (9th ed.). New York : Mc Graw-Hill.
- Sergiovanni, T. J., & Starratt, R. J. (2001). *Supervision: Human perspectives* (4th ed.). New York: McGraw-Hill Book Company.
- Tapscott, D. (2009). *Grown up digital: How the net generation is changing your world*. New York: McGraw-Hill.
- Tyler, R. W. (1949). *Basic principles of curriculum and instruction*. Chicago: University of Chicago Press.

UNESCO. (1992). *Development culture and education*. New York: Free.

UNESCO. (2015). *Public-private partnerships in TVET: Promoting quality and relevance*. Paris: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

UNESCO. (2020). *Digital learning and education transformation*. Paris: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

UNESCO-UNEVOC International Centre for Technical and Vocational Education and Training. (2013). *UNESCO-UNEVOC and its Global Network*.

Worldwide Industrial Commercial Enterprise. (2560). รายงานคณะกรรมการ พ.ศ. 2560. เข้าถึงได้จาก <https://www.wice.co.th/about-wice/message-from-chairman/>

2) คุษณินพนธ์ วทนยนพนธ์และ/สทรนพนธ์

ชนินฐฐา หินอ่อน. (2560). การพัฒนาระบบการนเทศการฝึกประสบกการณ์วิชาชีพรสอนภาคทฤษฎีทางออนไลน์ สำหรับอาจารย์นเทศครูช้งระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรม. หลักสูตรปรัชญาคุษณินพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

จิรวรรณ ปลายแก่น. (2565). แนวทางการจัดการฝึกอบรมในยุคดิจิทัล. วทนยนพนธ์ สาขาวิชาการจัดการ, คณะเทคโนโลยีการจัดการ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์.

จุฑามาส จันทรณ์มณี. (2563). บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนานุคลากรยุคดิจิทัล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จงสถาพร ดาวเรือง. (2560). อนาคตภาพการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2559 - 2569). ปริญญานิพนธ์ ปร.ด. (การจัดการเพื่อพัฒนา), มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.

ดุสิต ขาวเหลือง. (2560). การพัฒนายุทธศาสตร์ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้จากการทำงานเป็นฐานของสถานประกอบการในนคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก. ภาควิชาการอาชีวศึกษาและพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

เดโชวัต ทักคุ่ม. (2562). รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในเขตชายแดนไทย–เมียนมา

- ด้านจังหวัดตากของวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด. การค้นคว้าอิสระ สำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ: วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด.
- ทรายทอง สมเป้า. (2561). สภาพและแนวทางการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของ
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหาร
การศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธัญญาภรณ์ นาจำปา. (2564). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำหรับโรงเรียน
มัธยมศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. DSpace at Srinakharinwirot
University. <http://ir-ithesis.swu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/1876/1/gs60115003>.
- ธัญดา ยงยศยิ่ง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 3. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหาร
การศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- เบญจวรรณ ศรีคำนวล และคณะ. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการอาชีวศึกษา
ระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในจังหวัดลำปาง. จังหวัดลำปาง: อาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง.
- ผ่องพรรณ ตรีเนตร. (2550). การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของโรงเรียนเทคโนโลยีหมู่บ้านครู
ภาคเหนือกับสถานประกอบการเอกชนในจังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ไพฑูรย์ สังข์สวัสดิ์. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่เหมาะสมกับ
ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พาริยะ สะอู. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 3. สารนิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษ
ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ภาตะวัน บุญจิต. (2565). แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยอาชีวศึกษา
เอกชนแห่งหนึ่งในอำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วชิรา เครือคำอ้าย, ดารณีย์ พยัคฆ์กุล และชวลิต ขอดศิริ. (2564). สมรรถนะการนิเทศการศึกษา
ของศึกษานิเทศก์ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงใหม่ เขต 1-6. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สุทธิรักษ์ ทัศนบุตร. (2564). การบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในสังกัด

- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารบริหารการศึกษาบวบัณฑิต, 21(1), 75-82.
- อมรวิรัช นาคทรพ. (2560). แนวทางการจัดหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- อร่าม วัฒนะ. (2561). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อัมพล เจริญนนท์. (2566). การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่ ฟังประสงค์ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อาภัสสร วันดี. (2560). ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Gunderson, M. M. (2004). *A study of the influence vocational education has on students' ultimate academic success*. Florida: University of Central Florida, Orlando.
- Hardy, M., & Sophie, G. (1995). *Incoherence in the collaboration between government, school and workplace: Cooperative education in Quebec*. [Abstract]. Retrieved June 1, 2013, from <http://www.eric.ed.gov/contentdelivery/servlet/ERICServlet?accno=ED391955>
- Ramsaroop, E. V. (2001). *Vocational and technical education changes that are potential contributors to the economic development of Trinidad and Tobago*. Virginia Polytechnic Institute and State University of Virginia.

3) บทความในวารสาร

- กัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์. (2567). การพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มร.สส. มจร. การพัฒนาสังคม, 9(1), 1-13.
- กิตติพงศ์ ปัญญาเพชร, สุภาภรณ์ นาคใหญ่ และ สมุณา ชัยศิริ. (2564). แนวทางการพัฒนาครูอาชีวศึกษาเพื่อจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะในยุคดิจิทัล. วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

- มหาวิทยาลัยศิลปากร, 11(1), 101-115.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2555. *กฎกระทรวงว่าด้วยการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ.2555*. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 129 ตอนที่ 56 ก, 27 มิถุนายน 2555, หน้า 18 – 20.
- เฉลิมศักดิ์ นามเชียงใหม่. (2561). *การพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน*. วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 8(3): 5-8.
- ฐิติมา จันทะศิริ. (2565). *การเรียนรู้การสอนออนไลน์ในยุคดิจิทัล*. Journal of Modern Learning Development. 7 (10), 349-363.
- เทียน ทองแก้ว. (2563). *การออกแบบการศึกษาในชีวิตวิถีใหม่: ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19*. วารสารครูสภาวิทยากร. 1 (2), 1-10.
- ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี. (2564). *การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ภายใต้สถานการณ์โรคอุบัติใหม่*. RATANABUTH JOURNAL, 3(2), 84-91.
- ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี และปัทมา สังขชาติ. (2564). *5 รูปแบบสำหรับการจัดการการสอนในสถานการณ์โรคอุบัติใหม่*. วารสารวิชาการรัตนบุศย์. 3(3): 66-73.
- ธงชัย สมบูรณ์. (2560). *โลกหลังยุคใหม่ อนาคตทางการศึกษาและปัญหาของชาติ*. วันที่ค้นข้อมูล 1 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงได้จาก https://www.matichon.co.th/columnists/news_783896
- นิรันดร์ สมมติ, สุวิมล โพธิ์กลิ่น และ จิณณวัตร ปะโคทั้ง (2566). *อนาคตภาพการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในยุคดิจิทัล ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์.
- นิรุตต์, บุตรแสนดี. (2565). *การเปลี่ยนผ่านสู่ความเป็นดิจิทัลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา: การผลิตกำลังคนสมรรถนะสูงแห่งศตวรรษที่ 21*. วารสารวิจัยและนวัตกรรม การอาชีวศึกษา, 5(1), 1-10.
- บรรจง พลจันทร์. (2561). *การพัฒนาแบบการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี โดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างมหาสารคาม*. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 3(2).
- ปัทมา วงษ์ธาดา, ชนกวร สังข์พุ่ม และ ชัยวัฒน์ วงษ์ธาดา. (2563). *รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีสู่มาตรฐานการศึกษาสากล*. วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 6(1), 180-192.
- ปวีร์ ศิริรักษ์. (2560). *แนวทางการพัฒนาการนโยบายนโยบายการศึกษาระบบทวิศึกษาไปสู่การปฏิบัติของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครราชสีมา*. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา,

12(2), 193-207.

ปัทมทัต กาญจนสวัสดิ์. (2560). *โลกยุค 4.0*. วันที่ค้นข้อมูล 1 กุมภาพันธ์ 2565, เข้าถึงได้จาก http://www.dsdw2016.dsdw.go.th/doc_pr/ndc_2560-2561/PDF/m8455/8455โลกยุค%204.0.pdf

ปัทมา พิมพ์ใจชน. (2565). *แนวทางการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในยุคไทยแลนด์ 4.0*. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยธนบุรี, 16(2), 22-35.

ปานัสัม ชุมภูยาละ. (2563). *แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2*. วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษาและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, 10(1), 137-143.

ปุ่นนิษฐา มาเชก. (2562). *การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในยุค 4.0 (ศตวรรษที่ 21)*. วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มมร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 7(2), 41-52.

ปุ่นนิษฐา มาเชก. (2564). *การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุค Thailand 4.0 Era*. Journal of Information and Learning, 32(3), 83-91.

ปุ่นนิษฐา มาเชก. (2565). *โมเดลเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับปริญญาเอก*. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. HRD Journal, 13(1), 18-28.

พงศ์ศิลป์ รัตนอุดม. (2565). *การพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีวิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก*. วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 16 (1), 94 - 107.

พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ ชยรัตน. (2558). *การบริหารการศึกษา*. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. 4 (2), 320-325.

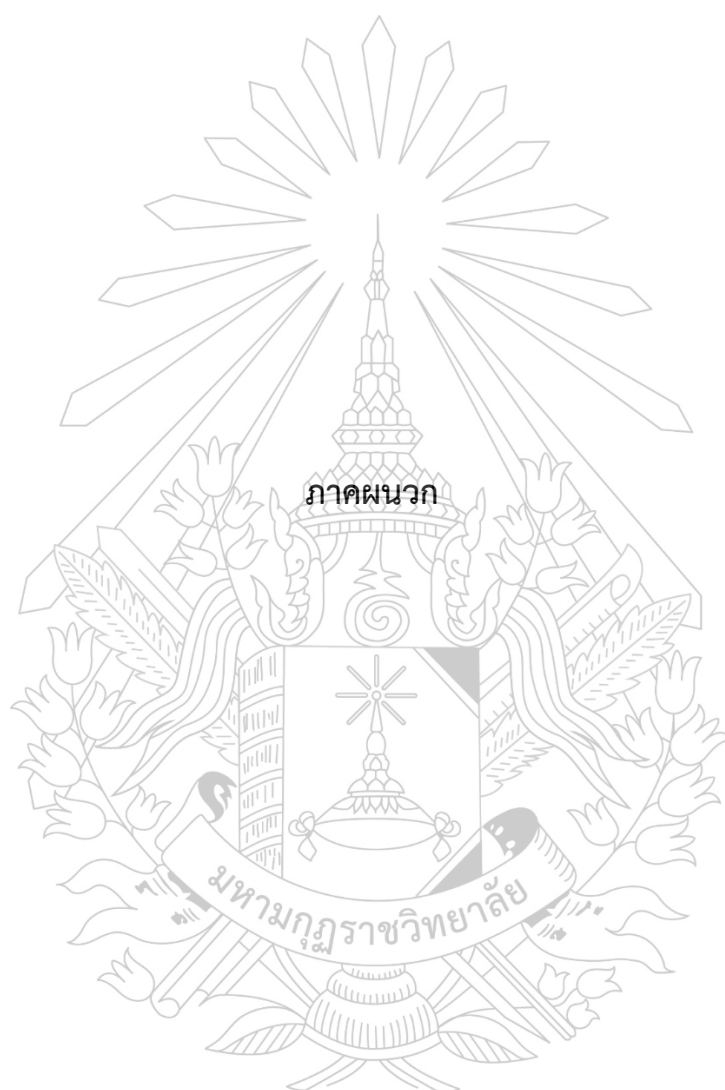
พระมหากันดินันท์ เสงสกุล. (2564). *เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา*. วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย, 3(1), 1-10. สืบค้น จาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jemri/article/view/250590>

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551. (5 มีนาคม 2551). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 125 ตอนที่ 43 ก. หน้า 1 - 24.

เพชรโยธิน ราชฤทธิ์เจริญ. (2564, กรกฎาคม-กันยายน). *กลยุทธ์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคชัยบุรี*. วารสารอิเล็กทรอนิกส์สำหรับบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 3(3), 19.

- ภัทรพร กาญจนการุณ, จิตติมา วงศ์กิติไพศาล และ ศิริชัย ศิริวรรณ. (2562). การพัฒนาระบบบริหารการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีสอนเสริมด้วยสื่อออนไลน์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน. วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 10(1), 127-137.
- มันทนา เฟื่องสาย และ ชีรภัทร กุโลภาส. (2564). แนวทางการบริหารโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยี ยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง. OJED, 16(2), 2021.
- ราชัญ เสนาช่วย. (2560). ปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีประเภทช่างอุตสาหกรรมของสถาบันอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตจังหวัดสกลนคร. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 14(65), 57-70.
- วิทยธร ท่อแก้ว. (2563). แนวทางการสื่อสารในภาวะวิกฤตสำหรับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิลา สงอาจินต์. (2561). การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ของครูตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครตรัง. วารสารศรีนครินทร์วิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 10(20), 170.
- สหชาติ สุดเรือง. (15 มีนาคม 2562). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของผู้บริหารกับคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดพัทลุง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ, 20(HMO28), 6.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2558). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี: การนำเทคโนโลยีสู่ห้องเรียนและโรงเรียนในศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. ปีที่ 16 ฉบับที่ 4 เดือนตุลาคม – ธันวาคม, 216-224.
- สุขวสา ภาณุตานนท์ ณ มหาสารคาม และสุทธิพงศ์ หกสุวรรณ. 2562. การศึกษาองค์ประกอบระบบนิเทศฝึกงานออนไลน์. วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ. 5(1), 13 – 21.
- สุขญา โกมลวานิช และคณะ. (2563). องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23. ใน สุรศักดิ์ วงศ์รัตนชีวิน (บ.ก.), การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 21 (น. 700–708). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุมาลี จันทรชลอ และเบญจมาภรณ์ จันทร (2562). การจัดการศึกษาในระบบฝึกทวิภาคีในยุค 4.0. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุเมธ รินทลิก และวิจิต แสงสว่าง. (2564). การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศใน

- สถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา. วารสาร มจร. สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 10(3), 39-53.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2560). แนวคิดเกี่ยวกับประเทศไทย 4.0. สืบค้นจาก
http://planning2.mju.ac.th/government/20111119104835_planning/Doc_25590823143652_358135.pdf
- แสงสุรีย์ ทองขาว และคณะ. (2566). บทบาทครูไทยกับเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการศึกษา. วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์, ปีที่ 8, (2), 130-144.
- อุดมศักดิ์ มีสุข. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรมในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง. Dusit Thani College Journal, 11(3), กันยายน-ธันวาคม, 29-44.
- Barnard, Chester Irving. (1968). *The functions of the executive* (Vol. 11). Harvard University Press.
- Dictz, W. H. (2001). *Preventing obesity in children and adolescents*. Annual Review of Public Health.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Prensky, M. (2001). *Digital natives, digital immigrants*. On the Horizon, 9(5), 1-6.
- Stewart, G. K., (1998). *Perceptions of shared decision making: A study of principals and Teachers In IOWA secondary schools*. Dissertation Abstracts Online, 59 (1)
- This is Mendeley biography

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

1) นายอาคม จันทน์นาม

วุฒิการศึกษา ปริญญาโท ค.อ.บ. (ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด
 ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด
 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2) รศ.ดร.สุเทพ เมยไธสง

วุฒิการศึกษา ปริญญาเอก ประ.ด. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตร้อยเอ็ด
 ผู้เชี่ยวชาญด้านระเบียบวิธีวิจัย

3) ดร.เพิ่มพูล ร่มศรี

วุฒิการศึกษา ปริญญาเอก ค.ด. (การบริหารจัดการศึกษา)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล
 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด
 ผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ถ้อยคำและภาษา

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

ที่ ฮว ๗๑๑๗/ว ๐๑๐๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ถนนโพนเมือง ตำบลตลาด
ตำบลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๓๑-๔๓๕๓๒ โทรสาร ๐-๔๓๕๓๑-๔๓๕๓๓
www.mahachulalongkornrajavidyalaya.ac.th

2๐5

24 มี.ค. ๒๕๖๘
๐๙.๓๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ (IOC)

เจริญพร นายอาคม จันทร์นาม ผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

ด้วย นางช่อระยา บุญเรือง เลขทะเบียนนักศึกษา ๐๖๐๗๕๐๕๑๐๒๗ นักศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติทำข้อเสนอนิพนธ์เรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี
ในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน” มีความประสงค์
ขอให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ (IOC) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียน
งานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเจริญพรมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรเพื่อทราบ

ขอความอนุเคราะห์/ขอรับแจ้ง/แจ้งทราบ

ขอเจริญพร

๒๔ มี.ค. ๖๘

น. พิชัยภักดิ์

พระเมธีรัชชภรณ์, รศ.ดร.

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

อธิการแทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัย

นพ. กจ.

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๓๑-๔๓๖๔ ต่อ ๓๓๔, โทรสาร ๐-๔๓๕๓๑-๔๖๑๘

ผู้ประสานงาน นางรัชณี เจริญนนท์ โทร. ๐๘-๓๐๔๗-๒๐๐๓

นักศึกษา โทร. ๐๙๑ ๘๖๐๐๖๐๔

๒๔ มี.ค. ๖๘

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏราช โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔

ที่ อว ๗๔๑๗/ว ๐๐๙๕ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย (IOC)

เจริญพร รศ.ดร.สุเทพ เมฆไธสง

ด้วย นางช่อระยา บุญเรือง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๓๒๐๒๗ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏราช ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน” มีความประสงค์ขอให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ (IOC) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏราช จึงเจริญพรมายังท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

พ. เจริญพร

(พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตอภัยภูฏราช

ยื่นให้ตามขอ/ตง

สุเทพ

(รศ.ดร. สุเทพ เมฆไธสง)

มหาวิทยาลัย

แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

คำชี้แจง : แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือวิจัย แบบสอบถาม เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาประเมินความคิดเห็นที่มีต่อข้อคำถามว่ามีความเหมาะสมในการนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยหรือไม่เพียงใด โดยอ้างอิงเกณฑ์การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อหาความเที่ยงตรง (IOC) ดังนี้

+1 = เมื่อเห็นว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องและเหมาะสม

0 = เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องและเหมาะสมหรือไม่

-1 = เมื่อเห็นว่าข้อคำถามขาดความสอดคล้องและเหมาะสม

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่าน ตามระดับที่ท่านพิจารณาแล้วว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับงานวิจัยเพียงใด

ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ - สกุล

2. ตำแหน่ง

3. ที่อยู่ปัจจุบัน

หมายเลขโทรศัพท์

4. คณะกรรมการศึกษาหรือประวัติโดยสังเขป

ชื่อ

ตำแหน่ง

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

หมายเหตุ ผู้วิจัยส่งแบบประเมินเครื่องมือวิจัยพร้อมกับเค้าโครงวิจัย 3 บท เพื่อประกอบการประเมิน

แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย
เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

คำชี้แจง : แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือวิจัย แบบสอบถาม เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาประเมินความคิดเห็นที่มีต่อข้อความว่ามีความเหมาะสมในการนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยหรือไม่เพียงใด โดยอ้างอิงเกณฑ์การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อหาความเที่ยงตรง (IOC) ดังนี้

+1 = เมื่อเห็นว่าข้อความมีความสอดคล้องและเหมาะสม

0 = เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้องและเหมาะสมหรือไม่

-1 = เมื่อเห็นว่าข้อความขาดความสอดคล้องและเหมาะสม

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่าน ตามระดับที่ท่านพิจารณาแล้วว่าข้อความในแบบสอบถามมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับงานวิจัยเพียงใด

ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ - สกุล

ดร. ดร. ศุภพร ใจสิงห์

2. ตำแหน่ง

(อาจารย์)

สังกัด

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

3. ที่อยู่ปัจจุบัน

111/1 ซ. อรุณวิถี ต. ๓๓๓ อ. เมือง จ. มหาสารคาม 44000

หมายเลขโทรศัพท์

0960416298

EMAIL Suthep.Maythaisong@gmail.com

4. คุณวุฒิการศึกษาหรือประวัติโดยสังเขป

น.ร.ด. (การบริหารการศึกษา)

ลงชื่อ

(ดร. ศุภพร ใจสิงห์)

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

หมายเหตุ ผู้วิจัยส่งแบบประเมินเครื่องมือวิจัยพร้อมกับเค้าโครงวิจัย 3 บท เพื่อประกอบการประเมิน

แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย
เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

คำชี้แจง แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือวิจัย แบบสอบถาม เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน เพื่อขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาประเมินความคิดเห็นที่มีต่อข้อความว่ามีความเหมาะสมในการนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยหรือไม่ เพียงใด โดยอ้างอิงเกณฑ์การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อหาความเที่ยงตรง (IOC) ดังนี้

- +1 = เมื่อเห็นว่าการคำถามมีความสอดคล้องและเหมาะสม
- 0 = เมื่อไม่แน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้องและเหมาะสมหรือไม่
- 1 = เมื่อเห็นว่าคำถามขาดความสอดคล้องและเหมาะสม

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในข้อระดับความคิดเห็นของท่าน ตามระดับที่ท่านพิจารณาแล้วว่าคำถามในแบบสอบถามมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับงานวิจัยเพียงใด

ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ สกศ

2. ตำแหน่ง

3. ที่อยู่

4. โทรศัพท์

5. อีเมล

6. หน่วยงาน

7. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

8. หมายเหตุ

9. วันที่

10. สถานที่

11. ลงชื่อ

12. (นายอาคม จันทร์สุข)

13. ตำแหน่ง

14. หน่วยงาน

15. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

16. หมายเหตุ

17. วันที่

18. สถานที่

19. ลงชื่อ

20. (นายอาคม จันทร์สุข)

21. ตำแหน่ง

22. หน่วยงาน

23. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

24. หมายเหตุ

25. วันที่

26. สถานที่

27. ลงชื่อ

28. (นายอาคม จันทร์สุข)

29. ตำแหน่ง

30. หน่วยงาน

31. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

32. หมายเหตุ

33. วันที่

34. สถานที่

35. ลงชื่อ

36. (นายอาคม จันทร์สุข)

37. ตำแหน่ง

38. หน่วยงาน

39. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

40. หมายเหตุ

41. วันที่

42. สถานที่

43. ลงชื่อ

44. (นายอาคม จันทร์สุข)

45. ตำแหน่ง

46. หน่วยงาน

47. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

48. หมายเหตุ

49. วันที่

50. สถานที่

51. ลงชื่อ

52. (นายอาคม จันทร์สุข)

53. ตำแหน่ง

54. หน่วยงาน

55. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

56. หมายเหตุ

57. วันที่

58. สถานที่

59. ลงชื่อ

60. (นายอาคม จันทร์สุข)

61. ตำแหน่ง

62. หน่วยงาน

63. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

64. หมายเหตุ

65. วันที่

66. สถานที่

67. ลงชื่อ

68. (นายอาคม จันทร์สุข)

69. ตำแหน่ง

70. หน่วยงาน

71. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

72. หมายเหตุ

73. วันที่

74. สถานที่

75. ลงชื่อ

76. (นายอาคม จันทร์สุข)

77. ตำแหน่ง

78. หน่วยงาน

79. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

80. หมายเหตุ

81. วันที่

82. สถานที่

83. ลงชื่อ

84. (นายอาคม จันทร์สุข)

85. ตำแหน่ง

86. หน่วยงาน

87. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

88. หมายเหตุ

89. วันที่

90. สถานที่

91. ลงชื่อ

92. (นายอาคม จันทร์สุข)

93. ตำแหน่ง

94. หน่วยงาน

95. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

96. หมายเหตุ

97. วันที่

98. สถานที่

99. ลงชื่อ

100. (นายอาคม จันทร์สุข)

101. ตำแหน่ง

102. หน่วยงาน

103. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

104. หมายเหตุ

105. วันที่

106. สถานที่

107. ลงชื่อ

108. (นายอาคม จันทร์สุข)

109. ตำแหน่ง

110. หน่วยงาน

111. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

112. หมายเหตุ

113. วันที่

114. สถานที่

115. ลงชื่อ

116. (นายอาคม จันทร์สุข)

117. ตำแหน่ง

118. หน่วยงาน

119. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

120. หมายเหตุ

121. วันที่

122. สถานที่

123. ลงชื่อ

124. (นายอาคม จันทร์สุข)

125. ตำแหน่ง

126. หน่วยงาน

127. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

128. หมายเหตุ

129. วันที่

130. สถานที่

131. ลงชื่อ

132. (นายอาคม จันทร์สุข)

133. ตำแหน่ง

134. หน่วยงาน

135. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

136. หมายเหตุ

137. วันที่

138. สถานที่

139. ลงชื่อ

140. (นายอาคม จันทร์สุข)

141. ตำแหน่ง

142. หน่วยงาน

143. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

144. หมายเหตุ

145. วันที่

146. สถานที่

147. ลงชื่อ

148. (นายอาคม จันทร์สุข)

149. ตำแหน่ง

150. หน่วยงาน

151. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

152. หมายเหตุ

153. วันที่

154. สถานที่

155. ลงชื่อ

156. (นายอาคม จันทร์สุข)

157. ตำแหน่ง

158. หน่วยงาน

159. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

160. หมายเหตุ

161. วันที่

162. สถานที่

163. ลงชื่อ

164. (นายอาคม จันทร์สุข)

165. ตำแหน่ง

166. หน่วยงาน

167. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

168. หมายเหตุ

169. วันที่

170. สถานที่

171. ลงชื่อ

172. (นายอาคม จันทร์สุข)

173. ตำแหน่ง

174. หน่วยงาน

175. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

176. หมายเหตุ

177. วันที่

178. สถานที่

179. ลงชื่อ

180. (นายอาคม จันทร์สุข)

181. ตำแหน่ง

182. หน่วยงาน

183. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

184. หมายเหตุ

185. วันที่

186. สถานที่

187. ลงชื่อ

188. (นายอาคม จันทร์สุข)

189. ตำแหน่ง

190. หน่วยงาน

191. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

192. หมายเหตุ

193. วันที่

194. สถานที่

195. ลงชื่อ

196. (นายอาคม จันทร์สุข)

197. ตำแหน่ง

198. หน่วยงาน

199. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

200. หมายเหตุ

201. วันที่

202. สถานที่

203. ลงชื่อ

204. (นายอาคม จันทร์สุข)

205. ตำแหน่ง

206. หน่วยงาน

207. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

208. หมายเหตุ

209. วันที่

210. สถานที่

211. ลงชื่อ

212. (นายอาคม จันทร์สุข)

213. ตำแหน่ง

214. หน่วยงาน

215. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

216. หมายเหตุ

217. วันที่

218. สถานที่

219. ลงชื่อ

220. (นายอาคม จันทร์สุข)

221. ตำแหน่ง

222. หน่วยงาน

223. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

224. หมายเหตุ

225. วันที่

226. สถานที่

227. ลงชื่อ

228. (นายอาคม จันทร์สุข)

229. ตำแหน่ง

230. หน่วยงาน

231. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

232. หมายเหตุ

233. วันที่

234. สถานที่

235. ลงชื่อ

236. (นายอาคม จันทร์สุข)

237. ตำแหน่ง

238. หน่วยงาน

239. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

240. หมายเหตุ

241. วันที่

242. สถานที่

243. ลงชื่อ

244. (นายอาคม จันทร์สุข)

245. ตำแหน่ง

246. หน่วยงาน

247. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

248. หมายเหตุ

249. วันที่

250. สถานที่

251. ลงชื่อ

252. (นายอาคม จันทร์สุข)

253. ตำแหน่ง

254. หน่วยงาน

255. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

256. หมายเหตุ

257. วันที่

258. สถานที่

259. ลงชื่อ

260. (นายอาคม จันทร์สุข)

261. ตำแหน่ง

262. หน่วยงาน

263. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

264. หมายเหตุ

265. วันที่

266. สถานที่

</

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ อว ๗๔๑๗/ว ๐๕๗๕

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ถนนเลียงเมือง ตำบลคงสำราญ
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘
www.rec.mbu.ac.th

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ (Try-out)

เจริญพร ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้วย นางช่อระยา บุญเชื้อ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๒๐๒๗ นักศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราช
วิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุค
ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน” มีความประสงค์ขอ
ความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ (Try-out) ในหน่วยงานของท่าน เพื่อใช้ข้อมูลประกอบการเขียนงานสาร
นิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเจริญพรมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขออนุโมทนาขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการ
เพื่อโปรด

วันที่

๒๖/๖/๖๘

ขอเจริญพร

พ. เมธีวิชราภรณ์

(พระเมธีวิชราภรณ์, รศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

ให้ควมร่วมมือ
มอบรอง ผอ. ศว. ร้อยเอ็ด

๒๖.๖.๖๘

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔, โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

ผู้ประสานงาน นางรัชณี เจริญนนท์ โทร. ๐๘-๑๐๔๗-๒๐๐๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
สำนักงานเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ๗๕๐๐๐
โทร. ๐-๘๕๕๕-๘๘๐๘ โทรสาร. ๐-๘๕๕๕-๘๖๘๘
www.rec.mbu.ac.th

កី ១៦ កើត/១០ ឆ្នាំ/ឆ្នាំ

Figure 10.10

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทำทดลองใช้เครื่องมือ (Try-out)

เจริญพร ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีช่างอุตสาหกรรม

ด้วย นางช่อระชา บุญเรือง เลขที่ใบสมัครศึกษา ๖๖๐๐๗๐๕๐๐๒๙ นักศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ชั้นบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “ผลกระทบการจัดการศึกษาแบบทวิภาคีในยุค
ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา” มีทั้งค่านักงานอาชีพศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน” มีความประสงค์ขอ
ความอนุเคราะห์ทดสอบใช้เครื่องมือ (Try-out) ในหน่วยงานของท่าน เพื่อใช้ข้อมูลประกอบการเขียนงานสาร
นิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเจดีย์ จึงขอเชิญชวนท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับงานและเวลานี้/ นักศึกษาจะได้นำคิดต่อที่บ้านด้วยตนเอง

จึงเจริญตามวิถีที่ดำรงมาจนเขว้าไถ่และอุดมไมตรีกับชนต่าง ๆ ในโอกาสนี้

[illegible]

www.mheducation.com

【附註】本報刊載，本報刊載

รองอธิบดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรญาณวชิรศึกษา

กฎบัตรการพลเมืองการบดี

2. សិទ្ធិសម្រេចចិត្ត

စံနှုန်းချိတ်ဆက်မှု မှုးစီမံကိန်း

ทำโดย : เด็กชาย ชัยวัฒน์ - ๒๕๖๓

เมื่อใดก็ตามที่การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

အကျိုးအမြတ် မှန်ကန်စွာ ရရှိရန်

22 Feb 19

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตวังน้อย

โทร. ๐-๖๓๕๑-๘๖๖๘ คับ ๑๖๔, โทรสาร ๐-๖๓๕๑-๘๖๖๘

ผู้ประสานงาน นางวิจิตรีย์ เจริญนภท์ โทร. ๐๘-๑๐๘๗-๒๐๐๑

(General Ledger)

วันที่ 0080/2568
วันที่ 30/06/68 เวลา 15.40 น.
ผู้รับ ส.ก.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ถนนเลียงเมือง ตำบลดงลาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘
www.rec.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๗/วอ๒๗๖

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุมัติโครงการแจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจรักไทย

ด้วย นางช่อระย้า บุญเชื้อ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๒๐๒๗ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน” มีความประสงค์ ขออนุมัติโครงการแจกแบบสอบถามในหน่วยงานของท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเรียนมายังท่าน ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

พ.ว. ธีระวิกรม
(พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

ตรา

มอบ อ.ศิริชัย

มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔, โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

ผู้ประสานงาน นางรัชฌีย์ เจริญนันท โทร ๐๘-๑๐๔๗-๒๐๐๑

นักศึกษา โทร. ๐๙-๔๘๐๔-๖๓๖๕

วิทยาลัยเทคโนโลยีร้อยเอ็ด

เลขที่ 33912548

วันที่ 30 มิ.ย 68

เวลา 18.30 ผู้รับ ผอ.รช

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ดถนนเลี้ยวเมือง ตำบลดงลาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘
www.rec.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๔๓๗/วอ๒๗๖๓

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีร้อยเอ็ด

ด้วย นางช่อระยา บุญเชื้อ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๒๐๒๗ นักศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติ
หัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
อาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน” มีความประสงค์ ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามในหน่วยงานของ
ท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเรียนมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

พ. เจริญพร

(พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

อ. กษ. น.
อ. หวาน น. น.

30 มิ.ย. 68

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔ โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

ผู้ประสานงาน นางรัชณี เจริญนนท์ โทร ๐๘-๑๐๕๗-๒๐๐๑

นักศึกษา โทร. ๐๔-๔๘๐๔-๖๓๖๕

ที่ อว ๗๔๑๗/๑๐๒พท

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ดงานเขียนเมื่อ: วันพฤหัสบดี
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เลขที่ ๖๖๒๐๗๔๐๔๐๒๗

วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการพลานุชัยร้อยเอ็ด
เลขที่รับ..... 192/1568
มีค่าใช้..... 3050.68
ลงชื่อ.....

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการพลานุชัยร้อยเอ็ด

ด้วย นางช่อระยา บุญเชื้อ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๐๒๗ นักศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติ
หัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
อาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน” มีความประสงค์ ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามในหน่วยงานของ
ท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเรียนมาอย่างท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการ

☒ เพื่อโปรดทราบ☒ เพื่อบันทึก

ส่งชื่อ.....

ขอเจริญพร

ท. น. ร้อยเอ็ด
(พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

- วิทยาลัย

ยินดีในความร่วมมือในโครงการพัฒนการ
ของมหาวิทยาลัยในโครงการพัฒนการพัฒนการ

3050.68

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๖๔, โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๓๘

ผู้ประสานงาน นางรัชณี เจริญนนท์ โทร ๐๘-๓๐๔๙๗๐๐๑

นักศึกษา โทร. ๐๙-๔๘๐๔-๖๓๖๕

ที่ อว ๗๔๑๗/วอ๕พพ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ดถนนเลียงเมือง ตำบลดงลาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘
www.rec.mbu.ac.th

๕๕

มิถุนายน ๒๕๖๘

วิทยาลัยเทคโนโลยีโพธาราม
วันที่ ๑๑
วันที่ ๑๑ ก.ค. ๒๕๖๘
เวลา ๐๙:๕๒

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีโพธาราม

ด้วย นางช่อระยา บุญเชื้อ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๒๐๒๗ นักศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติ
หัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
อาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน” มีความประสงค์ ขออนุญาตเคราะห้แจกแบบสอบถามในหน่วยงานของ
ท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเรียนมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

- น.ก.

(นางสาวอัญญา เขยขุนทด)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีโพธาราม

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ตย ๑๒๔, โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

ผู้ประสานงาน นางรัชณี เจริญนนท์ โทร ๐๘-๑๐๔๗-๒๐๐๑

นักศึกษา โทร. ๐๙-๔๘๐๔-๖๓๖๕

๑ ก.ค. ๖๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ถนนเลี้ยวเมือง ตำบลคลองลาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๘๖๑๘
www.rec.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๔๑๗/๑๐๒๗/๗

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

เขาส่งเทคโนโลยีการแพทย์
เลขที่ 182/2568
วันที่ 1 ก.ค. 2568
ผู้รับ

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการโพ้นทอง

ด้วย นางชอระยา บุญเรือง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๒๐๗๓ นักศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอรัญญคดี ได้รับอนุมัติ
หัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีโดยจัดตั้งของศูนย์บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
อาชีวศึกษาจังหวัดอรัญญคดี ภาคเอกชน” มีความประสงค์ ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามในหน่วยงานของ
ท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเรียนมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาขอกระทำความขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

תחומים שונים

(พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ดร.)

50. การรื้อถอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี

บัณฑิตการแพทยอัครราชบัณฑิต

[illegible]

แผนงาน สอนตามใบความรู้

(นางสาวอานา นาน)

ผู้จัดการทั่วไป

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

โทร. ๐-๕๓๕๑-๘๓๖๕ ถึง ๑๒๙ โทรสาร ๐-๕๓๕๑-๕๖๑๘

ผู้ประสานงาน นางรัชณีย์ เจริญนนท์ โทร ๐๔-๒๖๖๕-๒๐๐๑

นักศึกษา โทร. ๐๙-๔๕๐๔-๖๗๖๕

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
เลขที่ ๓๐๓ / ๒๕๖๓
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด
ถนนเลี่ยงเมือง ตำบลเมืองเก่า
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๔๓-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๔๓-๔๖๑๘
www.rec.mbu.ac.th

ପ୍ରା. ୩୫୦୩/୨୦୧୯

๕๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีอินเตอร์เอเชีย

ด้วย นางชอระยา บุญเรือง เลขทะเบียนนักศึกษา ๒๒๒๐๓๔๐๔๒๒๓ นักศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอู่เอ็ด ได้รับอนุมัติ
หัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาระบบวิทยานิพนธ์ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
อาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน” มีความประสงค์ ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามในหน่วยงานของ
ท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเรียนมายังท่าน
 ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุมัติและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

ท. เจริญวิจิตรกร
(พระเมธีวชิราภรณ์, รัช.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏา

กฎบัตรการแทนอธิการบดี

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอินเทอร์เนชันนัล

☒
☐
☒
☐

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔, โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

ผู้ประสานงาน นางรัชฎี เจริญนนท์ โทร ๐๘๑๐๔๓๒๐๑๑

นักศึกษา โทร. ๐๙-๕๘๐๔-๖๓๖๕

अथ विचार्यन्तु मा ननु ननु

248 Nam
2 20 30

๐-๕๓๕๑-๕๖๑๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ถนนเลียงเมือง ตำบลคงลาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘
www.rec.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๔๑๗/วอ๒๗๗

๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๘

1/2/68
048/68
Cam

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีพระพรหมร้อยเอ็ด

ด้วย นางช่อระยา บุญเชื้อ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๒๐๒๗ นักศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติ
หัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
อาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน” มีความประสงค์ ขออนุญาตเคราะห้แจกแบบสอบถามในหน่วยงานของ
ท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเรียนมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

พ.นธวัชรกร

(พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัย
เพื่อพิจารณาและให้คำปรึกษา

อธิการบดี
มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔, โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘
ผู้ประสานงาน นางรัชณี เจริญนนท์ โทร ๐๘-๑๐๔๗-๒๐๐๑
นักศึกษา โทร. ๐๙-๔๘๐๔-๖๓๖๕

1/๐๗/๖๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ถนนเลียงเมือง ตำบลคงลาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘
www.rec.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๓/๑๐๒๗๓

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

วิชาเลือกเทคโนโลยี	เรื่อง
เลขที่ 309	
วันที่ ๖	เดือน ๖
ปี ๒๕๖๘	

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีธรรมา

ด้วย นางช่อระยา บุญเรือง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๓๔๐๔๒๐๒๗ นักศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติ
หัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
อาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน” มีความประสงค์ ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามในหน่วยงานของ
ท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเรียนมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๓๒๔ โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

ผู้ประสานงาน นางรัชณีเยี เจริญนนท์ โทร ๐๘-๑๐๔๗-๒๐๐๑

นักศึกษา โทร. ๐๙-๔๘๐๔-๖๓๖๔

๑ ก.ค. ๖๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ถนนเลียงเมือง ตำบลดงลาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘
www.rec.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๔๑๗/ว๐๒๗๗

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีโพธิ์ชัย

ด้วย นางช่อระยา บุญเรือง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๒๐๒๗ นักศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติ
หัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
อาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน” มีความประสงค์ ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามในหน่วยงานของ
ท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเรียนมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

พ. เชื้อธรรม

(พระเมธีวชิรภรณ์, รศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔ โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

ผู้ประสานงาน นางรัชณี เจริญนนท์ โทร ๐๘-๑๐๔๗-๒๐๐๑

นักศึกษา โทร. ๐๙-๔๘๐๔-๖๓๖๕

ที่ อว ๗๔๑๓๗/ว ๐๒๗๓

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ดถนนเลี้ยวเมือง ตำบลคงลาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๘๖๑๘
www.recmbu.ac.th

๕๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีแทนพล

ด้วย นางช่อระยา บุญเชื้อ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๒๐๒๗ นักศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติ
หัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
อาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน” มีความประสงค์ ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามในหน่วยงานของท่าน
ท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเรียนมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

พระเมธีวชิราภรณ์

(พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

- ทราบ

- บันทึกในลิขมาของงาน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

- มอบหมายให้ พ.อ.ณัฏฐ์

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔ โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๘๖๑๘

ผู้ประสานงาน นางรัชณีย์ เจริญนันท โทร ๐๘-๑๐๔๗-๒๐๐๑

นักศึกษา โทร. ๐๙-๔๘๐๔-๖๓๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ถนนติ่งเมือง ตำบลกุดชุม
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๐๓๐๔ โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๓๘
www.rec.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๐๑๓๗/๖๐๒๗๗

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

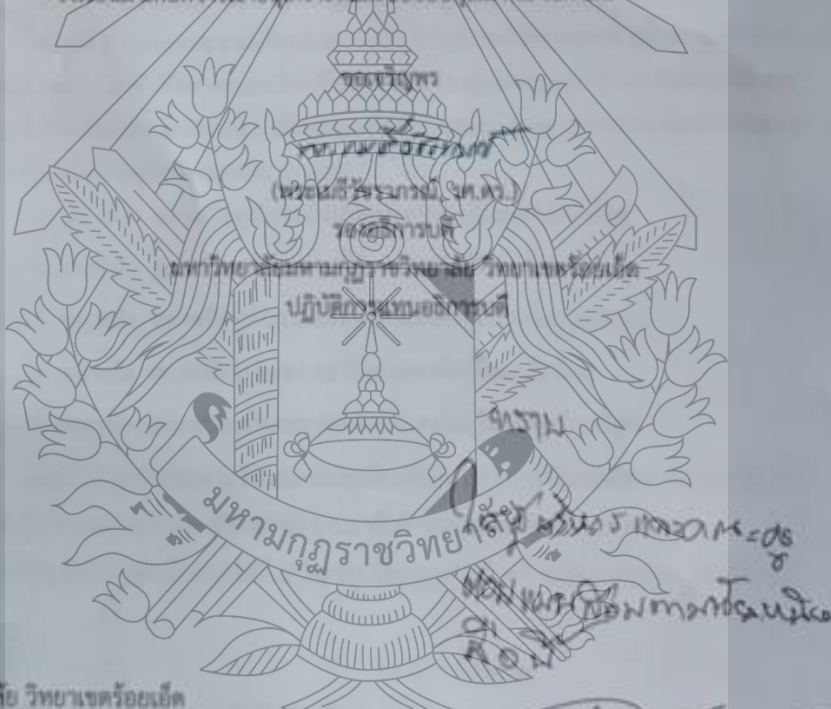
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมวัน

ด้วย นางช่อระชา บุญเรือง เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๒๐๒๗ นักศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติ
หัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
อาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน" มีความประสงค์ ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามในหน่วยงานของ
ท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเรียนมาขอรบกวน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อขอรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาขอความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๓๒๔, โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๓๘

ผู้ประสานงาน นางรัชณี เจริญนันท โทร ๐๘-๓๐๔๗-๒๐๐๓

นักศึกษา โทร. ๐๔-๔๔๐๔-๒๓๖๕

๒ ก.ค. ๖๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ถนนเลียงเมือง ตำบลดงลาน
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ โทรสาร. ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘
www.rec.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๓๗/๑๐๕๗๗

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเสลภูมิ

ด้วย นางช่อระย้า บุญเชื้อ เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๗๔๐๔๒๐๒๗ นักศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ได้รับอนุมัติ
หัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
อาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน” มีความประสงค์ ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามในหน่วยงานของ
ท่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จึงเรียนมายังท่าน
ได้ให้ความอนุเคราะห์ สำหรับวันและเวลานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

พ.น.ร.วิจิตรภรณ์

(พระเมธีวชิราภรณ์, รศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

โทร. ๐-๔๓๕๑-๘๓๖๔ ต่อ ๑๒๔, โทรสาร ๐-๔๓๕๑-๔๖๑๘

ผู้ประสานงาน นางรัชฌีย์ เจริญนนท์ โทร ๐๘-๑๐๔๗-๒๐๐๑

นักศึกษา โทร. ๐๙-๔๘๐๔-๖๓๖๕

ภาคผนวก ง
เครื่องมือเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านได้กรุณาตอบแบบสอบถาม ที่ตรงตามความเป็นจริงทุกข้อ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากท่านครั้งนี้จะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างสูงต่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ และคำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด ผู้วิจัยจะวิเคราะห์และเสนอผลการวิจัยในภาพรวม

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับของการวัดออกเป็น 5 ระดับ

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีใน
ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณ ณ โอกาสนี้

ช่อระย้า บุญเชื้อ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. ตำแหน่งความรับผิดชอบต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

() ผู้บริหารสถานศึกษา

() ครูผู้สอน

2. ระดับการศึกษา

() ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

() น้อยกว่า 5 ปี

() 5 - 10 ปี

() มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

[illegible]

ข้อความคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) ด้านการจัดทำหลักสูตร (ต่อ)										
4. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของสังคม										
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสับสนุนการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในระบบทวิภาคี										
6. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น AI, AR/VR และแพลตฟอร์มออนไลน์ในหลักสูตร										
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสับสนุนการจัดทำหลักสูตรที่พัฒนาทักษะสมรรถนะที่จำเป็นต่อเศรษฐกิจดิจิทัล										
8. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับการจัดทำหลักสูตรที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงและโลกของงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ										
4) ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบดิจิทัล										
1. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการวางแผนงานด้วยระบบดิจิทัลอย่างเป็นระบบ										
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสับสนุนการประสานงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือหลัก										
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควบคุมการดำเนินงานด้วยระบบดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ										
4. ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานผ่านระบบดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง										
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหาร										
6. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลโปร่งใสผ่านระบบดิจิทัล										
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสับสนุนการใช้ระบบดิจิทัลเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้องได้อย่าง										

[illegible]

ข้อความคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6) ด้านการนิเทศการฝึกอาชีพแบบออนไลน์ (ต่อ)										
3. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับดูแลการนิเทศการฝึกอาชีพผ่านระบบออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ										
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสับสนุนการให้คำปรึกษาผู้ฝึกอาชีพผ่านแพลตฟอร์มการสื่อสารออนไลน์										
5. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้ระบบ Video Conference และสื่อสารทางไกลในการนิเทศ										
6. ผู้บริหารสถานศึกษาสับสนุนการใช้ระบบนิเทศออนไลน์ที่สามารถดำเนินการได้แบบเรียลไทม์										
7. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการประเมินผลและแก้ไขปัญหาผู้ฝึกอาชีพผ่านระบบออนไลน์										
8. ผู้บริหารสถานศึกษาสสนับสนุนการนิเทศแบบออนไลน์-ออนไลน์ผสมผสานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการฝึกอาชีพ										

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

1. ท่านคิดว่าการจัดการเรียนการสอน ระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน เป็นอย่างไร

สภาพปัจจุบัน

.....

.....

สภาพที่พึงประสงค์

.....

.....

ความต้องการจำเป็น

.....

.....

2. ท่านคิดว่าการจัดและพัฒนาหลักสูตรทวิภาคี ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน เป็นอย่างไร

สภาพปัจจุบัน

.....

.....

สภาพที่พึงประสงค์

.....

.....

ความต้องการจำเป็น

.....

.....

3. ท่านคิดว่าความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ในการจัดการศึกษาระบบ
ทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน
เป็นอย่างไร

สภาพปัจจุบัน

.....

.....

สภาพที่พึงประสงค์

.....

.....

ความต้องการจำเป็น

.....

.....

4. ท่านคิดว่าการนิเทศการฝึกอาชีพ ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน เป็นอย่างไร
สภาพปัจจุบัน

.....

.....

สภาพที่พึงประสงค์

.....

.....

ความต้องการจำเป็น

.....

.....

5. ท่านคิดว่าการบริหารจัดการ ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน เป็นอย่างไร

สภาพปัจจุบัน

.....

.....

สภาพที่พึงประสงค์

.....

.....

ความต้องการจำเป็น

.....

.....

6. ท่านคิดว่าการวัดผลและประเมินผล ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน เป็นอย่างไร

สภาพปัจจุบัน

.....

.....

สภาพที่พึงประสงค์

.....

.....

ความต้องการจำเป็น

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก จ

การหาค่าคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

วิเคราะห์ความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)

ชื่อเรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

ชื่อนักศึกษา นางช่อระยา บุญเชื้อ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

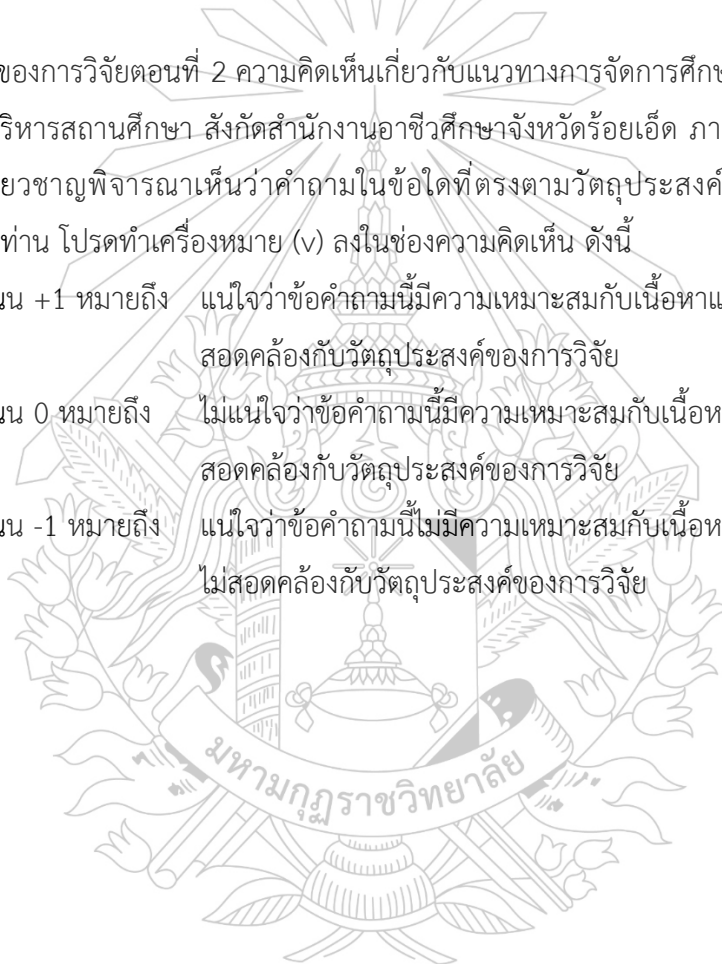
คำชี้แจง

แบบวัดของการวิจัยตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน ในแต่ละหัวข้อ หากผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเห็นว่าคำถามในข้อใดที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามความคิดเห็นของท่าน โปรดทำเครื่องหมาย (v) ลงในช่องความคิดเห็น ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนี้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนี้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนี้ไม่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ตารางการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective: IOC) ของแบบสอบถามงานวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง/ความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมืองานวิจัย

คำถามที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	N	$IOC = \frac{\sum R}{N}$	ผลการวิเคราะห์
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
1	+1	0	+1	2	3	0.67	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
4	+1	+1	0	2	3	0.67	สอดคล้อง
5	0	+1	+1	2	3	0.67	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
8	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
9	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
10	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
11	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
12	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
13	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
14	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
15	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
16	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
17	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
18	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
19	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
20	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
21	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
22	0	+1	+1	2	3	0.67	สอดคล้อง

คำถามที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	N	$IOC = \frac{\sum R}{N}$	ผลการวิเคราะห์
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
23	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
24	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
25	+1	0	+1	2	3	0.67	สอดคล้อง
26	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
27	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
28	0	+1	+1	2	3	0.67	สอดคล้อง
29	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
30	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
31	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
32	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
33	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
34	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
35	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
36	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
37	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
38	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
39	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
40	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
41	+1	+1	0	2	3	0.67	สอดคล้อง
42	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
43	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
44	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
45	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
46	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
47	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
48	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
49	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง

คำถามที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			$\sum R$	N	$IOC = \frac{\sum R}{N}$	ผลการวิเคราะห์
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
50	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
51	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
52	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
53	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
54	0	+1	+1	2	3	0.67	สอดคล้อง
55	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
56	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
57	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
58	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
59	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
60	+1	0	+1	2	3	0.67	สอดคล้อง
61	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
62	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
63	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
64	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
65	+1	0	+1	2	3	0.67	สอดคล้อง
66	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
67	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
68	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
69	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
70	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง
71	+1	0	+1	2	3	0.67	สอดคล้อง
72	+1	+1	+1	3	3	1	สอดคล้อง

สูตร
$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง

N แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

หมายเหตุ: ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 คัดเลือกไว้ได้

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.985	48

ประวัติผู้เขียนสารนิพนธ์

ชื่อ	นางช่อระย้า บุญเชื้อ
วัน เดือน ปี เกิด	26 พฤศจิกายน 2511
สถานที่เกิด	บ้านเลขที่ 30 ถนนราชการดำเนิน ตำบลในเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 45000
ประวัติการศึกษา	ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ปีที่จบการศึกษา 2568
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 30 ถนนราชการดำเนิน ตำบลในเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 45000
ผลงานตีพิมพ์	แนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน
รางวัลที่ได้รับ	รางวัลผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนดีเด่น ประจำปี 2567 สำนักงาน อาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเอกชน